

SIGNATURA:

I 275

300 I 51
275

De la Libreria de San
Francisco de Borja

Sanctus Scti Hieronimi

Sanctus Scti Hieronimi

Sanctus Scti Hieronimi

Sanctus Scti Hieronimi

Incipit epistola beati Eusebii
ad Damasium portuenſis episco
pi. ad Theodoniuſenatorem
Romanum: de morte glorioſi
Iheronimi doctoris eximii.

Acti Reuerendissimo
Damasio portuenſi epi
scopo, et cristianissimo.
Theodonio romaſen
natozi. Eusebius olim
Iheronimi sanctissimi
discipulus. nunc vero eode orbatuſlu
mine: pium dolore, ac suauissimuſgau
dium: multifarie multisq; modis olim
deus locutus est omnib; nobis: per su
um dilectissimuſfilium Iheronimuſde
scripturis sanctis: in virtutib; et pdigi
is multis: que per illuſfecit dñs in me
dio nri, sicut scitis. de quo etiam nos
testes sumus, qui cum vidimus: et ocu
lis nostris eius sanctitate prosperimus
et manus nostre cōtractauerūt de ver
bo eius et scientia et doctrina. cuius vi
ta manifesta est. Quod ergo vidimus et
audiuimus annūciam; vobis. Examus

21.795
BIBLIOTHECA
MUSEO
MAGAZIN

enim tanq̄ oues errātes et zozib9 ⁊ su-
persticioſis fabulis, nō audiētes sanam
doctrinā. sed coacezuātes nobis pseudo-
pphetas qui surgentes in populo: ma-
gistris mēdaces, introducebāt sectas va-
rie pditionis: donec iste elucesceret dies
qui tanq̄ sol refulgens quinq̄ginta an-
nis, ⁊ mensibus sex: multis laboribus
et erūpnis in lectionibus et vigiliis: ut
nobis frangeret panē doctrine desudās
tenebras erroꝝ profugās: et cūctos a p-
ditione liberās. Effulſit in templo dei
incipiēsq; ab oriente usq; ad occidentē:
auferēs bella hereticoꝝ: eorū arcū cōte-
rens, arma et scuta sua cōbussit igni.
Quoniā in ipso posuit de9 prodigia su-
per terrā: ut nomē suū notū fieret in
nationibus. Deinde p̄trāsēs usq; ad fi-
nes terre: sanando oppressos, ab here-
ticoꝝ iaculis. illuminādo mētes homi-
nū: scripturarū enigmata referādo. sol-
uēdo nodos: obscura dilucidādo. dubia
exponēdo: cōfutādo et corrigēdo falsita-
tes. vetissima ex linguis q̄plurimis ad-
unādo. ut nobis facēt vias vite: et nos
adimplet gaudio: leticia ⁊ exultatiōe

Templū domini corzobozauit: et eius
abitū instat lucez ne: nō sub modio, sed
sup̄ cādelabꝝ in dñi aula posite: dñico
irrigāte roze: plēissime fecūdate: postēis
omnibus: suauī ōboꝝ p̄ceteris elegātia
singulari excellēcia, aliis omnib9 pate-
fecit: ut irēt in ciuitatē habitatiōis. ⁊
locū glorie inuenirēt: ⁊ ne fierēt velut
priores corū genus pamaꝝ: quos dixer-
it et liberauit ab erroꝝ pditione. ⁊

Quoniam enim sicut stipula an-
te faciē v̄cti: ⁊ sicut lutū platearū
balbuciēs, loqui nesciēs: nec ōba plene
formare valēs. Quid imparciat vobis
carissimi patres: ⁊ dñi sue laudis. Ne-
pe iuxta illud ap̄li. Si linguis hoīm lo-
quezar ⁊ angeloz. summū laudandī ge-
nus necdum attingerē. Jocerco nō in
arcu meo sperabo: nec gladius me9 sal-
uabit me. Sed dñs erit illuminatio me-
a. Qui docuit ⁊ docebit manū meā ad-
scribēdum: et diriget linguā meā ad lo-
quendū: ut quondā asine Balaam: quo-
niā ipsius est regnū et imperiū. et dñā
tue a mari usq; ad mare: et a flumine
usq; ad terminos orbis terre. in cuius
.II.

cuncta posita sūt diciónē. Eorā quo p̄oci
dūt reges. Nec est q̄ possit sue voluntati
obstere. Quoniam quocūq̄ voluit fecit
in terra, in mari, et in abissis. Et sic oīs
lingua tāti v̄ci laudē meditabitur: et
nomē suū annūciabit vn̄uersis. Hic v̄
fuit israhelita, in quo dolus non fuit:
electus sc̄dm̄ cor dñi: ad loquēdū omnia
que sibi mādauērat dñs: vn̄uersis gēti
bus et regnis. Et doctor dat⁹ in gētibus:
vt fontes euelleret: destrueret: p̄deret,
et dissiparet: et sapientiā verā semiatet:
edificaret atq̄ plātarēt: Hic fecit ama
tor. Hic est q̄ populo xp̄iano tot librorū
volumina: ex lingua ebraica et greca: in
latinā nō p̄uo p̄dere trāstulit. Ecclesie
officiū p̄imitus ordinauit. et totius sa
crae scripturae aspera, fecit plana. Certe
in huius lumine vidim⁹ lumē: et pane
sue salutiferae doctrine pasti ambulam⁹
vsq̄ ad mōtem dei orēb. hoc est flumē
aque viue: splendorū tanq̄ cristallū: p̄
cedēs de cede dei, in ecclesie medio. et ex
vtraq̄ parte eius lignum vite: afferēs
fructus tempore suo: cuius folia ligni
sunt ad gentium sanitatem.

3
Ute iste mitissim⁹ in populo suo ap
paruit et deo dilectus, et hoīb⁹. Quat
nūc pro ecclesia sc̄a. vas vere admirabi
le: omni lapide ornatū, p̄cioso. opus ex
celsum. Verūtamen de hoc q̄d plura dicā:
cui⁹ enarrāt celi gloriā: et opa manū
scripturaz eius: annūciat firmamētū.
Nec sūt loquele neq̄ s̄mones: cui⁹ ab
eo non audiant doctrine v̄ba: cū in om
nē terrā exiit son⁹. Ineffabilis mi
sericordia saluatoris: qui tot gētū cu
mulos in Iheronimo adunasti: vt ad
ea que plene solus possidet: pene nulli
hoim nisi p̄ticulariter phas sit aspira
te. Hic certe dux n̄re fidei: ad se curzē
tes: in celis cōtrahit arcē. Hic p̄cetēis
pociorib⁹ ornatū insigniis dignitatū.
In cātilenis: et p̄uebiis: et opaciōibus
et interpretationib⁹ mirate sunt gētes.
cui⁹ nota facta est in populis v̄tus. q̄a
implet⁹ sūt q̄si flumē sapiēcia. Sicut vt
v̄a dicā iuxta illud. Regina saba. Quia
tot est sapiēcia sua. maiora sūt opa eius:
q̄ tumor que auditis. Quoniam certe
bon⁹ est iste: hiis qui recto sunt corde:
quoniam maliciā semp̄ odit: fecit mira

bilia in terra nra. Sub umbra illis se
dimas: et fructus eius dulcis gutturi
nro. Quanta sunt de eo audiimus in ter
ra, et cognouimus. quo annuntiabimus.

Quam asperam vitam duxit
sanctus Iheronimus.

Sed quonia non sum eloquens: et he
ci nudius tertius, ut breuius dicam si
vultis accipe. Iohannes baptista ipse e:
uterque uirgo: uterque heremita, de Johan
ne dicit. Erat Iohannes vestitus pilis ca
melorum in deserto: de se idem Iheronimus
dicat. Harebatur sacco membra reformata:
et squalida cutis: fumum ethiopiae carnis
obduxerat. De Iohanne item dicit: locu
stas et mel siluestre edebat. De se item
Ieronimus dicat. De cibis et potu ta
ceo: cum monachi aqua frigida utantur et
cottum aliquod accepisse sit luxuria. Quid
plura. Iste propter iustitiam martiris. Iste
uero: et si eius spiritum materiale ferre non
abstulit: tamen martiris premio non
est expertus. Duplex namque martiris e. unum
succubere gladiis impiorum. alterum in infir
mitatibus et aduersitatibus in animo paci
entiam custodire. Ecce hic est uere mar

*De martiris. vni gladii
i prope summe. aliter e
iustitiam e adu. s. i. a. i. o.
patentia in pro die*

tic: qui propter iustitiam et mansuetudinem:
et salutiferae suae doctrine uerba: in huius
mundi lacrimante saelo: certamine forte a
malorum cetera uiriliter supportauit: Sci
ens quonia omni fortior est sapientia. Nec
impie gessit in conspectu dei. Sed in om
nibus tribulationibus suis, innocens dominum
Non peccauit in labiis suis: nec stultum
aliquid contra deum locutus est.

De eodem

Accenam namque quot tribulationum
labores, afflictiones, cruciatus, ago
nes, flagella, fames, sitis, amaritudines
carnis temptationes, abstinentias, uigilias
peregrinationes, carnis macerationes,
nuditates, ieiunia, erupnas. Et non so
lum haec: sed grauiora et innumerabilia:
propter christi nomen Iesu: in suo glorio
sissimo pressus est corpore. ut idem loquitur.
Stabat in heremo constitutus: et in illa
vasta solitudine: que crusta solis pro
tibus: monachis horridum prestat habitac
culum: cogitans me romanis potius deli
cibus. Cotidie gemitus: cotidie lacrimae:
Et si quando me somnus imminens op
pressisset repugnantem, nuda humo uis
.IIII.

ossa hereticis collidebā. Et tamen sociis
scorpionū et ferarū: sicut sepe thoros in
traui puellarū: et in frigido corpore: et in
mortuo hoīe. Jam sola libidinū incen-
dia pullulabāt. Teste deo memini me
diē crebro iunxisse cū nocte: nec a poste-
rioribus cessasse vberibus: donec iubete
dño in me rediret tranquillitas. Flebam
cotidie et repugnantē carnem ebdoma-
narū media subiugabam. Cellulā meam
quasi cogitationū cōsciam pertimescebam. et
michimet icatus et rigidus, solus deſta
penetrabā. Et sicut cōcaua vallium: et pre-
rupta motū cernebam. Illud mee mi-
serere carnis, erat ergastulū. Ibi mee o-
rationis locus. Quis ergo infirmatus ē
et nō ipse. quis scandalizatus: et nō ille.
Sed si in infirmitatibus et laboribus
laudandi sūt sci: certe et hic laudandus est.

De persecutoribus beati Jeronimi.

Quoniam ad contumelias et persecutio-
nes: quas ab impiis et falsis per-
tulit scribis: in huius valle misere. quid autē
in hoc mundo sua fuit vita: nisi quoddam
iuge in reprobos et improbos. heretico-
rum et malorum hominum cuneos oppugnantis

5
umque certamē. Super eum rugierunt ut le-
ones heretici: quoniam corripuit eos: et
et thabesceze fecit sicut ataneā animas
eorum. Et fructus eorum de terra perdidit: et
semē eorum a filiis hominum. Aperuerunt in
eum clerici lascivia debiti: ora sua: et de-
spererunt eum. et locuti sunt labiis dolo-
ris: et odio iniquo oderunt eum. quoniam
eorum infectatus est vitam pessimā et criminia
circūdederunt eum canes multi: et thauri
pignes obsederunt eum. Obsederunt et in-
surrexerunt in eum testes iniqui: acuētes
linguas suas sicut serpentes: et venenū
aspidū sub labiis eorum: cogitantes malici-
as in corde. Tota die constituentes plia
supplāntes gressus eius. Et funes ex-
tēderunt in laqueos pedibus eius: ut dele-
ret de terra memoriā eius. Et eiceret
eum de nationibus: ut obprobriū fieret vi-
cinis suis. Super romanū populum fuit
magnificētia eius: et victus eius mirabi-
lis in verbis suis. Et scūs in omnibus
operibus suis. Allevans corruentes: sol-
uens cōpeditos: illuminās cecos, et diri-
gēs iustos. Et dans fortitudinē et veri-
tatē, et victutē plebi sue. Et quasi tuba al-
.V.

tisonas: annuncians cunctis iniquis scelera.
Portas peccatorum, et vates fereos con-
fringens rumpens doctrine sue. Audiētes
autē hoc impii: dissecabatur coruibus suis
frigidētes dentibus in eū. Cogitauerūt et
locuti sunt nequias. Arcū suū tetende-
rūt: et illum parauerūt: et in ipso para-
uerunt vasa mortis.

De patientia beati Iheronimi

Quoniam autē ille esset plenus spiritu sancto in
oratoribus et operibus bonis suis presen-
tans. vicia mortificans: bona viuificans: sus-
citas et puluere egenū, et de stercore eri-
gens pauperē. Quoniam non in vitibus equi
neque in beneplacitis tabernaculi, bene-
placitū fuit sibi. Nec sperauit in diui-
ciis. Sed fortitudine domini corroboratus: non
formidauit aduersarios suos. Sed super
ipsos correctionibus et doctrinis sanctis, to-
nauit. Dans imperiū regi suo: et subli-
mās cornu christi sui. Alios docēs laborā-
do: sicut bonus miles christi. Scies quod non
coronabitur qui in agone certat: nisi qui
legittime certauerit. Vidētes autē eū
vici iniqui. irati sunt: et dolentes cōpte-
bēderūt eos. quia sunt generatio pura

et perversa: filii in quibus fides non est. Ip-
si vero exacerbauerūt eū in conciliis: et in
abominationibus suis, ad iracundiā concii-
tauerūt eū. et postea concilio, sine disci-
plina. veste muliebri irridētes ei: tanquā
viro luxurioso et iniquo. Impetū fece-
rūt vnanimiter in eū. et eiecerūt eum
extra ciuitatē romanā. At ille benignus:
paciēs: humilis, et mansuetus. eorum
vesanie locū dās. paciēs posteritū suū
omnia peccata eorum. Recedēs inde per-
git constantinopolim. ad antistitē sanc-
tissimū Gregorium nazanzenū. De vīte
ineffabilis. De virtutū vas admirabile.
De splendor paciētiae, et lapas perfulgida.
De diadema honoris et glorie. angelicis
lapis: fortissimū exemplar innocētie
colūna aurea totius ecclesie. Quanto
plus tonderis: tāto minus confundēris.
Agnus quidē innocēs: sic loquetis passus
colla tot iugis. Gracias ago deo meo:
quia dignus sū habitus: ut me odiat mū-
dus. Scio namque perueniri. ad celestē gloriā
per infamiā et bonā famam.

Aperuit autē celos paciētia eius: quā
sibi confirmata semper fuit virtus

glorie eius. Et in deo posuit fortitudinē
suā: nec a dño recessit unq̄ cor eius. Ar
cus fortiū supatus est: et ipse accinctus ro
boze est. et p̄ualuit in infirmitate: et for
tis factus est in bello: et dextera sua glo
rificata ē in v̄tute. dextera manus sua cō
fregit inimicos. quoniam adiutor et pro
tector factus est sibi dñs in salutē. Et ide
o cātemus dño: quoniam mirifice fecit.
annūciemus hoc in vniuerso mūdo. hau
ciamus aquas in gaudio, et fontibus sal
uatoris. Euauerūt impij in cogitati
onibus suis: quia obscuratū fuit insipies
cor eorū. Et credētes se esse sapiētes in
maliciis eorum stulti facti sunt. Quo
niā mutauerūt v̄tate in mēdaciū. sed
tū veritas de terra orta est, et iusticia
de celo p̄spexit. Etenim fatui in lacuz
quē operuerūt: et fones quā fecerūt in
ciderūt. et iustus nunq̄ fuit cōturbatus:
quia dñs firmavit manū eius. Unde
sanctissimi p̄res et dñi. cōsiderate vitū
in stū et fidelē: quoniam fidelis et iustus sēp
in domo dñi fuēit ad docendum nos. et
eliminandum neq̄cias peccatorū. De quo
nobis grādis esset s̄mo, et interptabilis

ad dicendū. Sed nimis imbecillis sc̄us
sum. quoniam introiuit tremor in ossa
mea et subter me. turbata sūt vestigia
mea, ne nimis ascendā. Est enim angu
sta porta et arcta via. et cibus iste solius
p̄fectoz est et sapiētū. qui exercitatos
habēt sensus ad discretōm. Quapropter
nō modica relinques, difficilia et ardua
cāti v̄ri ineffabilis. cuius laude plena
est terra. cuius splēdor est lumē. et cor
nua in manibus eius. Ad presens sui
exitus gloriosi. ardua aliqua breuissi
me cupio enarrare.

In qua etate moriebat
sanctus Jeronimus.

Deus enim omnipotēs. cuius mise
ricordia preit ante faciē suā: quod et
iustus est, et rectum iudiciū suum: red
dēs mercedē laborū suorū sc̄rū. Pastor
verus et bonus: misericordia disponēs
oia: et cōgregās oues suas in sinu suo.
Rouissime diebus istis cursu intollerabi
li et oneroso agens grauissimi: in quo
et caro cōcupiscit aduersus spiritū: et spi
ritus aduersus carnē: feliciter cōsumato:
portus iam diu cōcupito: de nauigati

.VII.

one huius maris pcellosi: in quo sunt rep-
tilia innumera: inimicorumque agmina
colluctantia ut recipiant et trucident rectos
corde: iam obtento, suorum dulcissimum filium
Iheronimum: exutum toga mortalitatis
et putredinis huius carnis miserrime: per
petue immortalitatis bravio decoratum
ad celestem atrium evocavit. ut quod hic in
enigmate viderat: ibi facie ad faciem videret.
Quae cum extrema eius hora egredi de
corpe iam videret. iam completis nona-
ginta et sex annis: febre estuans valida:
erga suos voluit ad ultimum esse fidelis
quos sicut novellas plantaciones: stabili-
vit a iuventute sua. Quorum vultus luctu
graues intuens ut pius et misericors: is
paulisper ad motus fletibus infremuit
spiritu. et lacrimantes in me aliquid tulum ele-
vans oculos plana voce inquit. Filii Ihero-
nime cur istas inutiles fundis lacrimas.
Nonne vanum est super defunctum proferre la-
crimas: Quis vivens non videbit huius
corpis solutionem. Quod semel locutus est
deus et audisti aures contradicere. Et no-
sti nullum posse sue resistere voluntati. Iam
filii toga. Non secundum carnem ambules, fle-

*q. q. cruce obisij
b. 7. 7. 20. 9*

te desine. certe nostre milicie arma carna-
lia non sunt. Deinde vultu hilari et iocundo
alacri voce: ceteros alloquens filios, ex-
clamavit. Ecce meror luctus abeat: sit
omnis vox gaudium: quoniae ecce tempus ac-
ceptabile: ecce nunc dies salutis et leticie
per omnibus diebus vite mee. In quo fidelis dominus
in vobis suis: et sanctus in omnibus operibus suis
Aperuit manus suas: ut mea exule aiaz
hucusque in carcere mortis huius: ob rea-
tus mei genitoris Ade positam: reuocet
ad supernam patriam: recuperata sui filii san-
guine precioso. Nolite filii dilectissimi:
quos habui in visceribus pietatis impe-
dire gaudium meum. Ne prohibeatis redde-
re terrae quod suum est. Corpus meum statim
exiit: terrae date: ex qua factum est: ut re-
deat unde venit.

Qualiter sanctus Iheronimus circa
extrema discipulos suos est
hortatus et docuit.

Quibus finitis vobis. Quos fratres la-
crimis madefacti: denudantes suum
sacratissimum corpus: ita squalidum et defor-
me: abstinetis: quod terribile visui cerne-
bat. Nam tanta erat affectus macie: ut

.VIII.

one huius matris pcellosa: in quo sunt rep-
tilia in numerabilia: inimicorumque agmina
colluctantia ut decipiant et trucident rectos
corde: iam obtento, suorum dulcissimum filium
Iheronimum: exutum toga mortalitatis
et putredinis huius carnis miserrime: pro
petue immortalitatis bravio decoratum
ad celestem atrium evocavit. ut quod hic in
enigmate videbat: ibi facie ad faciem videret.
Quae cum extrema eius hora egredi de
corpe iam utgeret. iam completis nona-
ginta et sex annis: febre estuans valida:
erga suos voluit ad ultimum esse fidelis
quos sicut novellas plantationes: stabili-
vit a iuventute sua. Quorum vultus luctu
graves intuens ut pius et misericors: is-
paulisper ad motus fletibus infremuit
spiritu. et lacrimans in me aliquid tulum ele-
vans oculos plana voce inquit. Filii Ioseph
ubi erant istas inutiles fundis lacrimas.
Ratione vanum est super defectum proverberia la-
crimas: Quis vivens non videbit huius
corpis solutionem. Quod semel locutus est
deus et audisti aures contradicere. Et non
fuit nullum posse sue resistere voluntati. Iam
filii tongo. Non secundum carnem ambules, fle-

*q. d. cum obiit
b. g. 1209*

no

81
re desine. certe nostre milicie arma carna-
lia non sunt. Deinde vultu hilari et iocundo
alacri voce: ceteros alloquens filios, ex-
clamavit. Eesset metor luctus abeat: sit
oim vox gaudium: quonia ecce tempus ac-
ceptabile: ecce nunc dies salutis et leticie
pro omnibus diebus vite mee. In quo fidelis dominus
in vobis suis: et sanctus in omnibus operibus suis
Aperuit manus suas: ut mea exule aiaz
hucusque in carceze mortis huius: ob rea-
tus mei genitoris Ade positam: revocet
ad supernam patriam: recuperatam sui filii san-
guine precioso. Nolite filii dilectissimi:
quos habui in visceribus pietatis impe-
dire gaudium meum. Ne prohibeatis redde-
re terre quod suum est. Corpus meum statim
exiite: terre date: ex qua factum est: ut re-
deat unde venit.

Qualiter sanctus Iheronimus circa
extrema discipulos suos est
hortatus et docuit.

Quibus finitis vobis. Dominus frater la-
crimis madefacti: denudates suum
sacratissimum corpus: ita squalidum et defor-
me: abstinentis: quod terribile visui cerne-
bat. Nam tanta erat affectus macie: ut

.VIII.

essa eius petuissent p articulos nume
tari. Sic vberibus cruentatum: ut leprosi
potius corpus videret. nudum humo partem
tradiderunt: et ipsum sacco lintheo coope
tuerunt. ast ubi vis dei: terze sensit aspe
ritate: nimium iocundatus: conuersusq; ad
fratres: pro dolore et angustia: lacrimarum
fontibus inundatus inquit. Hortor vos ca
rissimi mei, et dilectissimi filii: quos ge
nuit. et cupio in visceribus ihesu christi: pro
dilectione et caritate: qua dilexi vos. ut
pacificati, nunc pacem habeatis. Decet
enim vos: tanquam dei ministros: domesti
cos et amicos: ad spiritualia anhelate:
ut sitis aliis ad exemplum. Vos qui spi
rituales estis: cum istas tot infructuosas
fudit lacrimas: peccatorum vobis semper
recordatio: lacrimas semper inducat: tam
to prompti estote ad lacrimas: quanto fui
stis ad culpam. Si quis moritur flete. Nam
si malus: cum penitentia a morte surgit:
angeli gaudebunt in celis. Ecce, si bonus
peccato moritur: angeli dolent. De vero
non tanquam morientem lugentis. sed mecum
tanquam portum attingentem gaudeatis.
Quid imbecillius huius miseria vite:

qua tot circumdamur: dolorum et passionum
agminibus: ut nulla hora pene sit: qua
vives homo quantum a dolore immunis
sit et trahat. Si dives: vultibus angusta
tur timore: ne quod possidet amittat. Si
pauper: nunquam quiescit ut inueniat. Si bo
nus: huius mundi timet periculum: hic ne
navis mortalis corporis: in huius mundi
pelago naufraget non mediocriter pertimes
cit. Idcirco nullus sexus: etas: vel condicio:
doloris transit experis: quousque manet in hac
miseria vite. si quod horum in me cernitis do
lete. Heu quot nauigantium: pro hoc mare
magnum et spaciosum: in quo tot sunt genera
inimicorum: secundum cuiuslibet vitium quantitate
colluctantia. Post multam nauigandi felici
tatem: post multas victorias: iam crede
tes finem accipe populatum: aliam suggestione
dyabolica: in hac hora: ad laqueum positum
onem: sue discretionis materia puenit.
Heu quot hac vita recomandatis: vni
co peccati consensu: vixit mors imminet

De timore et ruina.
Idcirco dum vivitis timeatis fratres
Principium sapientie timor domini. Vita no
stra militia est super terram: Qui hic vincit
.IX.

illa ora pene sit quod vives
homo quantum a dolore immunis
sit et trahat

no

alias coronabit: Qui hac pelle tegimur
nulla nobis inest certa victoria. Si ne
genitorum timuissis: nunquam cecidisset. Pri
cipium omnium malorum sui, presumptio. Qui non
timet se presumit. Quomodo inter latrones
quis onustus auro: securus gradit. Salua
tor quod nos aliud docet: nisi timere. Vi
gilate inquit: quia nescitis: quae hora fut
urus sit. Nam si sciret paterfamilias
qua hora fut veniret: vigilaret utique:
et non sineceret pro domum suam. Sumus iste
clauiger Petrus. Sobrii inquit estote fra
tres et vigilate. quia aduersarius ut dyabo
lus: tanquam leo rugiens: circuit querens quem
deuoret. Nemo inter spirituales cum securi
tate habitat. Qui sanctior et sapientior
est: plus timeat. Nam qui altius est, cadens
maiores casus recipit. Esca dyaboli elec
ta est. De malis non curat: quia sui sunt
Eecidit iste sapiens Salomon. Eecidit et
eius genitor Dauid: electus secundum cor do
mini. Timeatis fratres. Iterum rogo: un
deque timeatis: quia beatus est uis timere deum
Etenim, si consistat aduersus eum castra non
timebit cor eius. Si exsurxerit in eum
pluuium in hoc sperabit: Perfectorum et timor

foras uanum mittit timorem. Timorem
uanum non habet caritas. Caritas et ti
mor dei, idem sunt. Eosideratis hec domini pro
pheta: clamans dicebat. Confige timori
tuo carnes meas.

Quis ex uobis est: cupiens uidere
dies bonos: accedat huc et illumi
netur: et facies eius non confundet. Qui
timet deum faciet bona: et qui continens est
iusticie apprehendet eam: et temerabitur in
bonis anima eius: et hereditate semine eius
possidebit terram. Quonia firmamentum
domini timentibus: et testamentum eius, ut ma
nifestet illi. Si quod boni facitis: cum mag
na cautela timeatis: Multi bona faci
unt: quorum fructus suscipit, humane lau
dis appetitus. Decem fuerunt uirgines: et tri
medie sunt ab ostio celi reclusae. Heu
quot hodie sacro sunt renati baptisate
et christiano fugunt nomine: quibus melius fo
ret, non fuisse. Est enim gehennalis pena
paganorum: infinito minor quam malorum christi
anorum. Utinam non foret talium maior pe
na. Nauis undique sana: unico submergitur
foramie. Errauerunt homines in hac solitu
dine. Alii colla auaticie iugo submitte
. X.

tes: Alii luxurie feterati: ut turpissime
sues deturpati: unde rone vsu coetran
tes: ut inueta insipiecia, facti sunt. Et
utinam similes essent illis. Quia ciuita
tis habitaculi noue iherusalē, nō inue
nerūt. In regnū celoz nullus reprobus
ingreditur. Centuplo est arcior via eis
q̄ creditur: quāuis larga v̄e timētibus
creditur. Timētī Eeturioni pmittit
x̄ps, ad eū accedere. Presumētī regulo
cū illo x̄ps ite denegat. vere nō oēs ho
die obediūt euāglio. Veniet dicebat
apostolus tēpus: in quo sanā doctrinaz
nō sustinebūt homies. Plura p̄dicauit
sed nō oēs v̄itate p̄dicāt. simpliciū cor
da in peccatis alligāt. Alligant onera
grauia i peccatis minimis: in grauibz,
oculo transeunt conuiente.

De falsis p̄dicatoribus.

Est enim doctor falsus gladius an
ceps. hinc scidit ope. et exemplo.
hinc pcutit et interficit, v̄bis iniquis et
dolosus. Quomō ignis frigiditatem do
mat aqua caliditatē. Quō lapis sursū
graditur. Sic luxuriosus quā p̄dicabit
castitatē. et si p̄dicat. que audientibus

inde veniet vtilitas. Quis potest dice
te audies. nisi q̄re predicas. que opere
denegas. Bene loquens ore. et male vi
uens opere: semetipsū dānat. Plus enī
tacēs valet talis p̄dicās, q̄ loquens.
Ecce q̄ deo fit acceptabil talis p̄dicatio
ostēdit p̄ psalmistā. Peccatori dixit tes
Quare tu enarras iusticias meas et as
sumis testamentū meū p̄ os tuū. Tu
vero odisti disciplinā: et p̄isti sermōes
meos post te. Multi legūt grādia: ad
discūt ardua. subtilitez disputāt: orna
te loquūtur: vt a populo honores capi
ant. magistri in piebuz nominentur:
et nichil faciūt. Si expto credit, michi
credite. Plus mouet corda hoīm, vite
sanctitas: q̄ ornata colloq̄a. Prius fa
cite: et postea p̄dicare. Cepit Ihesus fa
cere et postea docere: sed non predicare
sine facere. Nam non dixit deus. qui
predicauerit volūtez patris mei: sed
qui fecit. nō vitupero p̄dicatiōz in fa
ciētibus ea q̄ predicāt. Subtiliū verborz
doctor tantū: et nō operz factor: est que
dā autis inflatio et v̄itatis fumus cito
p̄trāsies sine fructu. Intelligite frēs q̄
. XI.

nota

dico. Multo pl9 meretur q̄ facit ⁊ p̄di-
cat: q̄ qui facit et tacet. Si solū bonū
facio: michi solū p̄sū. Et si p̄dicās facio
et michi ⁊ aliis. Unde qui ad iusticiā
erudiūt plures: erūt q̄si stelle in p̄petu-
as eternitates.

De bonis p̄dicatozibus

Sunt enim sancti p̄dicatores lux
ad illuminādū. q̄a p̄ eoz doctrinā
corda caligantia et seca: nube peccati,
x̄po v̄o lumie: q̄ lucet in tenebris illu-
minant. Sūt sal etiā ad cōdiēdū verbū
dei: q̄d cibus est aie: opib9 bonis: cuiusbet
scienti insūgit p̄dicatois officiu: dū mo-
do faciat p̄mo q̄d plus dicam. Qui scit
⁊ solū facit ⁊ alios nō docet: tenet nō
reddere rationē. Eū enī iuxta ep̄istolaz
Johānis. Qui odit fr̄em suū homicida
est. Et qui habuerit substantiā mūdi:
et viderit fr̄atrem suū necessitatē pacien-
tem: et clausit viscera ab eo: quomō
manet in eo caritas dei. Quanto ma-
gis, qui viderit fr̄atrem suū errātem: et
mortalib9 oppressum criminib9: et nō
ministrauerit ei verbū doct̄ie, ille q̄ doc-
t9 est, homicida ⁊ sine caritate est. **¶**

meatis o doctores et rectores: quib9 in-
fungit dominus predicationis officia:
si non populo suo: verbum dominicuz
ministratis. Quot enim vel vestro ex-
emplo: vel vestri negligentia: in pecca-
tis moriuntur. Tot de manu vestra,
requirit dominus. Quanto enim ma-
ioris estis gradus: tanto maioribus
cruciabimini cruciatibus. Non estis
domini, sed pastores. vnus dominus ⁊
vnus pastor principalis: qui cognoscit
oues suas: et exquirat eas de manibus
vestris.

De malis pastorib9

Neu quot hodie in ecclesia: non pa-
stores sed mercenarii: ad quos ni-
chil ptinet de ouib9 ihesu x̄pi. Qui p̄-
mo: ⁊ ut vera dicā: ⁊ ipsimet sunt lupi
rapaces: qui ⁊ oues capiūt et disp̄gūt.
Ecce nil peius: nil abominabilius: q̄
cū ille q̄ custodire debet, dissipat. Hec
quid hodie in aliquibus ecclesiis: nō pa-
storibus. sed destructoribus: quoz nō ē
ps minor: factū est ut substācias hoim
⁊ labores inferno: inscutabilius deglu-
. XII.

tiant. ⁊ non solum eos: a peccatis non emundent: sed et ipsimet: vel ex sui negligentia: vel suis pessimis ministeriis vel nephandis operibus: eos cōtrahāt ad illicita. Ita quidem si impunes: deus tales relinqueret: deus amplius nō esset deus. Et ideo ut sepe dictū est: fili carissimi, dum viuitis: seruite domino in timore: et exultate ei cum tremore apprehendite disciplinam eius: ne peccatis de via iusta. Gustate mei filii carissimi. Et iterum dico gustate et videte: quoniam suavis est dominus. Diuites egerunt et esurierunt: et dormientes hic in diuitiis: et voluptatibus suis: nichil inuenerunt in manibus suis. Inquirentes vero dominum: nō deficient omni bono. Junior fui: etenim senui: et nunquam vidi iustum in fine derelictum: et semen eius egēs pane.

De diligenda paupertate

Omitatores paupertatis esto te: ut sequamini vestigia eius. Qui cum in forma

dei esset potēs omnia verbo virtutis sue. Semetipsum exinaniuit: formā sui accipiens: et paup inops natus est. Pauper ⁊ plus q̄ inops fuit quousq; vixit. Pauper me mortuus est: et sepultus fuit. Unde vulpes inq̄t idē foucas habēt: et volucres celi nidōs: filius autē hominis, nō habet vbi caput reclinet. Apostolos etiā non iubet portare sacculū neq; pesas. Et Ihesus cōsuluit iuueni vēdere oīa q̄ habebat ⁊ pauperibus erogare. Si xpm deū creditis: euz nō falli posse credite. Alioq̄n nō esset deus et si ipsū nō posse falli creditis, ipsum seq̄mini. Impossibile ē diuitiis affluere ⁊ deū seq̄. natura t̄negat ut cōtraria misceant nō possum⁹ t̄o fuisse ⁊ māmonē: aut ego fallor: aut ipsi in fine decipiūtur. qui michi nō credūt: tūc credēt, cum diuitie sue t̄āserint in egestatē. Diues hic epulabatur cotidie splendide: indutus purpura et bisso. sed mortuus, q̄ Moysi et p̄phetis credere: in tormentis posit⁹ sensit. Nemo militās deo: implicat se negociis secularibus. Non saluabitur rex p̄ multā potentiam suam nec diuitiis suis. Est enim e quos diuitiatum talia ad salutem. non

ne diuitiis coniuncta est superbia: et ubi
superbia est, ibi pena. Nonne oia oriuntur
mala ex superbia: tanquam ex vna radice.

Quo diuitiis iuncta est
superbia.

Quoniam enim diues factus est homo: et
cum multiplicata fuerit gloria do-
mini eius. nonne superbit: et cum super-
bierit. nonne polluuntur omnes vię eius
in omni tempore. Et tunc sedens cum di-
uitiis in occulto: cogitat ut interficiat
innocentem. Oculi eius in pauperem re-
spiciunt: et insidiatur in occulto: ut rapi-
at eum tanquam leo in cubili suo: oblitus
est deus: auertit faciem suam ne videat
usque in finem. Est enim dominus aliqua-
do dormiens: quasi crapulatus a vino.
Cum enim plus moratur deus patientia
ad inferendum iudicia, plus inebriatur
ita. Et ideo plus centuplo timendus est:
Cum longanimiter tollezat maliciam:
quod cum festinanter punit. Permittit enim
deus aliquomodo tempore cruciari: et pa-
ti bonos ab iniquis et superbis: ut supra
dorsum bonorum, fabricet peccatores: et pro-
gent iniquitatem sibi. et ideo quous aliquan-

tulum obliuiscat deus pauperum. tamen non in fi-
nem obliuiscet misereri. Sed quoniam pu-
pillo ipse adiutor est: cui delictus est pau-
per et superbis resistit: donans humilibus
gratiam. Exaltet brachium peccatoris et ma-
ligni: exaudiens desiderium pauperis: iudi-
cans pupillo et aduene: et humili ut non
apponat ultra super se homo magnifi-
cate super terram. **De humilitate**

Quia propter dilecti mei filii. si pau-
peres estis humiliemini sub pote-
sti manu dei: ut non amittatis quod absit quod
facitis. nulla paupertas deo grata est sine
humilitate. Saluit deus de beata maria
incarnari: propter eius humilitatem, quam ob
aliam quamcumque virtutem. Sicut enim ex sola
superbie radice, oia oriuntur mala. sic ex so-
la radice humilitatis, generantur bona. dis-
cite a saluatore. Quia mitis est et hu-
milis corde. Humiliauit semetipsum pro
nobis: factus obediens usque ad mortem.

De obedientia

Quia propter quod dico vobis: et si humi-
les esse vultis: estote etiam obediētes
omni humane creature propter deum. Eo-
dem modo fidei filii karissimi: quo censeamini

.XIIII.

vocabulo: monachus idest vnus. nō decz
monachū velle habē, ⁊ nolle: nisi in nō
peccādo. Sit etiā vobis velle ⁊ nolle, b^o
vnū oib9. in bonis ⁊ licitis reb9 obedi
te. nec multa sint vobis p̄cepta: ut fa
ciatis. Nō est obediēs sed negligēs: q̄ se
cūdiū expectat mādatū. Ad vnus eteni
iussiois vocē. Petrus ⁊ Andreas relicti
sunt vestigia. hoc semp̄ veza optat obedi
entia: nō sue optēpare voluntati. s; te
uerēter aliene. Istō nēpe in vltia sena
exemplū xp̄s reliq̄t: cū suorū abluēs pe
des discipuloz. Petro dixit. Nisi obedi
ens fieret nō hēret ptē secū. Idcirco di
lētissimi filii: sicut vobis vnū nomē est
monachi: ita sit v̄m velle vnū ⁊ nolle
bonū est enī et iocundū: habitare fr̄es
in vnum.

De humilitate

Nec sit in vobis maior aut minor:
sed q̄ p̄cessoz est: sit sicut ministra
tor. ne vidēz regū gētū instat: q̄ maior
ē in vobis: dñet ceteris fr̄ib9: ut ab eis
gaudeat supuacuis laudib9 extolli. s; ad
exēplū regis ihesu xp̄i: maiorū humilita
te efficiat: q̄i minor q̄b9 regēdis p̄est. sit

etiam vestz maior: p̄ humilitatē soci9
minorū, cū bene agit. sed cū delinq̄t: sit
erectus cōtra vicū, p̄ zelū iusticie. nul
lū sit vnq̄ cū vicis sed9. sic diligat ho
mo: ut eis vicū odiat: magne dilectōis
signū est hoīem in q̄buscūq; nūmis re
p̄hendere. Sepe multū vana nocet hu
militas. nō v̄a hūilitas est, vicia tacen
do p̄mittere. Elama ne cesses Isaias in
quit. Quasi tuba exalta vocē tuā. An
nūcia populo meo scelera sua. vtinā cō
tra vicia clamaret oīs creatura. Quia
si peccator deū non timet: tñ hoīes re
ueretur. Quō apostol9 nos docēs dicit.
Trascimini et nolite peccare: sol nō oc
cidat sup̄ iracundiā v̄am. Iustus est dñs
⁊ iusticiā dilexit: equitatē vidit vultus
eius. Si iustus: et vos estote iusti. Ne
glīcia et vana pastoris humilitas effi
ciē. vt lupi in agnos audeze possint.

De acceptione psonaz.

Non respiciatis vultū potētis. nō
est enī acceptio psonaz apud deū
vb9 qd̄ iustū est opamini. Vult veza
iusticia, date vnicuiq; q̄ suū est. Obedi
te oportet deo, et hominibus.

si ueritate tacetis metu potentium: iudicatis uosmetipsos. et estis iudices cogitationum uestrarum. et plus habuisset uestra iusticia, quam scribarum et phariseorum. Non plus diuitum honoretis, quam pauperem: nisi melior sit. Quinimo ut ueris dicam. Multo plus pauperem honorate. relucet in paupere, ymago ihesu christi. In diuite autem, mundi. Ego nos sumus ex una carne tabice geniti. Deus inuicem sumus membra, in uno corpore. cuius caput est Ihesus christus. Quis ergo plus honoris meruit diues, quam pauper. Forte quia diues est potens. Sed si hoc. Quate diuitias in hoc seculo detestamur. Si diuitum honoras in diuitiis, plus paupere: deo proponis mundum. Et si plus deo aliquid in mundo diligis, non dignus es deo. Reddite queso, que sunt dei deo: et que sunt mundi mundo.

Gloria ubique honoretur. Malicia omnino deturpetur. Sed quomodo nunc de hiis. qui in carnicis diuitiis suis gloriantur. quisquam quadam fetide carnis: postmodum in cinerem reuersure: nobilitate potestatis: et dignitate, uana, et leui, siquidem aera: stultorum hominum in sufflatione ex

tolluntur: et alios deprimunt contempnendo: ac se ob hoc credunt attingere gloriam quam solum hominibus humilibus: et mundi contemptoribus: pius dominus preparauit. Sed modo quod de hiis ut conuenit dixeram. **Te, ue, uobis:** qui ad celorum regna diuitiarum, itinere festinatis: quam facilis est transire camelum per foramen acus. quam diuitem intrare in regnum celorum. Non mea sunt uerba, sed christi. Si hec reuocabilis est sententia. christus oino non est christus. Celum inquit transibit et terra. uerba autem mea non transibunt. **Illudate** o uos miseri, nobiles et potentes uetero instabilis fortune, elati. qui alios confunditis: et tanquam ignobiles concalcatis. quia huius mundi uanitatibus. Honorumque et falsarum dignitatum insignibus obsecrati: cum uite uite breuissime celesti morte: uelut a texente tela succidit. Forte hac nocte succidet: in inferno sine intermissione cruciabitur: moriendo continue uiuens. In laboribus hominum, in mundo non estis, quinimo non solum cum hominibus non fertis. sed et laborantes uiuere non permittitis. Idcirco non cum hominibus: sed cum diaboli flagellabitur. Quanto enim in .XVI.

mundo, maior fuit gloria et leticia: tanto maior erit in inferno preparata pena.

Sed quod dicam: duodecim fatemur christum apostolos elegisse. quorum omnium solus Bartholomeus origine fuit nobilis. Mattheus diuitiis: antequam apostolatum reciperet, insistebat. Ceteri vero erant pauperissimi piscatores. Eum hoc retuli, audiat. Si christus uerax est: et si omnia que ex ore eius audiui: mendacia non sunt. Huiusmodi hominum uix aptus regno recipitur et mille. Qui uero eorum michi non credunt: post modicum tempus: in tormentis positus, sciet. Sed si forte quis cecus: ueritatis lumen miratur. Ad quem ego. Si ex hoc me interrogaret: responderem. Nonne unico credimus dampnari hominem mortali peccato. Sed si hoc inquiet est: ergo saluabitur centum milibus. Sed mortali quod diues et autus pastor, aliter non est. Quod quondam omnium peccatorum uas putridum: Vbi superbia. ubi luxuria. ubi auaricia. nonne in diuitibus: nobilibus: et potentibus. nonne et latrones: qui et pauperum mercedem: uiolenter dependantur. et eos deprimunt atque necant. Quid ex uerbis domus domini faciunt: qui ut pauperibus ne-

cessaria condonaret receperunt. Ecce superfluitate uestimentorum superfluitati nimie addit. De pauperibus frigore et nuditate morientibus non curantes. Palatia et magna erigunt edificia. ut ea humani oculi contemplant: et pauperes in plateis moriuntur incommode. Conuiuia frequenter aliis preparant diuitibus: ut ferculis delicatissimis: sui uentris repleant ingluuiem. quibus pauperes fame pereunt. quod aliud est eorum uita: quam peccata. si uenter tanta ciborum repletus est copia. nonne ad fores eius, adest luxuria. Quid ergo amplius loquitur: cum omnis mortali lingua deficiat: que peccata faciunt errare. nec domini nisi sompnando cognoscunt nec se ut puto moturos arbitrantur. non enim facilliter in peccatum labitur: qui se moturum cogitat: et deum sibi fore iudicem non ignorat.

Quere nimis est imbecillus et miser qui horum non memorat. Si cuncta diabolica temptamenta: non facile vilipendit. Idcirco uere dicam. Si indicem deum suum agnosceret: et se mori crederet, non peccarent tam secure. Eum huiusmodi miserissimi ad ecclesias properant: ut diuinis intersint

misteriis. An ut mulierum contemplantur
vultus: hec sua est meditatio: hec predicatio:
et dei cognitio: sic diuina punctan-
tur lege: ut pergrates terra: mareque pa-
grates: crebris vigiliis et meditationibus
sibi, et filiis congregent. Certati vestimen-
ta in societate. mira artificum varietate
frequenter mutant: quonia ut ludos, hanti-
ludia, choreas, procationes, ebrietates,
magna conuiuia, delicata seculula, suis al-
ternatim exhibeant sodalibus, mulieres ad
sua voluptatem explendam sufficienter
habeant, elaborant.

Sed ve miseri, quod facitis: ne agnos-
citis: corpus ante tempus destruitis
et animas inuaditis. Quae inimi-
tates et mors tam intemptiua. nisi ex
nimia ciborum copia, et frequenti uul-
nerum. Deum deludere creditis: certe delu-
ditis uosmetipsos. Pro corpore obliuisci-
mini animas. Et ecce corpus simul cum anima
destruitis ante tempus. Et ideo gaudete
et iocundamini et letamini, in hoc breui-
simo temporis spacio, quod habetis: ut post
modum cum diabolis: sine fine temporis lugea-
tis. quod tacitis, frequentissime uestimenta

polietis: ne forte uera dispareat nobili-
tas. nec sit qui uos excedat: ut in infer-
no uerecundiam recipiatis et confusio. ubi
conuiuia, ubi delicata seculula, ubi uina
preciosa melle mixta: et esce aromatibus
preparata. epulemini et iebriamini: none-
nim post mortem, amplius facietis. Sed
cum diuite quod quotidie epulabatur splendide.
In tormetis generalibus: guttam aque
minimam portabitis: nec habere poterit-
is. Agite solatia: uitas in luxuria exple-
te voluptates: Seminate in corruptio-
ne: ut et de corruptioe colligatis duram
sententiam. quam dabit ille iustus iudex: in
magno iudicii die dicens. Ite maledicti
in ignem eternum: qui paratus est dia-
bolo et angelis eius.

Neu cor lapideum: si cum talia tibi co-
ngitas huius mundi solacia: paratam
imminere sententiam non formidas. si il-
lum die tam terribilem et crudelē: in quo
non solum te luxuriosis uestibus. sed ebie-
tationibus, comestationibus: et de toto tempore
quo uixisti. Et etiam te qualibet te oportet
tebbit: uana locutioe: et cogitatioe, domino
reddere rationem. Eut non emedaris. cur

moraris de die in diem miser: conuerti
ad dñm. Eue te maloz, non penitet co
missio. Ecce mors pparat, ut te conte
rat: die noctuz curzes. Ecce diabolus
iam se pparat: ut te recipiat. Ecce di
uitie tue tibi deficiet. ecce omnes, corp9
qđ tãta nutris diligetia, expectat: ut il
lud todat: quousq; illud itez coniuatuz
aie: cũ illa pariter penas habeat infini
tas. Quid errato p huius seculi inuia
petis solacia, diuicias, et glaz, et cetera
tibi placita. nõ inuenies hic: qđ nõ sũt
Sed si vã qđtis gaudia: ad illã celestem
glaz, ppeza, ad quã factus es. Ibi certe
illa sunt vera gaudia: que nec ocul9 vi
dit: nec autis audiuit: nec in cor hois
ascendit. Dimitte qđso caduca et mometa
nea: ut habẽ ualeas, eterna et ppetua.

De desperatis

Sed qđ de hiis: qui nec dei timore
nec amore: nec mortis subsequen
tis tormeto terrent: ut a peccatis ces
sent. qđ condolēt si ut cpat: pzaua agece
nõ possint: dicã: Ne, ve, misczi qđ hic vi
detis: qđ plãgetis. Ne qđ optatis gau
dia tẽpalia. qđ vobis iuitis: sustiebitis

rum puto. hoc multiplici experientia vi
dici. Quod ei nõ bon9 est finis: cui mala
semp fuit vita. Qui peccare nõ timuit
sed peccando mudi vanitatibus sēp vixit.
Preciosa inqđ ppheta. In cōspectu domi
ni mors scōz eius: et mors est peccatorũ
pessima.

Et ideo dilectissimi filii. Accingimĩ
ni potetia: et estote filii potentes: et
nolite hoz miseroz: diuitũ et potentum,
quoz iam tantã ostēdimus imbecillitatẽ
et miserã esse: qđtũ non diceret lingua te
nuem: in opando iusticiã: potentiã formi
dare. Qui enim ppter iusticiã psecutiõez
paritur, beatus est: et bene sibi erit. Et si
moriẽ, beatior. p̄ciosa nempe est: in cōspe
ctu dñi mors scōz eius. Si cupis vitã te
nere in xpo: mortẽ noli timere pzo xpo: qđ
sunt cõdigna, ad futurã gloriã: reuelabun
tur cũ apparuerit gloriã, qđ sursum est: et nõ
sup terram. nõ spezet mercedem qui non
laborat. non sufficit solũ cristiani nomẽ.
cristianus es: imitare cristum. frustra cri
stiani habet nomen: qui diabolu sequitur
Qui ymmo: xpianus omnino nõ est: sed
anticristus. Juxta illud beati euãgeliste
Johãnis. Audistis quia anticxpus venit.
. XX .

nunc autem anticristi multi facti sunt .
Nis ergo regnare cum cristo : patiaris
cū cristo . Si cristum regem et dominū :
cui est nomē super omne nomē : oportuit
pati : ut ita intraret in gloriā suam . quā
fiduciam habemus nos intrandi sine labo
re . **Q**ui stulti sumus et tardi corde : ad
credendum . volumus hic gaudere cum se
culo : et postea regnare cum cristo . Domi
nus nudus ingreditur . Securus superflui
tate vestium auri et gemmarum onustus
intrabit : iste ieiunus , iste crapula et luxu
ria plenus : Ille in cruce pro cristianis su
is moriens : Iste in lecto delicate sibi dor
miens : quō dñs facit seruus nō facit . Pro
mittit dñs zebedei filiis regnū suū : si ca
licē quē bibiturus erat , possint bibere .

Hic fatui filii hoim nō recte iudicātes
neque quōd verū ē cognoscētes : dicētes ma
lū bonū , et bonū malū . Reuertimini ad
cor : et vēiētes audite me : et narrabo vobis
quā audiui et cognoui : et p̄ces n̄ri narraue
rūt michi , nec occultet a filiis hoim . adhe
tere deo bonū ē : et sicut ille ambulare , sic
xp̄s p̄ nobis aīaz suā posuit : sic nos si op̄
est p̄ v̄itate : que ip̄e des est , debemus aīam
ponere . Qui amat aīaz suā in hoc m̄nu

ro p̄det eam . xp̄us pro nobis passus est no
bis relinquēs exemplū . ut sequamur vesti
gia eius : nō se cogitet xp̄ianū : quī pro xp̄o
morti se nō inuenit p̄paratū . Qui cristo
ministrat ipsum sequatur . Dicas homo
qui solū nomine et verbis xp̄ianus es . si
dem xp̄i habes et p̄dicas : Bonum est : sed
ubi opera . Fides sine operibus mortua ē
Ecce dicam . Qui cristū tantū ore et nō
opere laudas : ipsum negas : quia si que di
cit crederes : saltē eū timezes : et de pecca
tis verēcūdareris . Et si credis , et mala fa
cis : centuplo puniendus es . Nonne peccā
tum quod fit ex certa malicia : infinito
peius est peccato , quod fit ex ignorantia .
Peccauit angelus : peccauit homo . Alter
veniam inuenire potuit : alter nōn . Qua
de te . Ille p̄pria malicia : homo suggestio
ne diabolica .

Sed forte dices : et ego suggestioe pec
caui diabolica . Ad quod ego . quod mis
metezis premittim : si nullum haberes p̄re
lium : nonne tetrestis miles , ad omne se
exponit periculū : ut suo regi placeat . nec
certe vlla tibi potest esse excusatio . Si te
peccate diabolica dicit suggestioe : sicut et
ille quia illa tibi nō est occasio . quā illi solū
XXI .

*9 hinc p̄ missi dñi facti sunt
negat*

onum habuerat preceptum: ut de ligno
nō comederet: nondum quō diabolica so-
ret suggestio nouerat: nec quantum pec-
catū deo displiceat sciebat. et tu ut dicis
nōsti: et bene credis: ⁊ tot milia facis pec-
cata. Equidem concludam. Qui tales
sunt cristiani: diligunt eum in ore suo:
et lingua sua mentiuntur ei. Eor au-
tem eorum non est rectum cum eo: nec
fidem habent in testamēto eius, si diligit
cristum.

S quis uerus est cristianus, et speci-
aliter sacerdos ⁊ monachus: in quo
tamq̃ in speculo relucet perfectio. non so-
lum renunciet omnibus que possidet: sed
etiam abneget semetipsum: ita q̃ totus
sit mortuus mundo. Quis uisi granum
sementi: cadens in terrā mortuū fuit
ipsum solū manet. Qui mundi uiuit ne-
gotiis: mortuus est deo. Opottet namq̃
hominem qui capere uult perfectionem,
et tenere: ita mortuum esse mundo: ut
tamquam mortuus: nichil de rebus secu-
laribus sentiat. et ita cum populo dicat.
nra cōuersatio est in celis. Et itez. uiuo
ego, ⁊ nō ego: uiuit aut in me xps. Ictz
co q̃ uere iusts est: uitā hāc, quo mors est

nō metuat amittere. ut uitā, que xps est
ualeat inuenire. Eos q̃ corpus occidit nō
timeat. quia animā nō possunt occidere.
hic tribulatiōes, que cito labuntur sustine-
at: ut gaudia, que sine fine manēt habeat.
Hęc sola uia est: qua itur ad celi patriā.
Ecce si alio posset izi tēamite: in toto mē-
dax fieret deus. non enim que dico uobis
uerba, recipi ab homine: neq̃ per hominē
didici. sed per euangeliū suum didici.

Itaq̃ omnio oportz nos p̃ multas tri-
bulatiōes acquirere regnū dei: Ecce
in uia: qui per diuitias ⁊ delicias festinat
ire. signū manifeste dampnationis est: in
hoc mundo, sua beneplacita assequi: et a
mūdo diligi. Quos deus diligit: hos sepe
corrigit et castigat. Si in mūdo gloriari
oportet: libenter gloriāmini in tribulati-
onibus et aduersitatibus vris. Promisit
enim xps hoc suis discipulis: quos dilexit
in finē. In signū precipue dilectionis: cuz
in ultima cena dixit. Amen dico uobis:
quia plorabitis et flebitis uos: mūdus au-
tem gaudebit. Gaudete filii mei dilectissi-
mi cū oderit uos mūdus: desiderate suffe-
re cōtumelias ⁊ obprobria ab hominibz:
quia beati eritis cū uos persecuti fuerint.

homines: et maledixerint vobis, et dixerit
omne malum aduersus vos mentientes
propter filium hominis. Gaudete tunc et exultate
quonia merces vestra copiosa est in celis.
utinam in vos insurgat totus iste mundus
Si vos odit mundus: scitote quod de mundo
non estis. quonia si de mundo essetis: mun-
dus quod suum esset diligeret.

De patientia

One gaudium estimate. cum multa
habetis in seculo obprobria et aduersi-
tates. scientes quod fortitudo et patientia ex
ipsis oriuntur. Patientia autem perfectum opus
habet probantur autem virtutes in homine per
patientiam: tanquam autem per ignem. quod ceteras habet
virtutes, sine patientia: autem in vas fictilibus
portat. In sola dicebat saluator patientia
vra possidebitis animas vestras. fortitudo con-
nexa est patientie. vir patientis fortis est animo.
qui patientis et fortis est: secure bona sequen-
tis vite sperare potest. seruate patientiam in
mente. eamque cum tempus est exercete in opa-
tione. Est enim patientia velut: in quo hu-
ius mundi percellis navis vestra: quocumque flan-
te vento secure navigat, nullum timens pe-
riculum. nullus vestrum ad vindictam vel odium
proximi, contumeliosa verba commoueat.

De misericordia

Estote misericordes: sicut pater ve-
ster misericors est. Qui pluit super
iustos et iniustos. et solem suum oriri facit,
super bonos et malos. Iudicium sine miseri-
cordia fiet illi: qui non facit misericordiam.
misericordia superexaltat iudicium. Si
non remiseritis illis, qui offendunt vos:
nec pater vester remittet vobis. Frustra
petit misericordiam: qui aliis denegat mi-
sericordiam. Sustinetis inquit apostolus
Si quis vos in seruitutem redigit. si quis
vos in faciem cedit. hic nostra stabilitur
victus. hic tota merces et premium, ut ami-
cos diligamus in deo: et inimicos propter
deum. Seruus ille nequam: accepta miseri-
cordia consuetudo suo misericordiam dene-
gat. Et ideo meruit habere seruitutem ini-
stie. Iusticia sine misericordia, crudelitas
est. et ideo iniusticia, misericordia miscenda
est. Lex nostra tota in misericordia est:
propter peccatum poterat quoque nos damp-
nare deus: quos sua saluauit misericordi-
a. Qui misericordia non indiget: christianus
non est. Impossibile est forte hominem miseri-
cordem et piuum: et itam non placare di-
uinam. Beati misericordes, quonia ipsi mi-
sericordes sunt.

homines: et maledixerint vobis, et dixerint
omne malum aduersus vos mentientes
propter filium hominis. Gaudete tunc et exultate
quonia[m] merces vestra copiosa est in celis.
ut inquam in vos insurgat totus iste mundus
Si vos odit mundus: scitote quod de mundo
non estis. quonia[m] si de mundo essetis: mun-
dus quod suum esset diligeret.

De patientia

One gaudium estimate. cum multa
habetis in seculo obprobria et aduersi-
tates. scientes quod fortitudo et patientia ex
ipsis oriuntur. Patientia autem perfectum opus
habet probantur autem virtutes in homine per
patientiam: tanquam auxilium per ignem. quod ceteras habet
virtutes, sine patientia: auxilium in vasis fictilibus
portat. In iola dicebat ialuator patientia
vra possidebitis anias vras. fortitudo con-
nexa est patientie. vir patientis fortis est animo.
qui patientis et fortis est: secure bona sequen-
tis vite sperare potest. seruate patientiam in
mente. eamque cum tempus est exercete in opa-
tione. Est enim patientia velum: in quo hu-
ius mundi procellis nauis vtra: quocumque flan-
te vento secure nauigat, nullum timens pe-
riculum. nullus vestrum ad vindictam vel odium
proximi, contumeliosa verba commoueat.

De misericordia

Estote misericordes: sicut pater ve-
ster misericors est. Qui pluit super
iustos et iniustos. et solem suum oriri facit,
super bonos et malos. Iudicium sine miseri-
cordia fiet illi: qui non facit misericordiam.
misericordia superexaltat iudicium. Si
non remiseritis illis, qui offendunt vos:
nec pater vester remittet vobis. Frustra
petit misericordiam: qui aliis denegat mi-
sericordiam. Sustinetis inquit apostolus
Si quis vos in seruitutem redigit. si quis
vos in faciem cedit. hic nostra stabilitate
victus. hic tota merces et premium, ut ami-
cos diligamus in deo: et inimicos propter
deum. Seruus ille nequam: accepta miseri-
cordia conseruo suo misericordiam dene-
gat. Et ideo meruit habere sententiam iusti-
cie. Iusticia sine misericordia, crudelitas
est. et ideo iusticia, misericordia miscenda
est. Lex nostra tota in misericordia est:
propter peccatum poterat quoque nos damp-
nare deus: quos sua saluauit misericordi-
a. Qui misericordia non indiget: christianus
non est. Impossibile est forte hominem miseri-
cordem et piuum: et itam non placare di-
uinam. Beati misericordes, quonia[m] ipsi mi-
. XXIII.

misericordiam consequetur. Sacerdos et monachus precipue sine misericordia: est nauis in medio pelagi undique perforata: quia vana religio est: quae caret misericordia. Par potest esse habitus differente, a secularibus: et concordem vitam: non vestimentis et ordine solum: quis est sacerdos et monachus sed vita.

De malis sacerdotibus

Neu quod dicam sepe ex magna habundantia tristitiae: homo multa loquitur. Ecce monachis undique feruet mundus, et sacerdotibus. Tam enim adeo peccatissimi sunt sacerdotes et monachi: quod vix de centum: unus reperiat. Nulla certe in mundo, tam crudelis bestia est, quam malus sacerdos vel monachus. nam corrigi non patitur. nec veritatem unquam audire potest. Et ut breuiter dicam. Deus perminet malicia: sunt hi tales sacerdotes et monachi: solum habitu et nomine. Quorum vana est religio. Religio munda et immaculata apud deum et patrem, haec est. Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum. et immaculatum se custodite ab hoc seculo.

De cupiditate sacerdotum et monachorum.

Neu quantum in quibusdam spiritualibus habitu et nomine creuit cupiditas: primo

ut veris dicam: causa huiusmodi spiritualitatis est auaritia. quia certe sunt lupi rapaces, in vestimentis ouium. ubi sacerdos et monachus cupidus est: et sine misericordia. Ab eodem plus: quam a serpente, fuge. Sunt etiam nonnulli: qui totum fructum suum estimant: ecclesias et monasteria: muto modo et opere: ex pauperum mercede edificare. In quibus tanta viget cupiditas: ut terram et omnia sibi desicere putent. Ibi cor, ibi mens: ibi semper est sua cogitatio. ut alia possint mansuetim expoliare. Hos talis saluator increpans inquit. Ne vobis: qui edificatis monumenta prophetarum. Ecce qui monasteria edificat. ecclesias in immundo modo aedificat: bonum videntem opus fallere. sed si quidem misericordiam pauperibus faciunt: bonum est. Vis ut opus tuum placeat deo: fac ut pauper de hoc gaudeat. quod templum carius est deo quam homo. Templum dei estis vos: inquit apostolus. cum pauperi manum tribuis. cum vico in suis necessitatibus subuenis. cum errantem, ad viam rectam ducis. Quod admirabile et nobile ac deo gratum templum edificasti.

N Range esurienti panem tuum: egenos vagosque induc in domum tuam. cum videris nudum operi eum: et carnem tuam ne despexeris. Nemo se excusans dicat: non habeo quod

XXIII.

pauperi fecit tribuā. Si uestimentū uel aliquo ultra extremā necessitatē possides et paupi indigēti, nō subuenis. Fur es et latro. Simus dilectissimi filii: in rebus tēporalibus solū dispensatores ⁊ nō possessores. si qđ supflūū, quō alter frater eget possidem⁹, furamur. p̄mmo minus furā tū aliq̄s ex inopia: et necessitate. Nam iste tantū ultra necessitatē retinet: quocentū uiuerent: qui fame pereūt: ille unifurtum facit. iste tot: quot nō cōdonat patientib⁹ necessitatem. ~~~~

Ude hiis qui supflua edificāt
Dices forte miser: meū est. nam mei dimiserūt hoc parētes. sed si hoc tibi tui dimiserūt parētes. quomō potuerunt tibi dimittere qđ suū nō erat. aut si suum nō erat inquis. Unde habuerūt. Quis dedit eis. Quid in mundū ueniētes apportauerūt. quid recedētes fecerūt. Ecce que paupm possidem⁹. In die iudicii corā oculis diuine iusticie uindictam exclamabūt. Quis habet aures audiēdi, audiat, qđ michi nō uult credere. heu qđ grauitē sciet. tū diuicie sue trāserint in egestatē. Lex naturalis hoc p̄cipit: ut qđ ab aliis desideramus: aliis faciam⁹. Quid aliud lex uet⁹ p̄

dicat. Quid aliud lex euuāgelica insinuat p̄cūctate vndiq̄. quia corā deo: utraq̄ lex feret testimoniū. Quid ergo dicā de hiis, qui solum lapides cōgregāt: et muros erigunt in altitudinē: quorū est cor et humana cogitatio. ut humanis oculis, opus appareat. laudet beneficiū: et totā hic suam fore arbitrantur iusticiam. ~~~~

Sunt etiā aliqui: qui de capinis: et sudore pauperū: oblatiōes ⁊ uictimas deo offerūt. Tales oblatiōes: ante diuinā clemētiā: nō parū sūt abhomiabiles. Quis tam incipiēs est, ut nō intelligat: qđ talia beneficia, nō cedūt ad dei glām: s; ad mūdi pompā. sed qđ diceret. Quid dicis. Nōne bonū est edificare monasteria: ut inde honoret deus. Ad qđ ego. bonū est: dumō uolentiā paupes nō sint passi. nec int̄pellēt deū cōtra eos. Quomō possum deo edificare domū placidā: uel scis eius, ex illis pecuniis: de quibus paupes plorat. qual iusticia pōt esse: munere mortuos: et spoliare uiuētes: et indigētiam pauperū offerre deo. Ecce si hec placerēt deo: iusticia foret socia uolētie. Et si a nobis hāc uellet oblatiōē: cōsciū fieret in peccato aut si deo displicet: nō pōt placere sanctis.

Quia de te filii dilectissimi: deponen-
tes omnem maliciam: omnem dolum, et si-
milaciones: et inuidias: et omnes detractiones:
sicut modo geniti infantes: rationabiles sine
dolo. lac concupiscite: ut in eo crescatis in
salute. si enim gustastis: quia dulcis est dominus
Nescite si non eritis sicut puuli. non intrabitis
regnum celorum. Parvulus videns pulcras
mulieres, non delectatur: preciosam vestem non de-
siderat intuendo. In iracundia non proficit.
Iesus non recordatur, nec odit, patrem sequitur.
materem non deserit. Et ideo nullus se regnum
celorum cogitet attingere: nisi hac puuli in-
nocentiam et simplicitatem imitari studeat.
id est castitatem habere. mundum spernere. fra-
trem diligere. et in gremio matris ecclesie
semper incumbere.

Qeruite vos dilectissimi veterem hominem
et induite vos armatura dei: ut posi-
sitis stare adversus insidias diaboli. Dia-
bolus in mundo nichil possidet. Expoliatur
ergo mundanis rebus momentaneis: et cito
velud umbra labentibus. cum mundo pugne-
tis: qui oneratus vestibus: cum nudo luctat ci-
tius ad terram deicitur: quia unde teneat
habet. Vis firmiter cum diabolo dimicare:
vestimenta proice: ne succumbas. terrena

omnia sunt quedam corporis indumenta. qui
ea possidet citius vincetur. Arma vestra
pugnatória sunt, castitas, patientia, humi-
litas, et caritas: hec arma sunt adversus
usuras diaboli: quibus si inuisi fueritis: ac-
cingetis fortitudine labos vestros: et robo-
rabitur brachium vestrum. Fortitudo et decor
indumentum vestrum erit. et cum eritis in prelio
videbitis: non timebitis a frigidibus nivis,
et bene fundata erit domus vestra: supra pe-
tram que christus est.

Filiis diaboli luxuria. quia illa iterum facit
tristitia: non est aliud peccatum, quo to-
ties diaboli victor existat. fugite luxuriam
nam sicut virginitas hominis pariter est angelis
primmo eum plus facit angelis: ita luxuria
hominem plus bestificat. Et ut ita dicam. mul-
to peiorum bestia efficit. De nullo alio legi-
tur peccato deum dixisse. Penitentem me fecisse
hominem. nam luxuria hec facit opera, corpus re-
bilitat, et quasi semper illud morti destinatum,
famam denigrat, mansuetudinem euacuat, furta
instruit, homicidia causat, memoriam ebe-
tat, cor aufert, oculos utriusque hominis cecat
et peccatorum iterum provocat, ex radice gula ori-
tur, per nullo alio reatu, tam manifestam
iusticiam exercuit deus sine misericordia: **XXVI.**

pro isto . Propter aut hoc legit peccatū,
deū mūdo inuixisse diluuiū . Sodomam ⁊
gomorā cōbussisse: et multos alios hoīes
peremisse . hoc rete diaboli, si quis hoc ca-
pitur non cito soluitur. ~~~~~

In isto tam graui p̄lio, nemo potest
vincere, nisi fugiat: nemo p̄t firmi-
ter p̄manere: nisi carnē domet. qui vino
vitur: ignē portat in gremio. Nolite in-
quit apostolus inebriari vino in q̄ est luxu-
ria. hoc p̄liū nō sustinet nisi in abstinentia
⁊ ieiunio. vinū nocet: sed vultus cētuplo
mulier. mulier diaboli sagitta est, qua in
luxuriam homo cito trahit. nullus in hoc
cōfidat viuēs. si scūs es, nec tñ securus es.
mulier viti p̄ciosam aīaz capit: nunq̄ ab-
scōdere p̄t homo ignē in sinu suo. ut ves-
timēta ei9 nō ardeāt: aut ambulare sup
prunas: ut nō cōburantē plante eius. ho-
mo et mulier: ignis et palea. diaboli nū-
q̄ sufflate cessat, ut accendatur. Huius
p̄liū nunq̄ fiet victor, nisi fugiens. nunq̄
viti cū muliere sint lōga colloq̄a. sola in si-
mul loqui faciat necessitas. vie mulieris
cūcta spernat munuscula: et blāda v̄bula:
Si vult luxurie nō capi laqueis: tāta sit
inter vīzū et mulierē caritas: ut alter al-

terius nomen nesciat . ~~~~~

Quicquid iam scissimū ceciderit hoc
vicio: p̄pter suā securitatē. Timea-
tis filii. si in aliis peccatis timendū est .
in hoc multo plus . sed v̄ dicā . hodie sub-
spūaliter noīe: sit fornicatiōis gen9 a plu-
ribus. Hēu q̄d p̄ferā: hodie nō verēcūdan-
tur hoīes. quinymmo gloriātur cū male
fecerint. Aliqualis in mulierib9 v̄iget ve-
recūdia: quanq̄ pua. Sed hec in homib9
creuit malicia. ut ille putetur insipiens:
qui huius doctus nō est. Quid plura. hec
sua est festiuitas. hec oīs p̄dicatio: ut ob
hoc frequētent ecclesias: ut mulieres v̄i-
ant: et eaz vtant colloquiis: q̄tenus in-
luxurie amplius crescat appetitus . Sed
quid v̄i miser glatis in malicia ista: For-
te: quia potēs es iniquitate . centuplo plus
peccas q̄ mulier. mulier mollis et tu for-
tē te existimas. Illa in domo sedet: et tu
vagando mille modis eam illaqueas . et
aliquē eā cogis: ut vi faciat. Hec tñ facis
quia deus tacet. Tu cogitas q̄ sit tibi
similis. sed veniet tempus: quo arguet te
⁊ statuet cōtra faciē tuā. vnde filii estote
prudētes sicut serpētes: et simplices sicut
colūbe: et pugnate v̄tiliter cum antiquo

.XXVII.

serpente. Sint lūbī v̄rī p̄cīnctī: ⁊ lucerne
ardētes in manib9 v̄rīs. et tunc v̄rillitee
agite: et confortet cor vestz: q̄a q̄ debella
bāt vos, t̄mebūt. ⁊ in deo facietis v̄tutē
⁊ ipse ad nichilū deducet t̄ribulātes vos.

De mutua dilectione

Quod dilecti mei diligite vos inuicem:
nō enī accēpti ab hoīe hoc: sed a salua
tore. Hoc inq̄t est p̄ceptū meū: ut diliga
tis inuicē. In sola enim dilectiōe: oīa vir
tutū bona cōsistunt: sicut ex vna radice:
multi exeūt ramī. Sic ex caritate oēs ge
nerātuz v̄tutes. Si linguis hoīm loquat
inquit apostolus et angeloz. Si habuerit
oēm p̄phetiā: et nouerim misteria oīa: et
omne sciētiā: et si habuero omēz fidē: ita
ut mōtes trāsfecā: caritatē autē nō habeā
nichil sum. Qui verā caritatē habet: be
nign9 est et patiēs. Ille verā caritatē ha
bet: q̄ nō tantū p̄ximos diligit p̄ affectuz
cognatiōis et carnis: sicut ethnici et pub
licani faciūt. sed ita diligit inimicū: sicut
amicū. Et hoc vno mō pōt homo cognos
cere, si manet in caritate. Si ipse eū dili
git: qui ei aduersatur. Ecce hic q̄ plurim
aniaduertendū est. Sūt enī q̄ plurimi: q̄
diligūt. sed male: iutantū enim amicū

diligunt: q̄ dilectiōz dei pōunt. Qui aliq̄d
supra deum diligunt: deo non sunt digni
In cunctis virtutibus requiritur tēperā
tia. virtus semp mediū vult. diligere ni
mīs malum est. sed ut ius exigit, diligere
bonum est.

Quānis dilectio q̄ nocet, vitanda est.
propter nimiam dilectiōez. Aliq̄ in
luxuriā ceciderūt: aliqui in inuidiā deue
nerūt. Multi, orōes ⁊ dei obsequia, dimise
rūt. Hoc quippe agit supflus amor: ut
quē diligit semp videre vellet. Nimius ⁊
stultus amor: ignorat siquidē et iusticiāz
et v̄tutē. ratioe caret: modū nescit: neq̄
aliud cogitare pōt, q̄ quod diligit. Amor
iste nō accipit de impossibilitate solaciuz.
De difficultate remediuz. Impossibile est
homine q̄ talē habet amorē: deo posse ac
ceptabiles orōnes faceze. hic amor nō est
caritas: sed stulticia. Omēs nōs debem9
diligere fratres, sicut nosmetipsos: ita q̄
vicia nō diligātur: penitere malū caritas
est. meliorē plus diligere iustū est: sic dili
gēbī sunt hoīes: ut bonitas exaltet: et vi
ciū deturpetur. vera caritas exigit: ut de
um diligam9 ex toto corde et ex tota mē
te: et ex totis viribus nostris: et ita eum
XXVIII.

singulariter diligamus: quod cum eo nichil aliud diligamus: et proximum nostrum, sicut nos. In his duobus mandatis: pendet tota lex et prophetia. Qui sine caritate est, sine deo est: quia deus est caritas, et caritas est deus. qui manet in caritate: in celo iam cepit habitare. In celo est una caritas omnium beatorum.

Ibi caritas vera est: ibi invidia nulla est ibi ambitio nulla cognoscit, nec inuentionis, nec detractionis, nec detestatio. Sed est oibus una et eadem voluntas. Hoc sciote fratres: quia si non habetis caritatem perfectam: sub diabolica potestate estis: nec ultra uobiscum est deus. Et qui sine deo est, in inferno est. Idcirco dilectissimi mei filii hortor uos dum tempus habetis: ne inuacuum dei gratiam recipiatis. Gratia dei oibus data est, pro morte filii eius. Dum tempore isto beatissimo uiuimus semiamus: quia post mortem suo tempore metemur. Breues dies hominis sunt. precipitatur uelut a texente uita mea dum adhuc ordieret tanquam siue mors uenit cum mortuus fuerit homo: non simul descendet cum eo gloria domus eius: diuites in bonis quous uilibus ducunt dies suos: et in puncto ad inferna descendunt opera cu

iuslibet secuntur illum.

Qromptu est ut homo, cuius mala sepe fuit uita mala sit mors, siue malum siue bonum tempore isto fecerimus. Illud idcirco post finem mortis inueniemus: non expectetis quia tempus istud acceptabile est. Dum lucez habetis, non ambuletis in tenebris: qui ambulat in tenebris nescit quo uadat. Lux uita christus est: qui lucet in tenebris, et illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Ut ergo filii lucis sitis, et tenebre non uos comprehendant. Ad ipsum accedentes lapide uiuum ab hominibus quidem reprobatis: a deo autem electum: et ipsi tanquam lapides uiui super edificamini: et in oibus exhibeat is uosmet ipsos tanquam eius ministros: in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in uigiliis, in ieiuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in sancto spiritu, in caritate non ficta, in uerbo ueritatis, in uirtute dei.

Contra mendacium

Non sit inter uos mendacium. Omnis uerba mendax abhominabilis est deo. Est enim deus ueritas: et ueritati obstat mendacium. Domine fugiatis uerbum ociosum:

. XXIX .

De quolibet enī verbo ocioso et vano: red-
demus deo rationē: silētia diligite: ubi est
multiloquiū, ibi frequēter ē mēdatiū: ubi
mēdatiū ibi peccatū: sermo indicat quālis
est homo. In ore sacerdotis uel monachi
nullū unquā sit verbū: in quo nō sonet xpī
nomē. semp diuinam ruminēt legē. Ete-
nim qui in lege dñi meditat die ac nocte:
nō abiens in cōsilio impioꝝ: neq; stans in
uīa peccatoꝝ. Erit tanq; lignū plantatū
secus decursus aquaz: cuius folia nō deci-
dent: sed dabit fructū in tēpe suo: ⁊ omnia
quęcūq; fecerit semp p̄sperabūtur. Certe
nil tantū nocet hominī, q̄ mala societas
talis enī efficitur homo: qualū socie-
te fruit. Nūquid cū agno lupus habitat:
uit castus, certe luxuriosi societate an-
giat: plusq; impossibile puto. Niz diuitis
in bonis p̄manere opibus, qui maloz assi-
dua societate utit. Cū scō psalmista scūs
uociferat, scūs eris: et cū innocēte: inno-
cens eris: et cū electo electus eris: et cū p-
uerso p̄uerteteris. Sicut enim mala nocet
societas: sic bona p̄dest. nichil pōt equipa-
rari huic thesaurō. Qui bonā inuenit so-
cietatez: uitam inuenit: diuitiis affluit.
Certe uera dicā. Homo, uel bonus uel ma-

lus efficitur nisi ob societatis causam: pa-
teri cor, tanq; tabula rasa: i qua nichil de-
pictū est fore dicē. Illud ergo qd a socie-
te recipit: usq; ad senectā retinet: siue bo-
nū siue malū sit: raro cū iuuenē inuenis
habitet. Nā ignis si apponat igni: calorē
nō extinguit, s; nutrit: semp ⁊ ubiq; delec-
tat sapientia: seniori nō etate. s; prudētia
sociā existit. alioq; si stulto sociā assidua
sociate de stulticia in stulticia delabatur.

Ate oīa sūt filii mei: nolite iurare
omnino: neq; p̄ celū: neq; p̄ terram:
neq; p̄ aliud quodq; iuramentū. Sit autē
sermo uester est est: non nō. Cuius ori fre-
quēs sonat iuramentū: in ipso homine p-
ua est dei cognitio et dilectio. Si nō est qd
iuro: deū esse nego. Preceptum enim dei
iurare prohibet. igitur non assumatis no-
men dei in uanū: orationibus instate con-
tinuis. Multū ualet oratio frequens et
deuota: oratio hominē a terra subleuat:
ad celestia uehit: et facit hominem cum
deo loqui: gratiasq; ab eodem obtinet. dū
modo ut deuota ⁊ mixta lacrimis. Mul-
tum ualet oratio frequens: conspecta la-
cimis ad promerendam diuinam clemē-
tiam: ad exauditionis beneficium obtinē
.XXX.

De oratione

dum. Obtinuit Ezechias statim gratias
a domino: suis orationibus et lacrimis:
ut mutaret sententiam, quam dixerat.
Liberavit deus Susannam a iudicio dize
mortis: propter orationes et lacrimas.
Orationibus Helpe: celum dedit pluviā:
quod clausum fuerat tribus annis: et sex
mensibus. Si quo egetis: petatis cum la-
cimis in fide nichil dubitantes: qui fidei
veram habet: ut granū sinapis: quidquid
petierit, fiet statim. Iste idem dominus:
diues est in omnes: qui tunc erat et nūc
spes vera, est gaudiū vestrū. Cogitatio ve-
stra et omne desideria vestra, sit semper
deus. Quonia ex ipso: et in ipso: et per ip-
sū sunt oīa: in quo vivim: per quē move-
mur et sumus: et sine ipso nichil penit.

Nam filii mei multa nō loquor vobis
cum. Venit enim hora, ad quam na-
tus sum, hac cōditione. Huc veni ut cri-
stem: nunqu natus fuisset si mori non de-
buisset. Suo proptio non pepercit deus
filio. sed pro nobis omnibus, fecit eū mo-
ri in crucis stipite. Per cuius mortē: mors
nra mortua est. nemo enī vtm sibi vivit
vlt moriē. siue enī vivim dno vivim siue
morimur, dno morimur. siue ego vivit

mus siue morimur dñi sumus. In hoc enī
vocat xps: dñs vivorū et mortuorū. Si enī
xps mortus est: certe nō est serus maior
dno suo. Idcirco et nos moriemur: si enī
resurrexit habemus spem firmissimā, quā
nos resurgemus. et si xps sic resurrexit: ut
amplius nō moreretur. Certe et nos post
resurrectionem nostrā, nunqu moriemur
sed semper cum ipso in gloria stabimus.
Cum enim mortuus fuit xpus: vetus ho-
mo noster, simul mortuus est: ut destrueret
corpus peccati: ut fieremus unum corpus
cum illo. Idcirco si resurrexit, et nos re-
surgemus cum illo. quia sumus membra
eius. Si aut et cristus non plus moriē,
et nos similiter: quoniaquidem dilectissi-
mi filii mei si nūc morior: Eredo quod redēp-
tor meus vivit: Et in nouissimo die de ter-
ra, surrecturus sū: et rursum circūdabit hac
pelle mea: et in ista propria carne, videbo ip-
sū saluatōrē: quē visurus sū ego ipse: quē nūc
loquor: quē hunc nūc cernitis morientē:
et nō certe alio loco mei, et isti proprii o-
culi mei: quibus vos video: cōspecturi sunt.

Ad dilectissimi filii mei: videte quo
modo cante ambuletis: non quasi
insipientes: sed ut sapientes. Nolite scdm
.XXXI.

carne ambulare. Quia si scdm carne am-
bulabitis, moriemini. Sed spirituambu-
lantes facta carnis mortificate. nunc me
cum exultate: cantate et psallite. Abiicite
vestimenta luctus: vel tristitie: spargite ci-
nerem et capite vestro: iubilate deo, psalmum
dicite nomini eius. Date gloriam laudi
eius. quoniam hucusque transiui per ignem
et aquam: et ecce nunc inducit in refrige-
rium. Introibo in domum domini et reddam
vota mea de die in diem. Quantum lu-
crum michi est mori: quonia vivere meum
deinceps christus erit. Ecce terrestis huius
habitationis domus dissoluitur: ut alia succe-
dat non manu facta: habitatio eterna in celo.
Ecce quod mortali vestimento exuor: ut eter-
no induar. hucusque peregrinatus sum: iam re-
deo ad patriam. ecce brauium capio: pro quo in
agone cucurri. ecce portum attingo: quem tam-
to desideravi desiderio. ecce de tenebris ad
lucem: de piculis ad securitatem: de inopia ad
diuitias: de prelio ad victoriam: de tristitia
ad gaudium: de fuitute ad dominum: et temporalis
ad perpetuum: et fetore ad odorem suauissimum
vehor. in hiis cecus sum et illuminor: vndique vul-
neratus et sanor. hic semper contristatus sum et ecce
iam letificor de hic mortuus iam viuificor.

Vita mundi: non vita, sed mors.
vita fallax vita onusta tristitiis, im-
becillis et umbratica: vita mendax. Fluc-
flores: et statim arescis: vita priuans: vi-
ta inheers, vita fragilis, vita momentanea,
et caduca: que quanto magis crescis, tan-
to magis dectescis. Eum plus procedis
plus ad mortem properas. Vita plena
laqueis: quot in mundo illaqueas: quot pro
te iam sustinent tormenta infernalium:
quod beatus, qui tuas agnoscit fallacias: quod
beatior, qui de tuis non curat vanis bla-
ditiis: quod beatissimus, qui te bene priuatus
est: melior negotiatio eius, argeto et auto-
primi et purissimi fructus eius. Vita mors
dulcis et iocunda: non certe mors, que vi-
tam veram largitis: que fugas febres et
vulnera: famem extinguis et sitim. Vita
mors iustissima: pia bonis, malis aspera.
Humilias superbum diuitem et potentem
et exaltas humilem. per te pauperes faci-
antur: cum auarum proicis: tu malis das
supplicium: iustis eternum premium. Veni so-
cor mea amica mea: indica michi quem dili-
git anima mea. Descende michi ubi pascat dominus
meus: ubi cubet christus meus: nec dimittas am-
plius vagari per inuium huius incolatus mei.
. XXXII .

carne ambulare. Quia si scdm carne am-
bulabitis, moriemini. Sed spirituambu-
lantes facta carnis mortificate. nunc me-
cum exultate: cantate et psallite. Abiicite
vestimenta luctus: vel tristitie: spargite cin-
nerem de capite vtro: iubilate deo, psalmum
dicite nomini eius. Date gloriam laudi
eius. quoniam hucusque transiit per ignem
et aquam: et ecce nunc inducit in refrigerium.
Introibo in domum domini et reddam
vota mea de die in diem. Quantum lu-
crum michi est mori: quonia vivere meum
deinceps christus erit. Ecce terrestris huius
habitationis domus dissoluitur: ut alia succe-
dat non manu facta: habitatio eterna in celis.
Ecce quod mortali vestimento exuor: ut eter-
no induar. hucusque peregrinatus sum: iam te
deo ad patriam. ecce brauium capio: pro quo in
agone cucursum. ecce portum attingo: quem tam-
to desideravi desiderio. ecce de tenebris ad
lucem: de periculis ad securitatem: de inopia ad
diuitias: de prelio ad victoriam: de tristitia
ad gaudium: de sordiditate ad dominum: et temporalis
ad perpetuum: et fetore ad odorem suauissimum
vehor. in his cecus sum et illuminor: vnicuique vul-
neratus et sanor. hic semper contristatus sum et ecce
iam letificor de hic mortuus sum iam viuificor.

Vita mundi: non vita, sed mors.
vita fallax vita onusta tristitiis, im-
becillis et umbratica: vita mendax. Nunc
flores: et statim arescis: vita periuans: vi-
ta inheers, vita fragilis, vita momentanea,
et caduca: que quanto magis crescis, tan-
to magis decrescis. Cum plus procedis
plus ad mortem properas. Vita plena
laqueis: quot in mundo illaqueas: quot pro
te iam sustinent tormenta infernalium:
quod beatus, qui tuas agnoscit fallacias: quod
beatior, qui de tuis non curat vanis bla-
sphemis: quod beatissimus, qui te bene periuatus
est: melior negotiatio eius, argento et auro
primi et purissimi fructus eius. Vita mors
dulcis et iocunda: non certe mors, que vi-
tam veram largiris: que fugas febres et
vulnera: famem extinguis et sitim. Vita
mors iustissima: pia bonis, malis aspera.
Humilias superbum diuitem et potentem
et exaltas humilem. per te pauperes faci-
antur: cum auarum proicis: tu malis das
supplicium: iustis eternum premium. Veni so-
ror mea amica mea: indica michi quem dili-
git anima mea. Ostende michi ubi pascat dominus
meus: ubi cubet christus meus: nec dimittas am-
plius vagari per inuicium huius incolatus mei.

.XXXII.

Exurge gloria mea: potzige michi ma-
nū: trabe me post te: paratū enī est
cor meū: et exurgā, ⁊ post te curzā in odo
te ungetoz tuoz: donec introduxeris me
in cellā dñi mei: ut exultē ⁊ gaudeā: cum
apparebo ante faciē suā. Et tūc cātābo et
psalmum dicam domino. Ecce tu pulcra
es amica mea, et amplius noli morari: ec-
ce omnes dies mei defecerūt: et anni mei
pertrāserunt velut umbra: cōuerte ali-
quantulum super me: quia te inuenite.
exultauī: ⁊ in te delectatus sum. omnib9
diebus vite mee. Suscipe me: nam si sus-
cepisti dñm meum: me saluasti: me uiuifi-
casti: Jam respice in me saluum fac me:
et libera me de aquis multis et de manu
filioz alienoz: Etue de carcere aiaz meā:
et reduc eā ad patriā p grāz quā operata
fuiisti: suscipiēdo dñm meū. vnde exulauī
p culpā quā ppetrauit me9 genitor Adā
veniā p te in ortū dilecti mei: ut fructum
pomozū suozum comedam.

Defecerūt sicut fum9 dies mei: ⁊ ossa
mea sicut cremiū auerūt: et caro
mea. Ecce iam venit tēpus miserēdi mei
noli tardare: accelera ut eripias me: quia
amore lāqueo. p te bona mozs fructū teci

pimus: bonoz que facimus. cognoscimus
p̄miazq̄ spezamus: anteq̄ venias deū p te
cognoscimus: cū veneris p̄fecte eū cognos-
cims sicuti est. Rigra es s3 formosa. pul-
cra es ⁊ decora. Fauus distillās labia tu-
a. Verzibilis es: et quis resistet tibi. ter-
ribilis certe apud reges terre: auferēs spi-
ritū principū: notā facis homib9 v̄tutē
tuā. Tu cōstingis cornua peccatoz: ⁊ ex-
altas cornua iustozum. Fluxerunt corus-
cations tue oebi terre: vidit et cōmota ē
terza. Aperi michi dulcis soror ⁊ amica
mea: ianuas vite: quas aperite michi p
misiisti: cū affuisti domio meo: ut iam sit
in pace locus meus: et habitatio mea in
sp̄o. Expolia me hac mortali tunica mea
quā fero: ut induā me vestimētis leticie:
ania mea liq̄facta est: ut inuenire possim
dilectū meū: quē in mūdo q̄siui et nō inue-
ni. Inuenerunt me in hac solitudine cu-
stodes: qui circuierūt ciuitatem: percuf-
serunt me, et vulnērauerunt me, et tulle-
runt pallium meum: custodes murorū:
Percussus sum et humiliatus sum: a vo-
ce dolorum et malozum: tota die expro-
brauerunt michi inimici mei: loquentes
aduersum me lingua dolosa: et sermōib9
.XXXIII.

Exurge gloria mea: poterge michi manū: trabe me post te: paratū enī est cor meū: et exurgā, et post te curā in odo re ungetoz tuoz: donec introduxeris me in cellā dñi mei: ut exultē et gaudeā: cum apparebo ante faciē suā. Et tūc cātābo et psalmum dicam domino. Ecce tu pulcra es amica mea, et amplius noli morari: ecce omnes dies mei defecerūt: et anni mei pertrāsierunt velut umbra: cōuerte alī quantulum super me: quia te inuenite. exultaui: et in te delectatus sum. omnib9 diebus vite mee. Suscipe me: nam si suscepisti dñm meum: me saluasti: me viuificasti: Jam respice in me saluum fac me: et libera me de aquis multis et de manu filioz alienoz: Etue de carcere aīaz meā: et reduc eā ad patriā p grāz quā operata fuisti: suscipiēdo dñm meū. unde exultaui p culpā quā ppetrauit me9 genitor. Adā veniā p te in ortū dilecti mei: ut fructum pomotū suoz comedam.

Defecerūt sicut fum9 dies mei: et ossa mea sicut cremū aruerūt: et caro mea. Ecce iam venit tēpus miserēdi mei noli tardare: accelera ut erīpias me: quia amore lāqueo. p te bona mozs fructū teci

pimus: bonoz que facimus. cognoscimus p̄mīaq; speramus: anteq̄ venias deū p te cognoscimus: cū veneris p̄fate eū cognoscimus sicuti est. Rigra es s; formosa. pulchra es et decora. Fanus distillas labia tua. Terribilis es: et quis resistet tibi. terribilis certe apud reges terre: auferēs spiritū principū: notā facis homib9 v̄tutē tuā. Tu cōstingis cornua peccatoz: et exaltas cornua iustozum. Illuxerunt coruscationes tue oebi terre: vidit et cōmota ē terra. Aperi michi dulcis soroz et amica mea: ianuas vite: quas aperire michi p̄misiisti: cū affuisti domio meo: ut iam sit in pace locus meus: et habitatio mea in sp̄o. Expolia me hac mortali tunica mea quā fero: ut induā me vestimētis leticie: ania mea liq̄facta est: ut inuenire possim dilectū meū: quē in mūdo q̄siui et nō inueni. Inuenerunt me in hac solitudine custodes: qui circūserūt ciuitatem: percussunt me, et vulnērauerunt me, et tulerunt pallium meum: custodes mutorū: Percussus sum et humiliatus sum: a voce dolozum et malozum: tota die exprobrauerunt michi inimici mei: loquentes aduersum me lingua dolosa: et sermōib9 .XXXIII.

odii circundantes me: et expugnantes me
gratis. Posuerunt aduersum me mala
pro bonis: et odium pro dilectione mea.

Ergo bona mors propeza: confringe
arma et scutum gladium et bellum
Si moraris iam defecit paulisper spiritus
meus. Propter multitudinem dolorum
meorum. Jam consolationes tue letificant
animam meam. Hodie vocem meam au-
dis: noli obturare cor tuum: Quando venia
et apparebo ante faciem dei, ut inhabitem
in domo sua in longitudine dierum. Fue-
runt michi in huius vite mee miseria pa-
nes die ac nocte: labores, contumelia, afflic-
tiones, erumpne, fames, sitis, ieiunia, vi-
gilie, temptationes et pestilentie. Audi ge-
mitus vinculati: solue vinculationes me-
as. Accipe hinc filium famelicum in regi-
one aliena: et redde eum patri suo. Suscipe
ulceribus plenum: et colloca eum in sinu Abra-
he patriarche: et fac me intrare in vineam
domini sabaoth: ut non stem hic ociosus:
Suscipe me a via iniquitatis: Et deduc
me in via eterna. Educe me de tenebris
et umbra mortis. Diripe vincula: solue
copeditum. illumina cecum, erige elisum. Curo

di aduenam et pupillum. Sediti in tene-
bris: et habitati in regione umbræ mortis
Distende lumen tuum: illumina nunc me: ut
nunquam amplius obdormiam in morte.

Nec et hiis similia persequete scissimo
vicio. Omnium circumstantium creuit
metor et tristitia: nec quis neminem poterat se-
a lacrimis continere. sed omni una erat vox
plangentium. Quid sine te faciemus pater.
Vinea ista traxulisti: et plantasti eam: ut
quod auertis faciem tuam ab ea. in lumine vultus
tui ambulabamus. gloria virtutis nostre: tu eras
Hec quid amplius sine te faciamus. Tu
pater: tu doctor et refugium: tu exemplar
innocentie. Utinam nobis tecum mori liceat
Jam ad nichilum reducti erimus: sicut oves
erimus sine pastore. ad nichilum devenie-
mus velut aqua decurrens: non erit qui con-
soletur nos. Fient filii tui orphani: et sa-
mem patientur ut canes: circumstantes ven-
dix non te inuenient. Hec quantum super
nos cecidit ignis. non te deinceps videbi-
mus sole. Congregatio quid faciet fidelium
sine te. Tu dispersio eras hereticorum: tu in-
terfector eorum gladio oculi tui: tu eorum mal-
leus et securis, conteres dentes in ore ipsorum
molas leonum confringens: et deduces eos
. XXXIIII.

in puteū interitus. Gaudebūt nūc et exultabūt, et humiliabūt populū tuū: et hereditatē tuā vexabūt: captabāt in aniaz iusti: ⁊ sanguinē innocentē condēpnabūt. Incendēt igni sanctuarium dei: et veritatem fidei lacerabunt.

Quinc ille motus hīs verbis, aliquā tulū lacrimatus: ut totus semp in dño misericordie viscerib9 affluebat. Eouē susq; ad eos: hac tantū flentibus respōdit. **E**ya boni milites xp̄i, cōsistatis in xp̄o, ⁊ in potētia v̄tutis eius. nolite timere: consequemini misericordiā a deo. si sp̄abit in eum: est enim ipse pius et misericors, ⁊ nullū deserit sperantū in se. Quis cōfīs est in dño, ⁊ derelict9 est. Si autē vos derelinquo: dñs vos nōne recipiet. Ipse enim vobis legem cōstituet in via sua: diriget vos in semitā suā rectā, et nō tradet vos in aniaz p̄sequentū vos. Siciliter ergo agite, et cōfortet cor vestr9 ⁊ sustinete dominū. Est enī de9 in celo pius ⁊ misericors qui suos mille modis, scit inuare famulos nō turbetur cor v̄m, neq; formidet: sperate in dño: ⁊ effūdite corā illo, corda v̄ra q̄a ipse erit adiutor vester. Si enī abiero vos iterū me videbitis et gaudebim9 in si

mul: quia nō multum post hos dies, quo ego vado, et vos poteritis venire: Et ubi ego et ibi vos eritis i gaudio: quod nemo tollet a vobis.

Ametote filii carissimi: quomō post mortē moysi de9 elegit Josue in ducē ⁊ p̄tectorē poplo suo: ⁊ eleuato Helya p̄ turbinē in curru igneo in celum: fecit Eliseū in p̄phetā: in quo duplex ec̄queuit sp̄s Helye. nunq̄ nūc exinanita ē manus dñi: aut oblit9 est de9 miserezi: aut continebit in ira misericordiā suā. Dñs erit p̄ hereditatis v̄re, ⁊ calicis v̄ri: et ipse restituet vobis hereditatem vestram. Suscitabit nāq; aliū pastoreē ex vobis: cui dabit euāgelizare: et iste ingrediet sine macula, et opabit iusticiā. et rogo deū meū, q̄ eduxit et reduxit me sc̄dm volūtātē suā. ut si q̄s fuit in me sp̄s, ad obediēdū p̄ceptis suis: q̄ in isto quē mittet vobis paraclito: et pastore fiat duplex. En Eusebiū filiū meū dilectissimū: habebitis vobiscū: et euz tanq̄ me audietis. Ipse enim erit vobis in patre: et vos tanq̄ filii: obedietis ei in caritate cū omni humilitate et mansuetudine: et cū omni paciētia. Si quid in vobis fuēit necētis: referatis ad eū. Obsecro

in puteū interitus. Gaudebūt nūc et exultabūt, et humiliabūt populū tuū: et hereditatē tuā vexabūt: captabāt in aniaz iusti: et sanguinē innocentē condēpnabūt. Incendēt igni sanctuarium dei: et veritatem fidei lacerabunt.

Quinc ille motus hīs verbis, aliquā tulū lacrimatus: ut totus semp in dño misericordie viscerib9 affluebat. Eūec usq; ad eos: hac tantū flentibus respōdit. Epa boni milites xpī, cōfidatis in xpō, et in potētia v̄tutis eius. nolite timere: consequemini misericordiā a deo. si sperabitis in eum: est enim ipse pius et misericors, et nullā deserit sperantū in se. Quis cōfīs est in dño, et derelict9 est. Si aut vos derelinquo: dñs vos nōne recipiet. Ipse enim vobis legem cōstituet in via sua: diriget vos in semitā suā rectā, et nō tradet vos in aniaz psequentiū vos. Viriliter ergo agite, et cōfortet cor vestr9 et sustinete dominū. Est enī de9 in celo pius et misericors. qui suos mille modis, scit iuuare famlos nō turbetur cor v̄m, neq; formidet: sperate in dño: et effūdite corā illo, corda v̄ra q̄a ipse erit adiutor vester. Si enī abiero vos iterū me videbitis et gaudebim9 insi

mul: quia nō multum post hos dies, quo ego vado, et vos poteritis venire: Et ubi ego et ibi vos eritis i gaudio: quod nemo tollet a vobis.

Ametote filii carissimi: quomō post mortē moysi de9 elegit Josue in ducē et p̄tectorē poplo suo: et eleuato Helya p̄ turbinē in curzu igneo in celum: fecit Eliseū in p̄phetā: in quo duplex req̄euit spūs Helye. nunq̄o nūc exmanita ē manus dñi: aut oblit9 est de9 miserezi: aut continebit in ira misericordiā suā. Dñs erit ps hereditatis v̄re, et calicis v̄ri: et ipse restituet vobis hereditatem vestram. Suscitabit nāq; aliū pastoreē ex vobis: cui dabit euuā gelizare: et iste ingrediet sine macula, et opabit iusticiā. et rogo deū meū, q̄ eduxit et reduxit me scōm volūtate suā. ut si q̄s fuit in me spūs, ad obediēdū p̄ceptis suis: q̄ in isto quē mittet vobis paraclito: et pastore fiat duplex. En Eusebiū filii meum dilectissimū: habebitis vobiscū: et euz tanq̄ me audietis. Ipse enim erit vobis in patre: et vos tanq̄ filii: obedietis ei in caritate cū omni humilitate et māsuetudine: et cū omni paciētia. Si quid in vobis fuerit necētis: referatis ad eū. Obsecro .XXXV.

vos: ut solliciti sitis, fuzte vnitatem spūs
in vinculo pacis. Unū corpus, et vnus
spūs sitis. sicut uocati estis in vna spe vo
catis vte. Unus est deus ⁊ patet oīm
Ihesus xp̄s: cui soli vna simul viuentes
fraternitate placere cupitis. Ideo eis esto
te imitatores, sicut filii carissimi: et am
bulate in dilectiōe: sicut ⁊ ip̄e dilexit uos
et tradidit semetip̄m p̄ uobis: ut uos te
dimeret: et faceret uos acceptabiles: secta
tores bonorū op̄erū. Unicuiq̄ det ipse gra
tia, scdm̄ mēsurā donatiōis sue: det uobis
de core spūs sancti habunde: ut habeatis
cor ad colendū eum. Adaperiat cor v̄m
in lege sua et in p̄ceptis suis: ut cognosca
tis eum et faciatis eius voluntatem: nec
uos vnq̄ deserat.

Quā autē fili mi Eusebi. Cōsurge con
surge induere fortitudinē: semp̄ sub
ditus esto dño, nec emuleris eū ut neq̄ter
facias: salus tua deus in sempiternū erit
ut iusticia nō deficiat humilior sis oībus
leua in celū oculos tuos. Lex dei semp̄
sit in corde tuo. Noli timere obprobria
hoīm: et blasphemias eorū, ne metuas. si
sperabis in dño: assumes fortitudinē: et
uenient tibi p̄ene: ut aquile ⁊ volabis et

non deficies. Uniuersa legis dñi secute
loquetis omnibz: ne timeas a facie hoīm
quia cū illis semp̄ est dñs: cū quibus est
ueritas: descenditq̄ cū illis in foueā: et in
vinculis nō detelinquit eos. sed a seducto
ribus tutat illos. Et est illis adiutor ⁊ p̄
teator in die tribulationis: Ecce fatue ti
met mortē hāc. immo ut plus dico: me
rito odit vitā hāc: q̄ se bene agere cernit.
Ecce cōstituo te sup̄ societate istam: ut e
uellas: testuas, ⁊ dissipas, ⁊ disipas, ⁊ edi
fices, ⁊ plates. Oportet enim te esse itre
prehensibile: pōt malos alios corrigere: cui
nō pōt quis corrigēdo dicere: et tu simili
ter facis.

Sibi ammōdo maior erit labor: sed
maius p̄miū. Esto sobrius, prudens
et pudicus: hospitalis ⁊ doctor: nemini vi
olētā facito. sed omēs equaliter dilige. et
tanto quēq̄ plus: q̄to melior est: nō sis p̄
secutor: sed modestus. nō litigiosus, nec cu
pīdus. Tu enim p̄dica oportune, v̄buz
dei. Omnis scriptura diuinitus inspirata
est utilis ad docendū: acq̄ere v̄ba, que p̄
dices homibz. Valet enim huiusmodi
p̄dicatio: ad illuminandū, ad arguēdū, ad
corrigenđū ⁊ ad erudiendū in iusticia: ut

perfectus sit audiens: et in omni opere bo-
no instructus. Est enim Ihesus cristus se-
des ad dexteram otatus dei: reuelans mis-
teria: et docens omnem scientiam.

Tra omnibus fili dilectissime. Teipsu
prebe exempli bonoz operz: in omni
sactitate et bonitate. Na capite paciēte,
totū debilitat corpus. Ut ergo breuitez
te doceā. Facies ois bona: si timuēis deū
Patri meo reuerēdissimo Damaso portu-
ensi episcopo scribēs, facias mei memoriā
ut habeat me in ocōibz suis: nec corrupti
dimittat opa: que tanto labore cōterui:
ab hominibus iniquis ⁊ dolosis: a quibus
sepe expugnatus sum a iuuetute mea. Ec-
clesiam prudenter custodiat: sciens, quo-
niam mali erigunt se: illaqueantes alas
simplicium quos conatus sum, eouerte in
viam rectam loquentes in ore suo, ⁊ gladi-
um habentes in labiis suis: quoniam ob-
mutui et silui a bonis: et proiecatus sum
in monumēto dormiens. Spero enim in
dño q̄ benignus est: ⁊ nō derelinquet fide-
les suos. Gaudiū habeo enī magnū et cō-
solationē: p̄sumēs de misericordia dñi: q̄
vix mirabilē, ⁊ multe scientie ⁊ bōitatis
Augustinū iponens ep̄m: omni perfectio

ne et veritate redimtum, post me relin-
quo: ppter quē multā habeo in xp̄o ihesu
fiduciā, sustētandi vitā vram: Eui de me
scribens hoc ipsum rogato: ut tanq̄ fidel
pugnet miles: ne veniat q̄ absit mala gē-
ti nre. Theodonio senatori: et omnibus
xp̄i fidelibz et fribz: in xp̄o me recōmēdes

Finitis hiis verbis: vir sanctissimus
iocūda voce, versus ad fces inquit.
Accidite ad me, ut tangaz vos filii mei:
anteq̄ a vobis recedā: Apptopinquātibz
aut illis singulos bzachiis, utpote melius
poterat amplectēs: cuiuslibet pacis osculum
tribuit. Deinde vocē mediocriter alleuās
vultu placido ⁊ iocūdo: extēsis in celū ma-
nibz, cōuersusq̄ ad dñm: oculis gaudio la-
crimis inundantibus dixit.

Ute Ihesu: otus mea, refugiū meū, ^{no uba q̄ d̄ b̄ q̄ 120?}
susceptor meus, ⁊ liberator meus,
Laus mea, in quem speraui, credidi ⁊ di-
lexi. Sūma dulcedo, turzis fortitudinis,
et spes mea a iuuetute mea. Voca me,
dux vite mee: et ego rñdebo tibi: opi ma-
nuū tuarū: q̄ tu de limo terre, creator
oim formasti: q̄ ossibus et nervis cōpegī
isti: cui vitā et misericordiā moriēs tribu-
isti: tu clemētissime porzige dexterā: iube
.XXXVII.

domine ne morezis: quia tempus est: ut
puluis in puluerem reuertatur: et spūs te
deat ad te saluatore, qui huc misisti illum
aperi illi ianuā uite. Nam dū pro me in
ligno crucis, tanq̄ latro pepēdisti: tu p̄
misisti michi q̄ eū recipes. Veni dilecte
mi: teneā te: nec dimittaz: introduce me
in domū tuā. tu susceptor mes es, et gl̄a
mea: et exaltas caput meū. Salus mea et
et benedictio mea. Suscipe me misericors
deus scōm multitudinē miserationū tua
rū. Nam latronē ad te currentē in cruce
moriens suscepisti.

Possidē beatitudo sempiterna: cecū ^{no}
secū viā clamantem. Misereze mei
Ihesu fili dauid. Lumine tue visionis
eterne illumina. Lux inuisibilis: qua ca
rens Thobias, clamauit. Quale michi
gaudiū cū in tenebris sedeo: et lumē celī
nō video. Lux sine qua: nō veritas: nō
est discretio, nō sapiētia, nō bonitas. Illu
mina oculos meos: ne vnq̄ obdormiā in
morte: nequādo dicat inimicus mes, pre
ualui aduersus eū. Redet aīaz meā uite
mee: loquat in amaritudine anime mee.
Egrotus sum infirmata est in paupertate
uita mea. Misa mea sicut in seipso con

fixa sunt. Et ideo ad te curreo medicum
Sana me dñe et saluabor. Saluū me fac
et salus ero: et quoniam in te cōfido nō eru
bescā: aut quis ego sum piissime deus: qui
tam audacter loquor ad te. Peccator sum
in peccatis totus genitus et educatus. Ea
dauet putridū: vas fetidū, esca vermium
Hōm michi dñe, p̄ce michi. Que victoria
si pugnādo mecū vincezes me: qui sū vni
cus et paup: quasi stipula ante faciē vēti.

Omitte omnia peccata mea: et erige
de stercore pauperē. Eerte dñe si pla
cet dicā. nō debes me recurrentē ad te, fu
gate: q̄a tu es deus mes: caro tua de carne
mea: et ossa tua: de ossibz meis. Propter
hoc nanq̄, nō derelinques patris dexterā
Adiecisti me humanitatī tue: factus homo
et deus qd̄ prius eras p̄manēs, in vna ea
dēq̄ p̄sona. et hoc q̄re tam arduū et inopi
nabile p̄petraisti: nisi ut cōfidēter ad te re
currerē, tanq̄ ad fratrem. et ut tuā michi
misericorditer cōdonares diuinitatē. Qua
propter exurge, adiuua me dñe. exurge et
ne repellas me in finē. Sicut cetuus desi
derat ad fontes aquarū: ita sitiens anima
mea ad fontē viuū. Petit te: ut hauriat
aquas in gaudio: de fontibz saluatoris: ne

.XXXVIII.

sitiat amplius. quādo veniet ⁊ apparebit
ante faciem tuā: dñe mi quādo respiciens
restitues aiaz meā a maleficiis eoz: et a
leonibus vnicam meam.

Quinam appenderētne peccata mea
quibus scā merui: ⁊ calamitas quā
pro me passus es in statera: quasi arena
maris, hec grauior apparet. Unde et si
amplius expectas. tribulatiōez inueniam
⁊ dolorem. Veni gaudiū spūs mei: ut ce
lectetur in te. Reuela michi vitā tuam:
leticia cordis mei. Inueniat te desiderii
mei: sicut seruus p̄stolatue finē opis sui.
sic et ego expecto te: intret postulatio me
a: in cōspectu tuo dñe. ut fiat manus tua
ut saluum faciat.

Ecce vix descēdentē de pericho: q̄ cap
tus ⁊ vulneratus a latronibz: semi
uus relictus sū. Tu pie samaritane reci
pe me: peccaui nimis in vita mea: et ma
lū corā te feci. nō te cognoui: ingratus fui
tot bñficiōz tuoz: nō ut decebat te lauda
ui. Forte multociēs vitatē tacui in corde
meo: cū pulsabas ad ostiū cordis mei. Pi
ger fui ut recipere reuertentē. corpus pu
te idū, velut umbra declinatum: nimio di
lexi affectu: verbis vanis os inquinavi.

mens mea non semp fuit in testamento
legis tue. nō averti oculos: quin aliqñ vī
derūt vanitatē. aures meas aliqñ v̄bis in
utilibz inclinavi: manus meas ad proximū
necessitatē aliquādo nō extēdi: pedibus ad
iniquitatē cucurzi. Quid plura dicam. a
plāta pedis usq; ad v̄ticē: non est in me sa
nitas. Ecce, nisi in lingo crucis mōtiēs
me adiuvisses: digna erat habitare in in
ferno anima mea.

Ergo pie Ihesu: sū pater tāti peccati:
pro me sudisti sanguinē p̄ciosū: non
me refutes. Ego sum ovis que erravit in
via: requirte eā bone pastor: et appone eā
ouili tuo: ut iustificeris in sermōibz tuis
Nam p̄misisti michi: q̄ quacūq; hora pec
cator ingemuerit, saluus erit: dolēs factus
sum: iniquitates meas cognosco: et deli
ta mea corā me sunt. Vere nō sum dig
nus vocari filius tuus: q̄a peccaui in celū
et corā te. Auditui meo da gaudiū ⁊ leti
ciā. Averte faciē tuā a peccatis meis: de
le iniquitates meas: scdm magnā m̄ficos
diā tuā. ne p̄cias me a facie tua. nō scōz
peccata mea facias michi. sed adiua me
deus salutaris mes. Propte honorē nois
tui, libera me. Benigne fac in voluntate

tua: ut inhabitē in domo tua: omnibus diebus vite mee: ut in seculū seculi cū habitantibus in ea laudem te. ~

Sed ne, ppera, spōse dilectissime sic mee: et noli cōsiderare: quia fusca sit et nigra peccatis. Distēde illi faciē tuā: sonet vox tua in auribus suis. vox tua dulcis, et facies tua decora. ne auertas eam a me: et ne declines in hac hora a sermo tuo. ne tradas me in aīas psequētū me. Expecto te dñe: Eredo videre bona dñi: in terra viuentium. Veni ergo dilecte mi: egrediamur in agrū: videamus si floruit vinea. Eouerte planctū meum in gaudiū michi inclina ad me aurē tuā. accelera ut et hac lacrimarū et miseriāz valle eripias me.

Nec ubi vīe sanctissimus cōtinuatīs lacrimis: et manibus in celū erectis: paulatim psonuit. Deinde fratres intēs dixit. Precipio vobis filiī mei dilectissimi p virtutē et nomen dñi nri Ihesu: ut corpus meū cū dissolutū fuerit: in terra prope p̄sepe dñi: nudū sepeliatis: ut illō fecerat secū rediens, qd veniēs apportauit: nudus inde egressus sum: nudus reuertat illuc. Societur terra terre: nō decet terrā sociari lapidibus. Appetit enim naturaliter

suum simile quodlibet. Itēz rogo vos domini mei: affezatis corpus cristi. q̄tenus in suo lumine, videā lumē: ut firmās sup me oculos suos. det michi intellectū et istruat me in via hac, q̄ nūc exiturus gradior.

Quāncūq; quidā fratru ad locū accedēs: sacratissimū corpus Ihesu xpi attulit: qd ubi vīe domini videre potuit nobis ei auxiliantibus: pstrauit se in terram p̄tinens: et voce et lacrimis: quātum poterat clamans. Domine quis ego sum: ut sim dignus: ut intres sub tectum meum: meruit enim hoc peccator homo. Ecce dñe non sum dignus. nūquid ego melior sum q̄ omnes patres mei. Tu Moysi nolūisti te vno ictu oculi mōstrare. cur te nūc tantū humiliās: ut patiaris ad hominēz descendere, publicanū et peccatorem: et nō solum cū illo manducare vis. sed teipsum preberi et māducari inbes. Eūq; prope illū esset sacerdos: erigēs se vīe gloriofus genibus flexis: eum cunctis cernentibus: magnis lacrimis et suspiriis: et q̄pluries percutiens pectus suū dixit. ~

Quāncūq; es deus meus et dñs meus: qui pro me passus es. an forte aliis. Ecce tu es ille: qui cum deus esses solus: ante
.XL.

omnia tempora et sine principio: genitus
a deo patre eternaliter et inuestigabili ge-
neratione. Qui cum ipso patre et spiritu
sancto idem deus vnus es: permanens idem
quod eras et es: intra vnus puelle corpus-
culum clausus es: factus homo sicut sum. Ve-
re et deus et homo es: sic enim in originali
utero hominem suscepisti: quod nec sine homi-
ne deus es: nec sine deo homo: quous nec
humanitas sit deitas: nec deitas humani-
tas: non sunt confuse nature: quous sit vna et
eadem in te persona. Nonne es caro et frater
meus. Vere sic famem habuisti: sitisti:
fleuisti: meas infirmitates habuisti, ut e-
go. Sed tamen in te peccandi infirmitas et de-
fectus non fuit ut in me. In te fuit corpora-
liter et est omnis plenitudo gratie. non enim
tibi data fuit gratia ad mensuram. tua enim anima
statim cum vnita fuit inseparabiliter deitati
omnia perfecte sciuit et potuit: quous ipsa potuit dei-
tas: quantum ad diuinam naturam, quous in te est: deo
eterno patri equalis es. sed ob illam: quam pro nostra as-
sumisti redemptione humanitate: minor es: nec
cum eo aliquod incurris vituperium. Tu
nempe ille es: super quem in iordanis al-
neo baptisate Iohanne: vox subito paterna
celitus intonat. Hic inquam est filius meus di-

lectus: in quo michi bene complacuit, ipsum
audite: et spiritus sanctus in te ut coluba descendens
te vnum esse cum patre et eodem in substantia
declarauit.

Tu nempe bone Ihesu: pro me et u-
cis tam grate in tuo isto quod cerno patris
corpe, subisti supplicium: ut mortem quam eis
incurretis flagitiis, interimeres: animas
antiquorum peccati: quous dudum diabolica pote-
stas in infernalibus mansionibus retinebat,
recupares: et totam naturam humanam, quous cor-
ruerat in mortem perpetuam: tuo pacificato
patre: ad vitam interminabilem: tuo quem pro
ipsis sudisti: precioso sanguine renouares. En-
ius quidem in te: die resurgens tertia: de illo
in quo mortuus iacuisti: baratro certitudi-
nem firmissimam comprobasti. quo quidem nostra
solidata est fides adaucta spes: ut sicut in
corruptibilis et immortalis resurrexisti
Ita similiter et nos resurgemus. Tu cer-
te bone et pie domine: post tuam mirabilem et sin-
gulari resurrectionem: quadraginta expletis
diebus: quous experientia lucida iudiciorum mul-
tiplicium: te ab inferis viuum resurrexisse de-
clarasti: et ut nulla orete caligo. Ad celos
cunctis cernentibus discipulis: tua virtu-
te propria ascendens. Indecum ianuas reteris
. XLI.

paradisi: ad dei patris dexteram cōsedisti
ubi sine fine sedes. Tu insup bone Ihesu
adeo iudex cōstitutus: uiuoz et mortuozū:
Sicut in illo ascendisti die: ita in tremen
do ⁊ horribili uniuersalis iudicii die descē
des. reddēs singulis scdm opera que fecerūt
coram te Ecce tunc procident reges: om
nis subter te strata erit dominatio. Te
tunc timebūt oēs q̄ te nunc cōtempnūt.

Quid tunc infelices homines: q̄ nūc
cum malefecerint gloriāntur dicēt
Qui te omnia cernētem sciunt q̄bus nul
lū ampli⁹ erit remediū misericordie. Quis
incōspectu tuo: potētis omnia: cernentis
omnia: ⁊ solū qd̄ iustum est iudicantis di
cēt miseri. Qui totum suū in mundi fla
giciis ⁊ vanitatib⁹ amiserūt tēps. pl⁹ diui
tias fallacib⁹: q̄ tibi insistētes: pl⁹ filios ⁊
filias: ⁊ mūdi gloriā momētaneā: q̄ te di
ligētes: cū tuū erga eos icatū cernēt vul
tū: cū tā seuerā expectabūt sentētā: cū e
os de minima quoq̄ cogitatōe ppria accu
sabit conscientia, et demonum catēna:
et simul quelibet creatura: quā te deum
offendēdo offēderūt: cum videbunt statim
cum fuerit sententia promulgata: se ad
cepturos tormenta: quib⁹ ⁊ corpus et ani

ma simul cruciābuntur, cum diabolo sine
fine: nullū inde impēpetuū refrigeriū ex
pectātes. **De** ue miseris: q̄ te in isto tam
breuissimo tēpore: vilissimis bonis tēpali
bus ebrī: que non solū inopiā suis posses
soribus nō auferūt. sed insup indigētā ad
dūt p̄tinaciter negligētes redigunt in be
lū. **De** ue, qui saltē tanto hoc timore
peccate: et tuam prouocate itacundiam
non desinunt: si tuo nolunt amore, ut
tenentur.

Sed quomō p̄te Ihesu, cui⁹ tāta est
magnificētia: ut nulla queat hoc di
cite creatura: quē celī, marē, ⁊ omnia que
eis ambitu cōtinent capere nō possūt: qui
idē totus, ubiq̄ locoꝝ p̄ns es: nec int⁹ in
clusus: nec extra exclusus. sed idē in celo,
ad patris dexteram: omnium supernozū
cui⁹ beatitudo et gloria: qui tue celsitu
dinis faciem contemplātur. Idē in ter
ra pugillo ipsam cōtinens et concludens
Idē in mari, et in abyssis, ad nutum
regēs oīa, et conseruans. Idē in inferno
potēter dominans: sub tāta panis breui
tate cōtineris: non p̄ticulariter: sed inte
gre ac p̄fecte ac in sepabilitate.

Sineffabilis admiratio. **Ad** oīm noui
.XLII.

tatum nouitas . Oculi in te albedinem
vident . saporem sentit gustus . odorem o
lofactus . tactusq; subtilitatem repperit . sed
auditus per fidem cordi representat : in
te illa nõ fore accidētia . hinc certe per se
sola existunt accidētia , sine subiecto . quia
nõ ut humanis videtur sensib; panis es .
sed totus cristus Ihesus integer , sicut in
celo , ad patris dexteram resides deus et
homo . Aue panis vite : qui de celo descen
disti : dans digne te sumentibus vitam :
Non sicut manna , quod indesto , nostris
patribus prebuissti . De quo omnes qui
manducauerunt mortui sunt . Ecce qui
te digne sumit : quamq; morte corporali
anima a corpore separetur : tamen non
morietur ineternũ : quia non illa sepatio
mors est . sed æ morte ad vitam transit
Unde : qui digne te manducat : mundo
moriens : tecum eterne viuere incipit . Quod
preciosa illa est : ubi antequã homines
moriantur , viuere incipiunt .

Quis panis angelor; . Tua visione an
gelos reficis , et glorificas : tu esca es
anime : non corporis : impinguas mentẽ
nõ ventrẽ . Qui in te nõ impinguat õtu
tib; , ruinis eger iacet i flagitiis : te manu

cantem ut condecet in te trãsmutas : ut
tui participatione efficiatur deus : nec tñ in
illũ trãsmutaris , veluti alia facit corpea
esca . Sed ve , te indigne sumētibus : certe
ad sui pensã et restũ , te iterũ crucifigũt .
nõ qđ te diiudicet illa mãducatio . quoniam
impassibilis et immortal omnio es . Hæu
mi dñe , qđ dicã : qđ hodie sacerdotes te co
medũt in altari : ut carnes pecudũ et vo
lactũ . immo peius : nocte mulier; vtuntẽ
actu turpissimo : et te mane masticãdo co
medũt . ubi dñe latitas : dormis ne an vigi
las . Est tibi hoc acceptũ sacrificiũ : est hec
oblatio , quã elegis : exaudis pces eor; de ce
lo : et de sede maiestatis tue . Vere si hoc
velles sacrificiũ et libamẽ : mendax fieres :
et peccator; socius .

Quere dñe si vera sũt que locutus es
per os pphetar; . Si iustis solũ suppli
catioib; presto es : et si tibi placet equitas
hoc tale impediendũ est sacrificiũ , ne fiat .
quãq; in se et natura sui sacrificiũ bonuz
sit : nec possit violari , a malis sacerdotib;
quia malicia nõ diiudicat hoc sacrificiuz .
Unde huiusmodi sacrificiuz fit , ad sacce
dotis p̄iudiciũ et dampnatioẽ : nec p qđ
fit pdest . immo ut vetissime dicã . Qui
XLIII .

vitam sacerdotis agnoscit: et eū p se cele
bzace facit: fit eiūsdē peccati conscius: nec
nō ⁊ pene p̄iceps. ⁊ magnū ⁊ inscrutabi
le mysteriū: panis accidētia frāgunt p par
tes: et tñ in qualibet pmanēs p̄tacula: to
tus ⁊ integer ē xp̄s, sicuti erat antea. ⁊
humanorū illusio sensuū: frāgunt illa, que
humanis sensibz in te vident accidētia. et
tamē nec frāgeris, nec corūperis: De de
tes vident masticare: veluti matēiale pa
nē. et tamē nūqm masticatis.

Iobile cōuiuū: in quo sub panis ⁊
vini specie: tot⁹ xp̄us deus et homo
sumitur. Et ita totus in panis specie: et
in qualibz eiūsdē p̄tacula: ⁊ in vini specie
⁊ in quilibet gutta: sicut in panis totius ⁊
vini specie simul. Nam tot⁹ ⁊ p̄fectus et
integer sub panis specie: ⁊ sub qualibet q̄
cūq̄ minima, cōtinet p̄tacula. Et idē tot⁹
in vini specie: ⁊ in qualibet gutta manet
⁊ esca sacratissima: quā veze comedēs, de
us efficitur. Juxta illō. Ego dixi dii estis
⁊ filii excelsi oēs. Liberat a malis: imple
tur bonis: ⁊ immortalis indubitāter effi
citur. ⁊ sanctū n̄re peregrinatiōis viati
cū: quo de hoc nequā seculo: puenitur ad
celestis iherusalē cōsortiū. Patres n̄ri in

deserto: manna comedētes: nō puenērūt
ad terzā p̄missiōis: qui vero te comederūt
in tui fortitudine ambulabit: ad montē
dei oreb. ⁊ comestio delicatissima: in qua
ois saporis: et odoris est suauitas. ⁊ omne
telectamentū: ois medicina: ois sustētatio
et ois requies a labore: necnō ⁊ omne qd
desiderari potest.

Quē certe vita es vitalis: dulcis et a
mabilis atq̄ iocunda. Tu vita es: q̄
omnis viuit creatura: et sine qua moriē
⁊ odoris tui suauitas: egros recreat: et de
biles quosq̄: tuus facit sapot, salubres et
fortissimos. Tu lux illa cōprehēnsibilis: q̄
omne illuminat hominē, venientē in hūc
mundū. Tua mi dñe est ois potētia: tuū
omne regnuz: ante te cutuabit omne ge
nu. Omnia quecūq̄ vis facies, in celo et
in terza, ⁊ in mari, et in abissis: tue nil
est, q̄ possit resistere volūtati. In te, ex te
⁊ p te, sūt omnia: ⁊ sine te nichil. Eya er
go fidelis ania: gaudere ⁊ exultare: ne mo
reeris: blis pasci deliciis ne pigriteeris: hoc
seuaris cōuiuio: in quo nō carnes hircorū
aut thauorū: ut olim i lege. s̄ saluatoris
tui corp⁹ sumendū p̄ponitur. ⁊ signū di
lectiōis inopinabile: ut idem sit dator qd

datū: et donator est ipsū donū. Quā mag
na dulcedo tua dñe: quā abscondisti timen
tibus te: et p̄fecisti eam sperātibus in te.

O Ferulū excellentissimū: venerādū
colendū: adorandū: glorificandū: am
pletendū. Omnib⁹ extollendū laudib⁹: ex
altādū omnib⁹ p̄contis: firmiter in cordis
visceribus retinendū: et p̄petuis tēpibus
anio alligādū cecidit homo per cibū ligni
vetiti ad miserā p̄ te relesatur ad gloriā
eternā. Tu certe in rectis et eruditis ha
bitas cogitatioib⁹. tu miserimū arzogā
tem: et supbū detestaris diuitē, cū dimit
tens inanem et vacuū, ac de te famelicuz
Tu paupere, iustū, piū, et humilē: omnib⁹
implet diuitiis: tu dormis vbertate faci
as. In te: et per te: est rectū iudiciū et eq
tas. tecū prudētia et fortitudo et ois vic
toria: p̄ te sc̄i regnāt i celestib⁹. p̄ te docto
res p̄dicant: per te iustus cōtra hostes vi
tiliter dimicat.

I Tu supbū potentē deponis de sede:
exaltando humilē. Tecū sūt oēs di
uitie. Te diligētes diligis: qui ad te puro
corde vigilāt: te inueniūt: quoniā cū sim
plicib⁹ et rectis corde gradieris. Tu sol⁹
ante omne p̄ncipiū: ois etas et finis: et

p̄ncipiuz. Tu solus sine tempe: eterna
liter a deo patre genitus. Qū beati qui te
diligūt: qui aliud qū te, nō desiderāt: qui te
te assidue cogitāt: qui te digne comedūt.
qui tecū manētes, vias tuas omni tempe
custodiūt. Certe qui te inueniūt vitaz in
ueniūt: et hauriūt salutē intermiabilem
Qū esca mirabilis et stupēda: delectabilis et
iocūda: tutissima ac sup oia poptāda: in quā
tot sunt innouata signa, et mirabilia im
mutata: in qua omne habem⁹ delectamē
tū: et ad oim gr̄az, proficim⁹ incremētū.
Qū singularis et inaudita tui liberalitas.
Qū sup̄abūdantissima ac p̄diga largitas:
ut tui neminē exortem facias, nisi ad te
venire contempnat.

Siquis ergo puulus est: secure ad te
veniat: et te comedēs fiet magn⁹, et
relinquēs semitas infantie, p̄ vias ambu
labit prudentie. Si quis debilis est, ad te
reclinat: et protin⁹ fiet fortis. Si quis infir
mus, sanabitur. Si quis mortuus est, si te
adire voluerit: vitā interminabilē appre
hēdet. sed qui magn⁹ est et fortis: nec hic
te desinat: nam semp̄ habundāter in te in
ueniet quo pascatur. Nemo certe sine te
viuere pōt: ad momentū: tu sol⁹ vitā das
. XLV.

omnibus creaturis. Iocundo deficit cor meum et caro mea: deus cordis mei et pars mea deus in secula: in te solum delectat cor meum: in te exultat anima mea: tibi solum adhaerere cupit mens mea: quoniam qui elogat se a te peribit. Tu autem domine, ne loque facias auxilium tuum a me. sed tuam ad me inclina autem misericordiam. Ne edat pauper inops: ut satietur et tunc vivens cor laudabit te.

O Lux invisibilis: inextinguibilis: et omnia vere illuminas. Ecco huic, secus viam. Misere mei fili David clamati, visum tribue quo te videat. Propitius queso domine huic esto peccatori: ut sis michi in adiutorium: et in locum refugii, ut saluum me facias. Et tunc si ambulaverim in medio umbrarum mortis: non timebo mala, quoniam tu mecum eris. mortuus enim pro me Iesu iaceo. exurge resuscita me et confitebor tibi. Eger et infirmus sum: cui nulla est amplius in carne sanitas. Medicus es sana me: nudus affligor frigore. Divites es, induc me: fame in hac solitudine pereor. Eibus es, facia me. Sitio: salubre poculum es, me inebria. Infixus sum in limo profundum: et non est substancia. veni in altitudinem maris, et tempestas dimersit me. Laboravi clamans, rauca sunt

facte fauces mee. Jam intraverunt aquae usque ad animam meam. Educ me de laqueo isto: pector meus, gubernator meus, firmamentum meum, et refugium meum: dux meus rex meus et deus meus. In tuis comedo spiritum manibus: quem in crucis stipite remisisti: cui vitam et misericordiam tribuisti. Respice domine humilitatem meam: nec concludas me in manus inimici. Hodie tecum ingrediatur in locum tabernaculi admirabilis: ut in habitem in domo tua in longitudine dierum in seculum seculi.

His finitis, viri domini gloriosus: factus domini corpus suscipiens: ad terram superius extendit. deinde manus in modum crucis, super pedes tenens: Simeonis prophete vaticinium decantavit. Quo finito: subito cunctis qui aderant caenitentibus: tanta in loco, in quo iacebat, divinitus lux effulsit: ut instar solis radios splendor quovislibet vibraret oculos ne possent morientem virum gloriosum aliquantulum intueri. Quae quidem luce ad horam permanente. circumstantium quidam agmine angelorum: ibidem viderunt undique discurrentium: uti scintille in aridinetto solet. Quidam vero angelos non viderunt. sed vocem lapsam caelitus audierunt sic dicentem. **Geni dilecte mihi.**

tempus est enim, ut mercedem accipias pro laboribus. quos mei causa vigilanter supportasti. Quis tamen nec videt angelos. nec audierit vocem hanc. sed tantummodo a beato Jeronimo illa finita voce: hec audierunt verba.

Ecce ad te venio pie Ihesu suscipe quem tu recuperasti sanguine: tunc subito illa vox disparuit: et illa anima sanctissima. tanquam si non oibus virtutibus carnis resoluta sceno: celorum regna adiit gloriosa: in quibus iam tanquam luminare conspicuum tenet: et splendore infinite beatitudines et multorum choruscatio per digitorum: quoniam non potest abscondi civitas super montem posita: nec voluit deus, ut in morte ipsius lateret sanctitas: cuius vita sanctitatis causa fuerat: et salutis totius ecclesie militantis tantum denique illa recedente sanctissima anima odor subsequens est per dies non modicos: ut nulla odoris similis recordaretur etas. Sed certe dignum erat: ut illius merita odoris precipui clarescerent indicio: qui ad unitatem intemerate fidei: membra fetida suorum verborum odoribus renovat.

Dea namque carissimi patres et domini huius transitus gloriosi diei erat ultimus

ma: in qua quidem sui athlete pius dominus gloriam demonstraret. et omnibus qui in ecclesie domo habitant preferret clarum lumen hoc modo. Ex illis episcopo, transitum gloriosum domini Iheronimi ipse dominus revelavit: cum iam dicta hora: Ex illis episcopo devotis in sua cellula orationibus inhereret: sursum in spiritu raptus: velut in extasi factus: subito quoddam a monasterio: in quo vivebat sanctissimus migraverat: usque ad celum: mirabile et speciosissimum vidit iter: cuius tanta erat pulchritudo et admiratio: ut sicut eodem postmodum testate cognovimus: stupore velut amens effectus: huc illucque admiratus: sui paulisper credebatur oblitisci. In hac siquidem mentis positus anxietate: elevarit oculos: Et ecce angelorum maria a monasterio societas veniebat: alternatim melodiarum et mellifluorum cantuum vocibus concinnantium: quorum videbatur celum et terra: et omnia que eorum continent ambitu undique resonare. Ferebant etiam singuli angelorum singulis manibus, accensos cereos: quorum claritas solis repellebat lumen. Sed quod additur, admirationi admiratio. Ad celos vertens Ex illis oculos: non minorem angelorum cernit numerum: modo simili istis obvia venientium: qui rei huius anxius expectat . XLVII.

eventū. Interrogasset quidē qđ hoc esset.
Sed ita eū stupor oppresserat: ut quidqđ
diceret nesciebat. At ille dīntius expectās
gloriā vidit Iheronimi p̄cunctis qui p̄ci
bāt angelis et sequebātur aiam decoratā
pulchritudine venientē: ad cuius erat dex
terā saluator, cū eo pariter veniēdo: que
quidē in loco quo Eyrillus degebat gradū
figēs: et stans ⁊ taliter est locuta. Agnos
cis ne me. Ad quā ille. minime quidē. q̄s
enim es: q̄ ceteris tanto honore emines.
Et illa. De Iheronimo vñq̄ fuit aliq̄ tī
bi cognitio. at ille. Ecce que nomias, sin
lati affectu diligo caritatis. Sed q̄so ille
es. ⁊ illa. Cuius sum ania: que gloriā iam
obtineo, quā spezabā. ad meos p̄gito filios
et que vidisti nūcia: ut a luctu desināt: et
meo statui cōgaudiāt, que elegi. Quibus
omnib⁹ finitis. Omnis illa beata visio: ab
eius evanuit oculis: et fuit in semet re
uersus p̄tinus Eyrillus ineffabili gaudio
phabūdās: ita qđ p̄ totā noctē illā nō se a
lacrimis potuit p̄ mētis leticia cōtinere.
Quam ergo mirabilis est dñs in sc̄is
suis: mirabilis in maiestate: faciēs
prodigia. Dextera dñi fecit v̄tutē: dextēa
dñi exaltauit eum. notā faciēs in populis

virtutem eius. ⁊ diuini amoris immen
sitas: diuine largitatis affluentia. Quis
enim isti suo potuit faceze filio honoris ⁊
gratie: et nō fecit: cū tam copiosa ⁊ in vi
ta ⁊ i morte: erga eū fuerit munificētia.
dedit enim ei dñs claritatē eternā: et no
mine eterno, hereditauit illum: ⁊ fecit eū
heredē gaudiorū sup̄notū: in q̄bus p̄mane
bit in secula. Quā singularis honor: ⁊ ad
mirāda gloria: excedēs pene aliorū gloriāz
sanctorū ⁊ honorē: vbi nō solū illā sanctissi
mā animā: omēs celestes comitantē cohor
tes. Sed ipse etiam propter saluator: nec
enim sola in celo fulget insignis dignita
tum: illa beata anima. Sed etiam corp⁹
suum: non cessat in terris radiare mira
culis. Ad cuius narzationem congruum
est redire.

Defuncto namq; ut dictum est viro
sanctissimo. Hora completorii: cor
pus illud tantis fragrans aromatis cu
stodientes: totam illam insomnem noc
tē durim⁹ circa eum. In magnis siquidē
pro dāpno: qđ cūctis obuenerat fletib⁹. et
pro sua quam iam obtinuerat gloria gau
diis vigilauimus: mane aut factō: diuinis
peractis, ut condecebat misteris debitisq;
. XLVIII.

obsequiis: honore debito consumatis. In
bethleem iuxta presepe: in quo pro nobis
xp̄us: ex intemerata ibidem natus virgi
ne: infans aliquādo vagiebat corpus illud
sacratissimū: sacco coopertū lintheo: in
terza vt ordinauerat sepeliuimus: q̄tis
aut ipso die: et etiam ad presens: miracu
lis gloriosis: mirificauit dñs sanctū suuz
et filiū Iheronimum: nō foret enarzate
sufficiens lingua carnis. sed tamē aliqua
de multis: ne nosset nimis prolongetur
sermo referam.

Quidā a natiuitate cecus: in ipso se
pulture sue die: videndi bñficiū cor
pus tangēs sanctū obtinuit. Euidā etiam
iuueni surdo ⁊ muto: scissimū corp⁹ deos
culatī: soluto auris et lingue ligamine: ⁊
loquēdi et audiēdi gr̄a est cōcessa. et certe
dignum erat: vt qui tenebris obcecatos:
suis sanctissimis doctrinis et exemplis: ve
re lucis que cristus est radiis illuminaue
rat: surdis quoq̄ et mutis in diuinis ope
ribus: veram exhiberet medelā: ut ⁊ diui
na intelligerent documenta: et catholice
fidei confiterētur dogmata que spernebat
in die sui obitus glotiosi: et cecis lumen
tribueret corporale: et surdis ac mutis

tis cōcederet sanitatē. q̄ plurimi vt asse
rūt qui viderūt: a nephādis spiritibus ob
umbrati. In loco quo factum quiescit cor
pus: clamātib⁹ diuis vocib⁹ demonibus.
Sancte Iheronime: cur nos tam insequē
tis: tu nost⁹ flagellū fuisi viuus: ⁊ nunc
mortuus: sūt mirabiliter liberati. Et he
reticos quidā, dū p̄dictū beatū Iheronimū
blasphemaret: ⁊ eius fore dignū corp⁹ in
cendio diceret. Glorione diuina ad aliorū
hereticorū formidīnē: in ligni speciē est mu
tats: ⁊ subito cūctis qui aderāt vidētibus
ignis celitus eū inuasit: et cum taliter ob
ussit: q̄ tot⁹ in cinerē est cōuers⁹.

Quid hec magna multitudo hereticorū
cū tantā sue sanctitatis aduerteret
experientiā: ⁊ ad veritatē sacre fidei: tan
tis et tot apertis signorū indiciis: tamq̄
quibusdā clamātib⁹ p̄coniis: vocarentur
ad ipsius sacratissime ⁊ intemerate fidei
lumen redierunt. Quid plura dicam: cer
te in generatione et generationem: vix
annunciatem: que per illū deus ostendere
voluit: ut magnificaret eum: et colendū
exhiberet vniuersis. Quam magnus est
iste: tot faciens mirabilia. Cui certe non
est similis: secundum opera sua.

. XLIX.

magnalia de hoc per mundum resonant
vniuersum. Sui gloriosi: exiit triūphi
fama/ in omnem terram: et ad extrema
terrarum spacia: rutilant sua lucida sig-
na. Jam tantorum miraculorum multi-
tudo: corroboratur intemerata fides.
Quot enim infirmis in integrū sanitatē
concesserit peroptatam: enatare cederet
in immensum: et tempus et vita: et om-
nis humanus deficeret sensus. Si vellet
omnia indagare: que operatus est in die-
bus nostris: quod auribus audiimus: nec
sunt occulta a filiis hominum.

Utetur itaq; totis fidelium ceteris et ceteris
cū leticie, et exultationis: deo cōceptet
alta voce: q̄ ex eis p̄siliit stella: micās in
celi firmamento: cuius fulgētes lucis radii
eos dirigūt: in celestē patriā aduandā. isti
us certe vita sacratissima est oib; discipli-
na. Mores sui sunt omnium fidelium in-
stituta. Assint hodie sacre matris ecclesie:
et pro tanti filii recessu, pie lacrime. et
pro tanta eius gloria: inestimabile gaudi-
um. Liceat ergo: istar pie matris ei pias
lamentationes impendere: cum tāto se ce-
nit priuatā filio: viduataz vito destitutā
pugile: et capitaneo incisā palmite que in

agro fidei plantauit et coluit. nō michi q̄
so imputetur filio: tāto orato patre. Si
pre dolore damni: tā inestimabilis ea re-
feram: que nō decet. Sepe namq; nimia
cordis habundātia plura homo loquitur
que nō vellet.

Quid heu carissimi p̄res et dñi: nūc
vobis referā circūq; p̄spiciendo per-
gens: ut si forte meū quem vira mors ab-
stulit patrem Iheronimum inuenitē: et
non inuenio quem diligit anima mea: cu-
ius amore languco. Debet animā meam
vite mee: quoniam ablata est a me vita me-
a: et excussus sum sicut locusta: et aruit
v̄tus mea: et lumē oculorū meorū extinctū
est: q̄le michi erit amplius gaudiū in mū-
do. Eum lumen meū videre nō possū. ob-
scutatus est enim sol meus: et luna non
stat in orbis suo. Quis cū lupis q̄d faciet
pastoris priuata munimine. quomō vige-
bit arbor radice detricata. Quid heu vi-
ra fecisti mors. cur patre recipiēs filiū tā
mendicū et oibus bonis exulē dimisisti. Quis
mors crudelis nō illi, sed michi et pene to-
ti ecclesie: que surripuisti athleta: cur nō
distulisti eū recipere. Quare aliquātuluz
nō auertisti faciē tuā ab eo. Scis quid fe-
cit.

cisti. nūquā nō cōsiderasti: quē tam velo
citer a nobis surripuisti: qđ non sit ei in
mūdo similis in v̄tute, ⁊ doctrīna: ⁊ sanc
titate. Hic certe princeps pacis: iusticie
dux: doctor v̄tatis: ⁊ eq̄tatis armiger ite
gritate fidei: cōtra hēticos bellator fortis
cuis sagitta nūq̄ abiit retrorsū: nec decli
nit clipeus i bello: ⁊ eius nūq̄ ē auersa basta
I Felicitī xp̄iane plebis flete: qđ cecidit
dux vester: vox in rama sonet, tāti fi
lii recessū. Die ploret mater ecclesia: iam
circūdabit eam canes multi: et cōsiliū
malignātū obsidebit eam: quoniam lōge
factus est ab ea auxiliator eius: iam ad iu
am nō aspicit defensionē: iam tribulatio
p̄xima est: et non est qui adiuet. iam in
sepulcro iacet p̄tor solit̄s. Non certe
surget aduersus malignātes in eā. Iocite
co clama in cilicio ⁊ plāctu pia mater: in
duere viduitatis vestes: tāto viduata filio
Hēu vaticinabūtur pseudo p̄phete: ⁊ p̄o
phetisabūt v̄sioēs mēdaces ⁊ fraudulētas
diuinationōes et seductionōes sui cordis in no
bis ⁊ certe nō erit qđ resistat eis. Siccatus ē
eni fōs vite: ⁊ vena disparuit aq̄z vitētū
Sed et tu quid dices carissime pater
damasi: ubi quē plus q̄ te diligebas

Iheronimus ubi tui norma itineris. cōsi
liator: doctor, ⁊ dux: quo abiit tuus: qñ
q̄so scribes ei: sine tuo sū Jeronime caris
sime cōsilio. velut abscisū a corpe mēbrū
Scribere queso ne pigrescis: ut si tua lo
cor distātia poptata careo v̄sioē. Saltez
tua michi assit memoria s̄requēs: tuis as
suis lēis gratios: teste oro in nullo vinē
tū: ut in te spei mee defixi anchorā. Flo
ra igit̄ deducāt oculi tui lacrimas p̄ diē ⁊
noctē: quoniā defecit anchora tue spei. azu
it scribētis manū: tanq̄ flos feni. Jā nō e
rit ibi amplis memoria eius: vox certe sua
dulcis ⁊ iocūda: qđ xp̄i fidelū erat mel dul
cissimū siluit. Hēu q̄lē amisisti cōsiliatorē
et adiutorē. Certe iā in multitudie cōsili
orū tuorū defecisti. nō erit qđ panē s̄ragat t̄i
bi vite: extincta ē lucerna: in medio eccle
sie micās: ut nō nobis, s̄ sibi luceat: non
mūdo, s̄ celo splēdeat. Quid ergo dicā: cui
cōquezat: vnde i hoc michi veniet auxiliū
ut cōsolet. certe ut intueor. A dño factū
est istud: et ideo sibi dicam.

Quē bone Ihesu: tā velociter a tua
spōsa: quā in cruce moriēs cōspōsasti
tantū abstulisti filiū p̄torē: ⁊ cōtra eis
hostes belligēz. Forte voluisti eū tecū.
. LI .

te dñe nō eo egebas ut ip̄a. Bene ei q̄dē sub
uenisti. S̄z nos orphāos reliquisti: nō conq̄
ror q̄d aliud q̄ iustū ⁊ equū feceris: quoniam
certe ipse merebat finē imponē: huius vite
laborib⁹ ⁊ tecū esse. S̄z doleo: q̄ tātū icur
rit dānū ecclia eo abeūte: utinā eū reddēs
ut tuū regēt stabulū: ⁊ defēderet ecclia ve
lut p̄ris. Quid bone dñe deinceps faciēt fi
lii iacētes, esuriētes, circūeuntes famelici
ciuitatē ut canes: nō habētes q̄ eis panē
frāgāt: sicut oues errātes nō habētes pa
storē: discipuli s̄n̄ doctore, ceci s̄n̄ ductore.

Non pater pie Iheronime: n̄c sustē
tatois bacul⁹. Ubi es: q̄d faciet tu
us cur⁹: sine te dulcis auēga. ubi cubas
indica nobis. Ene es nūc terre soci⁹: q̄ in
te nil voluisti fore terrenū. Bethleem beth
leem ciuitas iuda: q̄ nō minorē de princi
pib⁹ ecclie retines. q̄d fecisti: redde nobis
quē retines patre. Sed ⁊ tu terra: q̄re au
des retinere hominē nō tuū: q̄ nil gessit
terrenū: nil carnale: certe sua redoluit ca
ro. Suspede ⁊ tu piissime Theodoni: tua
in salicib⁹ organa: non pius cesset fletus:
cum tui dilecti Iheronimi recordaris quē
amissisti. Vantaq; tibi deniq; vis sit dolo
ris officio: quanta extitit dilectio: tanta

lamentatio: quantum dampnum. sed que
posset mortaliū explicare lingua. q̄ta eo
supstite aderat toti ecclie utilitas. q̄ta
xp̄ianoz singulis salubritas: q̄tum certa
men: q̄taq; hereticis destructio ac dispsio
Hic certe oib⁹ xp̄icolis amabilis erat: et
decorus in vita sua. Et ideo eius recessu
singulis flere licet: nec est q̄ se abscondere:
uel excusare possit.

Sed igitur noster nimis p̄trahatur
sermo: ut breuiter cōcludā: que pro
nto dampno ad dolorē attinet: ut que ex
illo pueniebat omnib⁹ utilitas et exulta
tio explicari nō pōt: ita dolor ⁊ lamenta
tio. Cesset igit̄ dolor: abeat tristitia: q̄b⁹
tñ attingere nō possum⁹ que vellem⁹: q̄
nō solū nullū adhibēt remediū dolori: sed
augent. si patre nostz diligim⁹: eius leti
cia gaudeam⁹. nō vere diligit: qui sua tan
tū utilitate diligit. Jocitico p̄ ea que no
bis euenit inutilitas, doleamus: et p̄ eis
que recepit gaudia collemur. Assit ergo
nobis hodie causa magne leticie. Cantet
quilibet nostrū: nouū dño cāticū: sonoris
subilet vocib⁹ matet ecclia. In hymnis
et cōfessionib⁹: plaudet hodie plebs catho
lica vndiq;. Jocūdet xp̄iana cōtio. Hodie
.LII.

certe obtinuit Iero. qđ tãto estuabit celi
deſo: hodie deuictis hoſtib9: ſecuz obtinuit
triũphũ. Certe oib9 expletis laborib9: re
quie poſſidet ſine fine. Jã nõ eſuriet: neq;
ſitiet ampli9: neq; cadet ſup ipſũ ſol, neq;
vll9 eſt9. Ablata eſt ab oculis ei9 ois lacri
ma. Abiit eni luct9. Jam certe dolor ſibi
deinceps nõ erit. Jã certe mercedez habz
illã: p qua toto vite ſue tẽpe laborauit.

Quoniam ergo: dem9 magnificẽti
am deo nõ: quoniaz dei pfecta ſunt
opera: et oes vie eius iudicia. Eõfiteamur
dño: et collaudemus deũ ſaluatorẽ nẽm.
quonia nõ deſeruit ſcẽm ſuũ ſine adiuto
rio in tribulatioib9: que in agone hui9 vi
te, miſericordie circũdederũt illũ. ſed adiutor
et pector ſuus factus: liberauit corp9 ſuũ
a pditione. A lingua iniqua: et a labiis ope
rantũ mendaciũ: et eũ ſublimiter colloca
uit in ſca patris maſiões: ubi omne ẽ gau
diũ. Omnis ſuauitas: omne qđ deſiderari
põt: ubi felix eſt reſectio aiaz: poſt labor9
et ezumpnas: ubi dulcis ſolẽpnitas angelo
rũ: ubi vna ſocietas et caritas: oim ciuũ
ſupiorũ. Ibi certe neminẽ timor nec do
lor cõcutit. ibi nulla penitus agnoſcitur
angueſtia, tribulatio, aut adueſitas. nulla

ibi infirmitas nomiatur. nemo enim de
ſuo fraudatur deſiderio. procul ibi diſtat
mors. nulla ibi proſus pſentis glorie ex
pectatur minoratio: ſed augmentũ.

Sed cũ oim vniuerſalis erit reſurrec
tio mortuoz. ubi tunc corpus cui9
libet beatoz: ſimul cũ aia: pũctã gloriã
quã nũc ſola poſſidet aia: ſine intermina
bili poſſidebit. Quis aut angelorũ uel ho
minũ. quãta ſit minor pũctula gaudiorũ
et glorie: q̃ ibi ſũt ſufficiẽs eſſe enarrare. q̃s
eſſet intellectus ad hoc intelligendũ idone
us: que nec ocul9 vidit: nec auris audiuit
nec in cor hois aſcendit: Ecce ſi hec q̃ta
ſunt gaudia conſiderent: terrena oia vilio
ra omni ſtercore apparebũt. Si hec tem
poralis vita: illi cõparetur. hãc qlibet ho
minũ extingueret: quã citius vellet et in
ardeſceret: ut illius capax efficeretur: hec
vita caduca et momẽtanea: reſpectu illius
mors potius eſt dicẽda. Omnis mũdi fal
ſax et vana leticia: pũdus amariſſimũ: et
grauis ſaccina. Hanc quippe ſaccinã de
ponẽs Iheronimus ſciſſim9 optimã illã
elegit pte: que ab eo nullo tẽpe auferetur

Rego gaudete: exultate: cãtate et pſal
lite: q̃a pater noſter glorioſ9 nauim
LIII.

plenā celestib9 dñitatis: et ceterisq9 mercib9
 iam cōcupito in lictore collocauit: ancho
 rā spei trāquilla iam in statioe firmavit
 Jam certe beatiū obtinet: p quo in agōe
 huius seculi: ab oibus se illicitis abstenen
 do cucurrit. Jam victor & suis hostib9 tri
 umphauit: cū quib9 scuto timoris domi
 ni munitus: viriliter dimicauit. Jam de
 nariū recepit: p quo tāto labore: i vinea
 sacte ecclesie laborauit. Jam talentū dño
 reddidit duplicatum. pro cuius mercede,
 in gaudiū dñi meruit introire. Propter
 hoc gaudebo et cātabo dilecto patri meo:
 canticū nouū: ut sit laus eius in ecclesia
 scōz. Ecce dilecte pater meus: cādid9: spe
 ciosus, electus ex milib9: in quo nulla est
 macula: pascitur inter lilia: in vinea dñi
 sabaoth. Ecce flos cāpi: et rosa nimio fra
 glans odore: de orto nup ecclesie: in vici
 dariū est dñi trāsplātats. Ecce cypressus
 in celi altitudinē se extollit. Ad insulas
 igitur lōge diuulget nomen suū: ut sit in
 eternū eius memoria in benedictione.

Quultate igitur carissimi patres & do
 mini: letamini et laudate. Quia de
 cet laudate dñm: qui mirabilis est: & se in
 suis declarat sanctis. Letetur ois orbis:

erubescāt fallaces heretici: et iam se nos
 cant ad nichilum reuēnisse. Certe non est
 mortuus ut estimant sui hostes. Sed cer
 te victor tēgnat in terra victiū. Jā cer
 te eius refulget claritas p eterna palacia
 Jam veteribus depositis armis fragilib9
 noua induit. ac ppetua. Hodie vndiq9 fac
 ta sit in populo xpiano leticia. Exultet p
 cipue sancta mater ecclesia: cuius hodie glo
 riosus filius & cultor: amator et ppugna
 tor p̄cipuus: omnibus extirpatis hereticis
 dogmatib9 cū suis fallacib9 auctoritatib9
 de agro fidei catholice: et doctrinis sacra
 tissimis: et prefulgidis signis, ac p̄digis:
 ut sol relucet inter agmina beator9. Ga
 le igitur gloriose Iheronime: n̄ti semper
 faciens apud deū memoriā. ut tua valeās
 piūssima intercessioe: ob oib9 p̄tegi nocu
 is: et in futuro, gaudia quē iam possides
 adipisci.

Incipit epistola sancti Augustini
 doctoris eximii. ad beatū Epyllū
 scdm iherosolomitānū ep̄m: de
 magnificētia eximii doctoris bea
 ti Iheronimi presbiteri.

Gloriosissimi cristiane fi
dei athete sancte matris
ecclesie: lapis angularis
in quo admodum firmata
consistit. Nunc vero in ce
lesti gloria sideris radian
tis. Olim Iheronimi presbiteri laudes.
Venerabilis pater Epyllie silentium ne
putas: aut lingua balbucientis pueri: ut
vix pollutum labiis me forte locutus veris
Eeli enarrat gloriam dei: et opera que fecit
dominus: cum in sanctis suis laudant. Silere debet
rationabilis creatura a laude dei: irrationa
bilis non silere. Taceat: an loquat. Cum si
taceat, lapides clamare iubentur. Ecce lo
quar et non tacebo eximium laudare Iheroni
mum: qui quibus indignus et insufficientis laudator
existat: cum non sit pulchra in ore peccatoris
laus. tamen ab eiusdem laudibus minime cessabo
Firmetur itaque manus nostra: et lingua nostra
palato non inhereat: quoniam certe magnus
est iste vite sanctissimus: mirabilis et metuendus
super omnes qui in circuitu nostro sunt: magnus cer
te in vite excellentissime sanctitate: magnus
in sapientie ineffabilis profunditate: magnus
in maioris nunc glorie quantitate. Mirabilis
in prodigiis insuetis: metuendus ob sibi a do

mino trahit potestatem.
Quam magnus sit iste gloriosissimus
Iheronimus: in sue vite excellentissi
me sanctitate. Quomodo patefacet mea lingua
cum pene cunctorum non sufficeret mortali
um lingue: ut eis excellentiam explicarent.
Licet ergo dici. Alter hic Samuel: al
ter hic Johannes baptista: vite excellentissi
me sanctitate. Helias et Johannes heremite
magnis ciborum et vestium asperitatibus carne
macerauerunt non minoris vite Iheronimus
gloriosus heremita. Iosephus quoddecim annis in be
tumo fecerat tantum sociis proficit. Quinquagi
ta annis, ut venerabilis Eusebii legitur: quas
pridie recepi: plenus et melius faterentur.
et ut melius tu idem nosti. Vinum et siccatum
aliquoties non gustavit. Ab omnium carnis
et piscium esu ita se abstinent: quod vix ea no
minare volebat. Eorum quod non nisi in ultima
egetudine bis comedit. Siccissimo sacco car
ne veluti ethiopsis macerans: desuper panis
vilissimo se tegebat. Stratum alium, nisi ter
ram nunquam scivit. non nisi semel fructibus aut
herbarum foliis siue radicibus pastus in die.
Post vespas se orationibus prebens: deinceps
usque ad horam secundam noctis: continue vigila
bat. Postmodum somno fessus in terra
.LV.

doemiens: usq; ad noctē mediā quiescebat
qua quōdē cōtinue cōsurgēs hora lectiōib; 4
scripturis scīssimis: q̄b; tota radiat ecclia
vti lapidib; p̄ciosis intētus: usq; ad eius
horā p̄curabat. Ita leuissima fiebat veni
alia peccata: ut q̄s cū estimasset hominē
in tezemisse.

Per in die cōtinue carnē d̄ris verbe
rib; flagellabat: ita qd̄ ex eius corpe
c̄suli sanguinis effluebāt: qn̄ etiā verbū
aliqd̄ ociosū: ut pestē maximā fugiebat: si
bi ocū nullū erat: semp̄ aut̄ sacris lcōib;
aut scribēdo: aut docēdo, cunctos exercita
bat. Quid plura loquat: si scōz singulorū
vitas pquiret: eo ut puto maiorēz nemi
nē inuenit. S; q̄a sup̄is Samuelē nomi
nauim;: fuisse hūc Samuelē ostēdamus.
Hic certe ille Samuel: qui te vanis l̄az
studiis v̄bezib; euocatus. sacre scripture,
ministerio reputat. In cuius vult; lamī
ne: diuina gratia influente vtriusq; testa
mētī lumē vidim;. In cui; brachiū forti
tudine hēticōz ps̄ maxima est dispersa.

Sic certe gloria virtutis n̄e: trāsse
res vtrūq; testamētū ex hebreozum
lingua: in grecam paritet et latinā: dispo
nēs; ipsū posteris in eternū: & clazās enig

mata etiam obscura dubia et nodosa. p̄pa
tās officioz seriē cūctis ecclesie ministris
totā pene ecclesiā edificauit. Unde mag
nus apparet in sapiētē ineffabilis p̄fun
ditate liberales aut̄ sciētias: ita p̄fecte sci
uit: q; relatiōe oim: null; sibi similis ad
huc apparet: & scripturis sacris uti mul
taz sc̄az epistolazum: quas ad me dixerit
experiētia didici: equalē sibi neminē vnq̄
nouī hebraicōz, grecoz, caldeoꝝ, persarū,
et medoz arabū: et pene oim nationum:
linguas 4 l̄as tanq̄ si fuisset in eisdē na
tus et educat; sciuit. Quid plura dicā: q̄
Iheronimus ignorauit in natura nullus
hoim vnquam sciuit.

Quoniam me ista venerabilis pater estimates
dicere: ut te putē Iheronimi vitam
et virtutes penitus nescire: cū sibi sociis ex
titeris multo tēpe. Sed testor deū: quin
ob tam venerabilis viti sc̄itatē. Si volu
issem tacere nō potuissem cōfiteētē mira
bilia 4 sc̄itatē suā et ipsi celi: in q̄b; mag
nus maioris glorie quātitate q̄ multi sac
toꝝ habitat sine fine: nulli itaq; dubium
est infra patris māiones ipsū vnā ex ma
ioribus 4 sublimiorib; sedib; obtinere: cū
enim homo ibidē secūdu opera p̄mictur.

et iste perfectioris pene vite extiterit. clare
patet ipsum unum de maioribus et sublimiori-
bus celestis iherusalē civibus fore: quod ut a
nobis plenius et certius credat in mundo
punctis quorum nostra recordatur etas. valde
mirabilis apparet prodigiis insuetis et mi-
raculis infinitis: quorum michi aliqui venera-
bilis Eusebius suis litteris declaravit. De ce-
teris vero prodigiis: que cotidie ibidem mira-
biliter sunt: ut continue intelligo relatibus
plurimorum avidius paudite. Tibi ipsi pa-
ter carissime supplico: ut michi in brevi
volumine Quaecumque poteris vera et utilia
miracula collecta: quod citis facultas aderit
eiusdem Iheronimi sanctissimi devotione
transmittere non deneges.

Sed ut merita sanctissimi Iheronimi non
lateat. Quid erga me annuete divi-
na clementia. In ipso sui obitus die accide-
rit enarabo. Eodem namque die et hora: quo
exiit putredinis et immundicie carnis to-
ga Iheronimus sanctissimus: vestimentum prope-
tue immortalitatis et inestimabilis leti-
cie induit dum proponere in cellula mea quies-
ces aude cogitas: quibus esset aiabibus beatorum
qui cum christo gaudet: glorie et leticie perpetuas
Eupiens inde ex hac materia: brevis copo-

neze tractatum: precibus impulsus nostri Seneci:
Quodam venerabilis Martini episcopi thuro-
nensis discipuli: carta: calamo: pugillatibus
in manibus susceptus: brevis velle scribere
epistola sanctissimo Iheronimo destinanda
ut quidquam ex hoc sentiret, responderet. Sci-
entia enim in tam difficili questione: a nullo
alio viventium me posse evidenter edoceri.
Quia Iheronimum prenotat. Ineffabile
subito lumen nostris inuisum temporibus: nostris pro-
nime linguis declarandum: cum ineffabili in-
auditaque odorum omnium fragrantia: cellula in qua
stabam intrauit: hora iam completoria: quo-
a me viso: stupore admirationeque commotus
animi: et membrorum vires amisit. nesciebam tunc
quod dextera mirabilis domini exaltasset servum
suum: notas facies in populis virtutes suas.
Nesciebam et quod deus miserationis: suum suum
fidelem: a carnis immundicie dissolvisset: et
tam sublimem ei in celo sedem parasset
nesciebam certe inuestigabiles vias domini. nescie-
bam thesauros infinite dei sapientie et sci-
entie: secreta et occulta dei iudicia non ag-
noscebam: quoniam quos vult facit sua infau-
ribiliter sapientia: ad sui agnitionem venire: quos
autem vocat predestinat, iustificat, et beatificat

prout deceuit conuenire: itaq; quia tale
oculi mei nunq̄ p̄spexerant lucē. Valem
olofactus me9 odorē nō sēferat: tam no
uis tam inauditis micis obstupebam.

Iter hec aut̄ meis in meis p̄strepētī
bus cogitatōibus: q̄d hoc esset de luce
hec dicens verba vox emicuit. Augustine
Augustine q̄d queris: putasne breui im
mittere vasculo mare totū: breui incluce
te pugillo, terrarū orbē. Celū scēnate: ne
vstatos exerceat motus: que ocul9 null9
hoim videre potuit: tuus videbit: q̄ auzis
nulla p̄ sonū hausit: audiet tua: q̄ cor hu
manū nullaten9 intellexit: nec etiā cogi
tauit: estimas te posse intelligere: infini
te rei. Quis scit finis: immēsa qua mē
sura meeieris: Potis totū mare in artifi
simo clauderetue vasculo. Potius terra
rum orbem: puulus tenezet pugillus. Po
cis a motu cōtinuo celū desisteret: q̄ gau
dio9 et glorie: q̄bus beato9 anse sine fine
potiūtue minorē intelligeres p̄ticulā: nī
si uti ego experientia docerēris. Discurre
adhuc breue tēpotis spatū: impossibilis
faceze ne coneris: donec tuus impleatur
vite cursus. Hic nō queris: q̄ nō alibi: nī
si quo tam feliciter p̄peto inueniti p̄nt.

hic satage: talia exercere opa: ut postmo
dū ibi: que hic aliquāliter itelligete cupis
totaliter in eternū habes. Inde q̄ intrāt
nullatenus exeunt.

In hec ego pauore stupēs amiratiōe
tam inuisa pene amens: omni quasi
vigore carēs. Hic v̄bis aliquāle sumens
sudatiā: tremēbūda voce dixi. Fas utinā
michi foret: quis tam felix es: tam glōs9
tam honorific9: ad illa p̄perans gaudia: q̄
tam dulcia eloq̄a guttuzi meo fazis: vellē
nō ambigere. At ille. Romē inquit meū
queris. Iheronimi illis p̄sbiteri: cui trās
mittendā epistolā iam scribens incepisti
sum aia: que hac in hora: in bethlem in
de: carnis onere deposito: xp̄o, omni9 ce
lesti comitata cohorte: omni decorata pul
critudine: omni illustrata splēdoze. Illo
induta immortalitatis aurato vestimēto
circūamicta oim bono9: et gaudio9 varie
tate: terzeno9 oim triūphatix: oī dyade
mate coronata: ⁊ oī felicitate et beatitu
die vallata: tā glōse tāq; ineffabiliter p̄go
ad regna celo9 siñ sine māsura: nullū ete
nim deinceps expecto glē defectū. sed ang
mentū: q̄n iterū corpi iungat glorificādo
⁊ nō morituro. s3 glāz quā solā nūc habeo
.LVIII.

habitura sū in illa sc̄z vn̄uerse carnis re
surrectionis die.

Quoniam ego amplius animi in me collec
tis viribus: pro gaudio a lacrimis non
cessas: sic tunc ei. utinam victorū eximie tui
metereat fieri pedissequus. sed quod tui fuit
quod viliissimi: que dilexisti in mundo: ni
mia caritatis affectuē recorderis: ut tuis
interuentiōibus a peccatis emūder: tua gu
bernatione recto calle: inoffenso pede pro
cedā tuis defensionibus assiduis: ab inimicis
cōtinue insidiatibus protegat: tuorum sc̄o duc
tu: salutis attingā portū. Placeat utinam
volūtatī tue: aliquid michi interrogatū tūdere
At illa. Quis optas dicito me oī volūta
te tūsurā sciēs: velle inquit intelligere. ut
beatorū aīe: quod velle possint quod obtinē ne
ant. At illa. Unū Augustine nouēs: quod
sc̄orum aīe: ita in illa eterna gl̄a in deo sūt
solidate et firmate: quod nulla sibi inest alia
volūtas nisi dei: quia nil aliud possunt velle: ni
si quod deus vult. Ideo quod volunt, obtinere possunt
etenim quocumque volūt, deus et vult: et adim
plet. Nemo quippe nostrum fraudatur
suis desideris: quia nil preter deum, ali
quis nostrum optat: quoniam vobis semper
ut deum volumus, deum habemus, nostra

sepe desideria sunt plenissime adimpleta.

Unga quidem patet carissime Epyllie
verborū texeret series: si oīa que mi
chi gl̄osa illa aīa perscrutanti patefecit: in
hac scriberetur epla. Spero enim quod bethle
em ad tātas reliquas visitandū permittente
deo veniā, nō post multos annorum circulos
ubi tūc quod audiui et in scriptis tradidi vire
bis perspicaciter. Pluribus itaque horis gl̄osifi
sima aīa: ibidem mecum manēs. Trinitatis
sc̄issime unitatē et trinitatē unitatis. Fi
lii a patre generatiōis: spiritus sc̄i a patre et filio
processionē. Angelicas perarchias et ordines
et eorū beatorū spirituum ministēria. beata
tū etiā aīarū felicia: et alia utilia et graua
humāis intellectibus. Quā subtiliter: quod cui
dēter: quod mirabiliter michi patefecit. Am
modo si oīum hominum linguis loqueret: nō expli
catē sermone. Deinde a meis oculis: lux illa
dispacuit. Sed multis postmodum die
bus ineffabilis odorū suauitatis remāsit.
quod mirabilis iste ergo est: facies tot mira
bilis: tot et tāta hominibus insueta prodigia. Ad
ipsū ergo clamēs oēs et exultemus: omnesque
gl̄az laudī eius. quoniam certe dignus est omni
laude: nec sumus sufficētes eū laudare. In
teroinit enim in domo dñi: cādidos et pulcheros
.LIX.

tim9: ubi sine dubio: in sublimioribus et
preclarioribus glorie sedē obtinet: quod et
iteꝝ claris v̄itatis lumē pateat pluribus
testib9 q̄ vno s̄sui: qđ sup̄d̄c̄is n̄ Senec9
vie doctrina ⁊ sapiētia pollēs: cū trib9 ali
is in ipso die et hora obiit9 Iheronimi in
thuzon̄ ciuitate videretur mee adesse visi
on̄i. de quo qđē michi solūmō ipsemet ad
me veniens fuit testis.

Quens itaq; de9: ut sublimis Ihero
nimi gloria mūdum nō lateret: ve
luti sanctitas sublimis: ⁊ pene cūctorū vi
uentiū excellētissima. ne illi quos sc̄itatis
illius delectabat sequi vestigia habuisse e
um p̄uuium ignorantes: aliquādo a sc̄i
tatis tramite deuiarent: Et ut etiam
alii tot et tanta elargiri cernētes premi
a. illius sanctitatis et etiam virtutis in
hererent vestigiis. Minuit enī laborē
pōderis: premioꝝ spes: die ⁊ hora qua idē
gloriosus Iheronimus feliciter expirauit
elargiēdā sibi gl̄az Senec9 ⁊ tribus aliis
cū eo stantibus taliter declarauit.

Dea cōpletorii die illo: in domo sua
Senecus cū trib9 viris catholicis:
quoz duo monasterii: quodā venetabilis
Martini erant monachi: i diuinis degē

tes locucōnib9: in celo: in ethere terraq;
tantū suauissimoz: inauditoz: ineffabiliū:
⁊ incredibiliū: infinitas repēte audiūt vo
ces: ⁊ organozū tympanoz: ⁊ tocūs sym
phonie: ⁊ instrumētoꝝ sonos: quib9 celū
⁊ terra: ⁊ oīa sibi videbant vndiq; resona
re. Quoz suauitatib9: eoz ase pene a cor
porib9 exalabāt. Stupefacti illico oēs illi:
euenātes oculos in celū: totū ether, et oīa
que eius cōtinent ambitu intuētes. Vi
derūt quādam lucē: septies solis lucē p̄cla
riorē, clarescere: ex qua oīm odoꝝ aroma
ta erūpebāt. Hec illi tam mirāda cernē
tes: deū exorauit p̄cib9: ut eos, cūe talia
ficerent nō lateret. Quib9, de celo vox ve
niēs dixit ista.

Nulla vos moueat admiratio: nil
vobis videat mirabile: si talia vide
tis et auditis. Hodie enī rex regū: ⁊ dñs
dñantiū: xp̄s dñs exeuntī de h̄o n̄c̄p̄ seculo
anime gloriosissimi Iheronimi: in bethle
em iude cōmorātis: tot9 festi9 obuiā ve
nit: ut eā p̄ cetēis: tāto honorificētis: tan
to excellētis ⁊ sublimis: ad sua itroducat
regna. Quāto p̄ cetēis sublimioris vite:
meritis fulget. Hodie oīm angeloz ordi
nes exultātes: ⁊ talib9 vocib9 alternatiz
.LX.

cōcinnātes suū sociāt dñm. hodie oīm pa
triarcharū ⁊ pphetarū cet̄. hodie apostolo
rū ⁊ discipulorū chor̄. hodie omēs scī maz
tizes. hodie cōfessozes. hodie glōsa tēi genī
trix, scīs oīb9 comitata ūginib9. hodie oī
um beatorū aīe letabūde: et festine suo oc
curunt compatziote ⁊ ciui. Hūis auditis
vox siluit. Sed tñ lux ⁊ cāt9 ⁊ odor: p ho
cā pmodū pdurātes, cessāt. Itaq̄ liquet
p̄t̄ ipsū, de sublimiorib9: ⁊ maiorib9 ciuib9
foze: q̄ ⁊ mirabil ⁊ magn9 ē, ⁊ etiā metue
d9, sup oēs pene scōs ob sibi traditā ptātē
Nūllī sit q̄dē dubiū ita p̄ceteris que
vult posse asseq̄: sicut p̄ cet̄is sua vo
lūtas diuīne magis coheret: null9 me tā
te audacie putet: ut fateat ipsū Johannē
baptistā: q̄ testāte saluatore. Nullus ma
ior surrexit Petro ⁊ Paulo: ⁊ ceteris du
odecim apostolis, q̄ ab ipso xp̄o electi: ⁊ scī
ficati sūt p̄stātiorē in glā. s3 tñ ⁊ si phibēt
tacio ipsū ill̄ minorē obtinere glāz in celi
tegno: aliq̄līter audezē dicere. s3 cū nullas
videā tōnes: cue sit nephas dicere: eālem
illis in glā Jhēonimū fore dūmō ill̄ in vi
te scītate discors nō fuēt: cū nō sit psōaz
acceptor de9: s3 singlorū mēta discernēs:
⁊ reddēs unicuiq̄ qd̄ meruit. ast si cuiq̄ vi

deatur minorē Johanne ⁊ apostolis Jhe
ronimū gloriā obtinere: paz videat ipsū
obtinere: cū ⁊ si illius scītatis insignia: la
boris merita illis scriptute graua: ⁊ t̄zāf
latiōis vtriusq̄ testamētī verissima: offi
ciorūq̄ ordinatiōis fruct9: nō solū p̄senti
bus: sed etiā futuris: p̄spicaciter cernat:
paulo minorē fore: nīl ipsum ob eiusdē in
gloria discordare: ut verū testor eū puto
iudicabit.

Porro ne aliquib9 deidēdi laqueum
iniceze videat: dū Johāni ⁊ apostolis
in scītate et glā equalē esse Jheronimum
scīssimū. Fateor vnū: q̄ expletis nōdū die
b9 q̄tuor: in visiōe vidi enaczabo: ut veri
tas nō lateat: ⁊ ne q̄s me laudes tetexere
credat, vel amore carnali: quo homo a ve
ritatis cognitiōe maxie deuiat: vel sane
mentis impicia: vel alia quacūq̄ causa
Sed hoc me nō ambigāt ab hoīe intellex
isse, minime, sed per reuelatōm, quā deus
dat homini: q̄ suos exaltat scōs: et exaltā
do magnificat. Quarta p̄eunte nocte mi
chi auide cogitātī, quid laudis: quōue de
bite reuerentie: et magnificētie Jheroni
mo in breui tetexerē epla: demonstra hoc
modo. Dū itaq̄ ut dixi disponēs hanc ter
.LXI.

epistolā, scribere cogitāre: aptā laudis ma-
teriam inuenire: hora adueniente noctis me-
dia: me sompnus opprēssit. et ecce maria mi-
chi affuit angelorum multitudo: inter quos
fulgētes infinito sole, duo erāt viri: ita si-
miles et unīformes: ut nulla in eis videtur
differētia: quā alter ab altero differere possit nisi
si quod tria secula ferebat alter in capite: ex
auro et lapidibus preciosis. Alter vero duo: huius
candidissimis induti collobiis: vndique auro
et gemis cōtextis: tūc erant pulchritudi-
nis: ut non valeret quāpiam imaginari. Acce-
dentes itaque illi ambo: prope me sub silentio
paullisper steterunt. Deinde ille qui tria fe-
rebat secula: huius me verbis fuit allocutus.

Quidas Augustine: quid debeas lau-
dis de Hieronimo in veritate profere:
et certe diu cogitas, et nondum nosti. Sed huc
ambo venimus: ut eis tibi gloriam indicemus.
Hic certe meus socius quem vides Hiero-
nimus ipse est: qui sicut equal michi in vi-
ta, et sanctitate fuit: ita pro omnia in gloria equalis
est: et que possū et ipse potest: et que volo et ipse
vult: et sicut deum video: et ipse videt, et cog-
noscit et intelligit: in quo omnis nostra, et sanctorum
omnium consistit beatitudo et gloria: nec habet
maiores vel minores glorias: alter altero

sanctorum: nisi in quantum magis et minus diuinam
contemplatur specie, siue cognoscit. Tertium
vero tertium quod ille seculo: aureola martiris est
quod vitam finiri corporis: quod et si in mundo, ob la-
bores, et penitentias erumpnas, afflictiones ver-
bera, contumelias, et cetera valde graviora:
que ita pacifice pertulit: ita gauderet susti-
nuit, propter deum: ac si in infirmitatibus ex-
ultaret: verus martir extiterit: et premia
martiris non amiserit. Verum quia vitam gla-
dio non finiuit: aureolam quam in signum datur mar-
tiris: talis non habet. Sexta vero duo a laudibus
habemus: aureole sunt que solis virginibus
et doctoribus dantur: ut ab aliis discerantur.

In hoc ut michi videbatur respondi
Quis enim es tu domine mi. Et ille. Jo-
hannes inquit baptista sum: qui huc ad te des-
cendi ut nuntiarem tibi, Hieronimi gloriam,
quatenus ipsarum gentibus nunties. Hec enim noue-
ris: quia honor et reuerentia: que singulis
sanctorum exhibetur: ceteris omnibus exhibetur. Nec
potes ut in celo sit aliquis inuidia, ut in mun-
do. Sicut enim in mundo quilibet homini: cete-
ris posse magis vellet, quam subesse. ita in celo
propter caritatem ineffabilem: qua se inuicem dili-
gunt beate anime: quilibet sanctorum: ita alterius glo-
ria gaudet, sicut sua: qui etiam velle quisque
LXII.

maior. ut quisq; minor sibi esset equalis et
pene maior quia eius gloria esset sua. ita mi-
nor maioris gloria gaudet, sicuti eam habe-
ret. immo potius de sua, si probas esset imp-
tinet: unde singulorum gloria: est gloria cun-
torum: et gloria cunctorum: est gloria singulorum
Ipsa dicitis: societas omnis illa discessit.

Axpergefactus itaque sompno: tantos
in me subito sensi, caritatis ardores
quatos in me unquam senseram. Non deinceps
actens aliquis in me: vel inuidie: vel sup-
bie: sine arrogantie fuit appetitus, vel cogi-
tatio. Testis est enim deus: qui omnia ante
quam fiant uenit. quod inde tantus in me extitit
caritatis seruator: quod plus alieno bono gau-
deo, quam meo: plus afficio omnibus subesse: quam
supesse. Hoc circo dixerim: non ut laudis
acquiram famam. sed ut hec quis non putet: va-
na fuisse sompnia: quibus sepe deludit mens
humana. Sepe etenim deus abscondita
et maxima per sompnia reuerat. Magnifi-
cemus opera sua: quoniam perfecta sunt: nec est in
eis iniquitas: Sanctum dominum Iheronimum
magnificemus: quoniam in uita sua magnifi-
ce fecit in morte sua magnifica recipit.
Quapropter magnus est in medio nostri et
sacrus, et excelsus: in uite excellentissime

scititate. Magnus scus et excelsus in sapientie
ineffabilis profunditate. Magnus et preexcelsus,
maioris nunc glorie quantitate. Admirabilis et
gloriosus et laudabilis: in prodigiis inuisis,
in auditis et insuetis. Metuendus et colen-
dus et uenerandus: ob sibi traditam a domino po-
testatem: honorem et gloriam sempiternam.

Magnificemus ergo obsecro eum: nec
taceamus: quoniam maior omni laude
notas faciamus in populis, glorie sue lau-
des. Non miretur homo: si eum quem deus mag-
nificauit laudemus et exaltemus: non homi-
nem pigeat uenerari: quem deus uoluit uene-
rari. Non putet quisquam Iohanni et apostolis
in gloria et scititate equando Iheronimum
Iohanni et apostolis exhibere iniuriam: quo-
nia prestatet illis et gloria in scititate, si
posset optaret. Gloria enim et beatitudo
eius: eorum est gloria et beatitudo: et eorum est
sua: et honor: laus et reuerentia: a nobis ex-
hibita Iheronimo: eorum singulis exhibetur
et que illis sigillatim exhibetur: Iheroni-
mo exhibetur.

Sed ergo cupis Iohannem baptista: et a-
postolos uenerari: simul uenerare il-
lum: quoniam ipsis per omnia est equalis: secure
omni depulsa formidine, Iohanni baptiste
. LXIII.

Jheronimū eglē: et nō Johānē maiorem
quo nullū maior omni deuotione et reue-
rētia fateamur: quonā si minorē facim⁹
Johānis gloriē derogam⁹: et magis inu-
rias excitem⁹: q̄ laudes. huiusmodi impe-
ti sermois op⁹. quāq̄ insufficiēter: quāq̄
vilissime: quāq̄ nichil. tamē deuote et re-
uerēter expletū. Ad te venerabilis patez
puro corde et animi: magna deuotioē et
affectioē mihi supplicās: vt ingenioli mei
v̄bula: q̄ de me imperitiē paup̄tate, ⁊ lau-
des eximii Jheronimi obtuli: nō deriden-
do. s; caritate debita: equanimiter tolle-
rādo legas: et q̄ min⁹ debite dixi: ad tāti
viri laudes ⁊ mee imputes imperitiē: et
epistole breuitati ⁊ eis laudū immēse im-
mēsitati: quonā certe: si oim mortaliū
līngue solū eis laudes p̄merēt min⁹ debi-
to satis essēt: mei peccatoris venerabilis
pater: esto memoꝝ: ut dū in illo steteris
loco in quo illud factū eximii Jheronimi
cadauer quiescit: eius me interuētionib⁹
recomēdes. quā nullū dubiū est: q̄ ea q̄
optat: id Jheronim⁹ cōtinue potest obti-
nere: non enim aliquāliter suo fraudatur
desiderio.

Incipit epistola sancti Epythii
Iherosolomitani ep̄i ad beatū
Augustinū doctore eximium:
de miraculis beati Jheronimi
prelbyteri.

Venerabili viro episcopoz
eximio: Augustino p̄po-
nens p̄suli: Epythii Jhe-
rosolomitano p̄tifer: et
omniū sacerdotū infim⁹
illis sequi vestigia cuius
in terris sc̄itas, radiare nō cessat: illis sci-
licet Jheronimi gloriosi: cui⁹ memoria
erit in benedictioē in seculū seculi. q̄ quā-
tus sit ⁊ tu similiter bene nosti: eis vsus
maxie colloquis, ⁊ doctrinis de quo me
velle differere cū sim in toto te p̄b⁹ et in-
dign⁹, quasi ceputo audaciā. s; tamen q̄a
tua me cogit dilectio: ut tibi aliq̄ scribam
de p̄digiis homib⁹ insuetis: q̄ p̄ illū in di-
eb⁹ nostris: fecit dñs ut eū celebrē in mū-
do faceret: et cūctis homib⁹ gloriosū tan-
tū tuis cōsis orōnib⁹: op⁹ aggediat: et
breuiloquio cōsteingā. De multis pauca
gloriosū hui⁹ vici obitū visioēzq̄ meam:
necnō ⁊ miseric̄a tūc tēporis pacta, te nos-
ce nō ambigo. Nam utiq̄ vir reuerēdus
.LXIII.

et merito obliuioni nō dandus : Eusebius
nobilis Ezomōn̄ eius discipulus : in quo
magistri refulsit sc̄itas et doctrina : Eius
sapiētīā pbitatē ⁊ excellētīā nō ignoras :
qui post bienniū a nocte mortalitatis mi
seria ereptus : suū p̄dilectissimū magistrū
Iheronimū : in celi patria est secutus : ut
nobis indicāt, eis crebra miracula. De q̄
bus etiam inferius aliquantū p̄tractabo.
Reuerēdo patri Damaso, postuensi ep̄o
et Theodonio romano Senatori eius sc̄i :
Seuero probissimo uirō Eustachie sc̄isse
mulieri : tibi ⁊ multis aliis : quos sigillatī
noīari nō eget tūc t̄p̄is per suas litteras
totius eius obitus seriem int̄iāuit : ampli
ea que nosti reiterare foret sup̄flūū : et di
cendorū impedimētū . His ergo obmissis
ad eiusdē, que nō cessant cōtinue, clare
miracula : nē se stilus ūtat : ut tua poscit
deuocio : et primo ab Eusebio uirō sc̄issimō
eiusdem Iheronimi sc̄issimi discipulo : su
mat inīcium.

Quid obitū gloriosi Iheronimi :
quedam hereseos : inter grecos secta
furrexit : que ad latinos, usq̄ uenit : que
suis nephandissimis nitabant rōnibus p̄
bare : quō aie beōz, usq̄ ad uniuersalis di

em iudiciū : in quo corporibz erūt iterum
cōiūgende : uisione ⁊ cognicione diuina : in
qua tota cōsistit beatitudo scōz p̄uabantē
et dampnatoz aie : similiter usq̄ ad diem
illū : nullis cruciabantē penis : quoz racio
talis erat. Sicut aia cū corpe meruit : uel
peccauit : ita cum corpe p̄mia recipit siue
penas. Asserebant etiā illius secte nequif
simi : nullū fore purgatorii locum : in quo
aie que nondū de suis peccatis in mūdo,
plenam egissent penitentiā purgarentur
Qua quidem secta pestifera crebrescente
tantus in nos dolor irruit : ut nos ampli
us pigeret uiuere. quo meis cūctis suffra
ganeis, ep̄is, ⁊ aliis uiris catholicis cōuo
catis : eis ieiunia ⁊ orōnes indixi : ut suā
sic agitari fidē diuina nō p̄mitteret boni
tas. mira res ⁊ fore huic similis unq̄ uī
sa. tribus expletis diebus : ieiunioz ⁊ ora
tionū : sequētī nocte : gloriosz Iheronimz
suo p̄dilectissimō filio Eusebio : in orōnibus
incubenti : manifeste apparens : benignaq̄
cū allocutōne : cōfortans ei dixit. In hac
secta pestifera : mime formidare : cū sibi fi
nis iam inponendus erat. Quē Eusebius
nimio fulgentē splēdore : ita, ut in eū ocu
lus hūanus : aspiceze nō ualeret intuitus
.LXV.

quasi de graui sompno euigilans: per gaudium
dulces per oculos fundens lacrimas. ita ut
vix vocem formare posset: quantum poterat cla
mare cepit. Pater meus Hieronimus es
et hec verba pluries reiterans ait. Ene me
deseris: Ene meam societatem spernis. certe
teneam te: nec dimittam te: nec sine te quem
dilexisti filio gradieris.

In quem gloriosus Hieronimus. Ad
te inquit fili dilectissime deseram con
fortare. Tricesimo namque die me sequeres
et simul in gaudio permanebimus sine fine.
Sed hec ex ipso cunctisque fratribus nuncia:
ut die crastina: iuxta preceptum domini: ubi meum
quiescit corpus oes in unum conueniant: tam
catholici: quam etiam illius secte viri: et tu trium
hominum: qui hac sunt verbe: hac nocte de
functi: cadauera inhumata, in loco quo
meum est humatum corpus: facies deportati
subter saccum quo utebar pones: statimque
vite pristine reddisti: hanc radicem heresi
extirpabit. Eui valedicens gloriosus Hiero
nimus discessit. Mane autem facto: ad me
qui bethleem tunc erat: venerabilis Eusebius
ueniens: cuncta que viderat enarrauit.
Quo inmensas creatori gratias agens: et Hiero
nimo glorioso: omnibus in predicto loco: in

quo pro nobis de intemerata virgine sal
uator natus est. Et ubi etiam sacratissimum
Hieronimi cadauer humatum est congrega
tis predictorum defunctorum cadauera deferri feci

Adita erga hominem dei misericordia et
dispensatio quot modis in se sperantes
scit inuare. Quantisque et quot honoribus
suos exaltat sanctos. Fiebat interea ab il
lius secte cultoribus, detestatio: credentibus
quod esset exinanita manus domini: letetur
itaque omnium fidelium ceterus. Et ideo in
voce exultationis psallant: quoniam susce
pit misericordiam domini, in medio tem
pli sui. Accedens namque vix venerabilis Euse
bius: ad singulorum cadauera: flexis geni
bus: manibusque in celum extensis: cunctis
audientibus sic orauit.

Oeus cui nil impossibile: nil graue:
inuide fortitudinis et virtutis: qui
facis mirabilis magna solus: et nullum in te
sperantium spernis: nunc preces tuorum exan
di fidelium: et ut tua quam debisti fides inte
merata: inuisolataque per secula maneat: ac
etiam ut horum error appareat. Per meri
ta et intercessionem dilecti tui Hieronimi:
introduc in hec cadauera animas quas de
ipsis egredi voluisti. Qua quidem oratio

.LXVI.

ne finita : singula sacco quo supra carnē :
gloriosus Iheronimus utebatur tangēs
cabauera: protinus in ea vitā spiritus in
troduxit. Qui homines aptis oculis: om
nibusq; vite signis ostensis : sunt perfecte
resuscitati . et ceperūt animarū beatarū
gloriam : ⁊ peccatorū penas : tam purga
torū quā inferni : clara voce omnib; inti
mare. Nam ut michi postmodū interzo
gātī dixerūt. Beatus Iheronim⁹ eos con
duxerat in paradysum : purgatorium, et in
fernum: ut que ibi agebātur patefacerēt
vniuersis : sibiq; dixerat: q̄ ad corpora te
dizent: et de perpetratis peccatis, agerēt
penitēciam. quia eo die et hora: qua vene
rabilis Eusebius migraturus erat et ipsi
morituri erant. Ac etiam si bene agerēt:
cum eo gloriam adepturi. Quod et factū
est: ut inferius declarabo. His igitur pac
tis: multitudo maxima populorum: tam
fidelium: q̄ etiam illius secte defensorum
qui ad tam grande cōcurrerant spectacu
lū: tam certum erroris iudiciū: et verita
tis experimentum: necnon et beati Ihe
ronimi merita egregia cernentes . mag
nis vocibus laudes immensas referunt :
creatori: q̄ suos in se spantes nō deserit.

Et sic Augustine carissime: pius dñs
nauculam sue fidei sacratissime : in
huius mudi mari fluctuantē : malorū ho
minū fluctibus agitari pmittit. sed minī
me naufragari. Quo quidem fortī queso
esto animo: vitiliter age: nō formides cō
tra fidei psecutores magnanim⁹ dimica
te: sub umbra tam pii patris: qui suorum
fidelū pces: inefficaces esse nō sinit: dūmo
do tota spe ⁊ puro fiant aīo. nō enim ali
ter queunt nostre nō exaudiri preces: nisi
cū in deo nostra nō pfecte spes cōsistit: vel
quia petimus nō petēda : ad ipsū ergo do
minū nō tantū ore. sed toto corde clame
mus: dū affligimur. et ipse qui dñatur in
v̄tute sua: ⁊ nos cottidie oculo respicit pi
etatis: non pmittet nos temptari: supra
id quod possum⁹ . Sed ne nimis deuitem⁹
a pposito: modo gradiat ad incepta redeā
ut venerabilis Eusebii obitum: expletis
p̄mo et vizorū illoꝝ similiter quos resusci
tatos nosti: migratorū scribēs: q̄ eadē sūt
hora et die: quo Eusebis de huius mudi val
le miserie exempti: ⁊ aliqua Iheronimi mi
racula de multis introducā .

Aduentēte autē die: quo venerabilis Eu
sebis: a dicto Iheronimo, in visione
.LXVII.

quā suprafat9 suz se migrare scierat. Die
tercio p̄eunte languore febrilū p̄cuss9 vā
lide se sup̄ terrā magistri nō inemor nu
dū deferri fecit a fr̄ib9: 4 singulos osculās
frat9 benigna eos cōsolatiōe cōfortauit:
4 ut in s̄cto: manerēt p̄posito admonuit
deinde sacco, quo glos9 induebat Jheroi9:
referri fecit 4 sup̄ se poni iussit: ordinauitq;
se nudū instar glosi magistri extra eccle
siā: in qua iacebat sc̄i Jheronimi cadauer
sepeliri. post hec cōmuniōe sacratissimi
corp̄is Jhesu xp̄i munies se dño et beato
Jheronimo cōmēdauit: et sic p̄ tridnū lo
cutiōe corp̄aliq; visiōe priuat9 circūstāti
bus alternatim fratribus psalteriū passi
onis domini: 4 alia sacra cōtinue legenti
bus iacuit.

O Neum q̄ppe 4 cūctis tōne in mūdo
degetibus formidabile: hoc quod naz
co. Die autem quo moriturus erat: per
duas horas: ante beate aie exitū: vena
bil Eusebi9: tā terribiles actus cepit page
re: q̄ circūstātes monachi: pauore p̄ter
ziti: velut amentes: in terra iacebāt. nā
quādoq; transuctis oculis manib9 simul
iūctis: facie terribili: voceq; dira q̄si senies
clamabat. Nō faciā non faciā. mentiris

mentiris. Post hec ad terram rediens fa
ciem s̄temabat in terrā q̄ntū poterat cla
mās. Adiuuate me fr̄atres ne peccā. Qd
monachi vidētes: lacrimātes 4 tremētes
cū interrogauerē. Quid habes pater. Ad
quos ille. Nō videtis demonū agmīa: que
me debellare cupiūt. Et illi. Quid te fac
tuz volebāt: cū dicebas non faciā. Et ille
Eonant nāq; ut dñi nois blasphem9 inue
niat. Et ideo h' me nō faceze acclamabā.
Tūc illi. Quare patez faciē abscodebas in
terra. Et ille. Ne eoz aspectū ceznerem:
q̄ tam turpis 4 horribilis est: q̄d omnes
pene que in mundo sunt: respectu eius ni
chil sunt. Jntez hec verba: actus priores
reiterans: sic extremam horam vsq; de
uenit.

F Rates autē q̄ astabāt: pauore 4 do
lore p̄teriti velut mortui stabāt: q̄d
facerēt nesciētes. Gloriosus in s̄ctis suis
mirabilis in maiestate sua. Benign9 deus
4 se timētib9 misericors: s̄ctos suos non
dereliquit, in tpe necessitatis. Ad exte
mā nāq; horā: venerabili Eusebio pueniē
ti: glosus Jheronimus appuit eū benigne
cōfortans. cuius aduētū: ois illa demonū
tuzba: q̄ infinita: timore p̄terita: ab eo
. LXVIII.

velut fumus euanuit: ut plures testantur
monachi: qui propriis oculis dispensatione diuina
se hoc vidisse dicunt. Sed hoc magis appro-
bat. Nam omnes circumstantes audierunt has
ab Eusebio voces. Unde venis pater.
Quare tantum moratus est. Queso tui fili-
um non derelinquas. Eui subito cuius aui
etibus: alia vox rēdit. Expecta fili: quia non
deserā, quē tantum diligo. Qua finita voce:
breui inde discursa morula. Venerabilis
Eusebins expirauit. Qua quidē hora: et
illi tres, qui resuscitati sunt migrauerūt:
et ut puto cum Eusebio: ad eterna gaudia
peruenērūt. Nam per illos omnes viginti dies:
quibus ut nosti resuscitati sunt: se in tanta
penitētia tradiderūt: quod sine dubio, eterna
beatitudine potiuntur.

Silencio pretereundum esse nequaquam
puto: que ab eisdem tribus vicis: per
illos dies, quibus vixerunt didici: conti-
nue hoc toto tempore: cum aliquo eorum
secreta vite illius: quam post hanc breuē
et momentaneam expectamus estimari cu-
piens: a tertia die ducebam ad vesperam.
Sed quamuis multa ab eis didicim.
tamen ad presens breuitatis causa: que
dam solū referā. Eetero vero alias ea dictu

rus obmittā. Quadā vice ad unū eorum me
iuisse cōtigit: quē diu lacrimantem: nec
meis verbis cōsolacōm aliquā admitten-
tem compiens: tantū fletus causam, ab eo
de cepi perquirere: qui pluries de hoc a me
interrogatus: nec tamē ad interrogata re-
spondens: tandē meis coactus importuni-
tatibus, sic respondit. Si quis pridie sum exp-
tus, non ignozares. sed scires tibi sepe in
esset fletus causa. Ad quē ego. Queso ut quod
vidisti edixeras. Tūc ille paulisper tacēs
dixit. Quales credis penas et tormenta:
non solum damnatis. sed etiā in purgato-
rio existētibus, preparari. Ad quē ego. de in-
cognitis que vera potest profecti senten-
tia: ut enī puto nostris quibus affligimur
penis, equari non possunt. Ad quod ille.

Somnes que in mundo cogitari possunt
pene: tormenta et afflicōnes: mihi que
illuc habent cōparent. omēs que hic vidē-
tur pene et tormenta solacia erūt. Mallet
enim quilibet uiuentiū: si illas experientias
nosceret: penas usque ad finē mundi: omibus
hiis simul sine remedio cruciari: Penasque
quas omēs homines ab adam hucusque sigil-
latim pertulerūt aduri: quod uno die in infer-
no siue purgatorio: mihi que illuc habet

pena torqueri. Et ideo si causam mei in
terrogas fletus: timor penarum est, que pec-
catoribus iuste dantur: Scio namque me erga de-
um meum peccasse: et ipsum iustum fore non du-
bito: qua de re ne mireris: si plango: cum
potius, si non plangerem: vehementer admi-
rari deberes. sed potius admirare: quod he homines
qui se mori non dubitant: saltem aliorum exprime-
re: non cogitant tantas evadere penas. Sed
tanta hic securitate vivunt.

Quod hec dolore tactus intrinseco: ita
ut vix verba formare possem dixi.
Hec quid audio. Sed queso in quo tormen-
ta differunt infernalibus: ab his que sunt in
purgatorio, dicas. Et ille. Inter se nichil
differunt: quia eadem sunt magnitudine: pene
purgatorii, et inferni. Sed unum quod differre
possunt. Quia infernales finem non expec-
tant. sed augmentum: scilicet iudicii universa-
lis die: quando corpora ibidem cruciabuntur: cum
animabus. et purgatorii sunt cum fine. Nam
post expletam penitentiam: inde exempti
gaudibus beatissimis perveniunt. Ad hec ego
Sunt omnibus in purgatorio existentibus eque
lita tormenta vel diversa. Ad hec ille. Di-
versa quidem. In aliquibus maiora: in ali-
quis leviora: iuxta magnitudinem peccato-

rum. Nam in patria etiam beatorum: omnes
anime gloriose: divinam contemplatur specie
in qua omnis consistit gloria: que quibus sin-
gule: tanta habeant gaudia: quanta velle vel
cogitare possunt. tamen gaudiis non sunt pa-
res: quia maiora hic possidet: minora illa
iuxta opera que fecerunt.

Sed si tibi aliquod dubitatio assit: ut scilicet
possit inesse diversitas gaudiorum: quo-
rum causa est solus ipse deus: in quo nulla
potuit unquam fore diversitas. solutio satis
patet. Nam cum divina contemplatio et
cognitio: siue intelligentia: sit tota merces
et gloria. In quo sanctorum potest esse minor:
in alio vero maior. Idcirco cum omnes sim-
plicitate deum sicuti est videant et cognoscant
aliqua minus videt et intelligit: et sic sibi
minor inest gloria. Aliqua vero clarius vi-
det et subtilius: et sic maiorem possidet glo-
riam: sic etiam de illorum miserorum dampnato-
rum penis: dici potest. Nam cum omnes anime
dampnatorum in uno consistant penarum loco:
tamen diversis cruciantur penis: iuxta vici-
orum qualitates. tantum siquidem differre
inter christianorum qui ibi torquentur: et paga-
norum penas: ut pagani cruciamenta respec-
tu eorum que christiani falsi et peccatores susti-
tunt.

nent: sint quasi nulla quā omīno ineffabi-
lia sint: nec a vīnētib9 cogitabilia. Nam
illī gratiā dei inuacū receperūt: nec no-
luerūt a peccatis corrigi: dū vixerunt: sa-
cris cōtinue vociferantib9 sc̄ripturis: q̄s
pro nichilo putauere.

Quam ego horreo inquā qd̄ dicitis: et vti
nam seculo mortaliū insisteret mē-
tib9: ut vel tantarū penarū terrore: a pra-
uis cessatē: si nolent amore glorie. Sed
queso: quid erga pridie existente anīa pac-
tū est breuiter inotescere. Ad quod ille. Ad-
ueniente inquit mortis mee hora: tanta
in loco quo migraturus iacebam: nephan-
dorū affuit spiritūū multitudo: ut p̄ mul-
titudine oīno dinumerari nō possēt: quo-
rum species talis erat: qd̄ eo nil penosius
nilue horribilius: excogitari potest. Poci-
us enī quilibz hoīm flāmīs ardentib9 ac-
suros se exponerent: q̄ eorū formatū itū
oculī visione potiri. Qui ad me veniētes
oīa quecūq; perpetravi cōtra deū: ad meā
memoriā reuocabant. Suadentes michi
ut amplius, de diuina misericordia: quam
tam grauitet offenderā non speratē. Et
certe noueris: q̄ nisi me diuina miseratio
adiunisset: eis resistere non valebam.

Nam dū omni vigore: spirit9 destitu-
t9 eorū v̄bis paulomin9 assētere: glo-
s9 Iheronim9 affuit: magno vallatus ag-
mie angelorū: species sole splendor, me
cōfortans. Qui vbi illos spiritus nephan-
dos fuit intuitus: me tam dure exacerba-
tes: valde cōmotus erga eos: voce terribi-
li eis dixit. Quid ad hūc nequicie ⁊ omis
maledictionis spiritus venistis: nescieba-
tis hūc meis fore fouendū auxiliis: proti-
nus hūc relinquentes abite: ⁊ vestras ab
eo elongate nequicias: q̄ntū distat oriens
ab occasu. Nullis illa maledictorū spiritūū
societas p̄terita: dicitis ululatib9 ⁊ clamo-
ribus: sinē loci quo iacebā excessit: Tūc
gloriosus Iheronimus aliquibus imperas
angelis, ne a me discederent. sed quousq;
reuertere expectaret: cū ceteris angelis
festināter abcessit: eodem quoq; abeunte
angeli qui ad me custodiendū remāserāt
me cōfortare ceperē: blanda et dulcia pro-
mittētes: si forti animo p̄durarem.

Iter hec autē cōsolatōis colloquia
hora quasi decursa: sc̄do beatus Ihe-
ronimus veniens: stansq; in limine velo-
citez inquit Venite. Tūc subito aīa cor-
pus relinquit: tam grauitet et acerbe: qd̄

certe quāntū fuerint pressuere et angustie in
tellectu nō capezet mens humana nisi ut
ego experientia didicissem. Si enī omis hu
manorū intelligētia quālibz alias angus
tias et dolores estimaret respectu anie dis
solutōnis a corpe compatiue p nichilo cō
putaret. Hec et alia que nimis ardua et
valde mortalibus formidanda que pro vi
tanda longitudine: p̄senti op̄i non inscri
bam. Eo loquente incipiebat claudi dies
occasu solis: quo necesse fuit: quid ei post
mortē cōtigerit nō expleze. Sed quia id p̄
ceteris affectabā. Sequēti die duobz aliis
cū eo insimul cōuocatis: ad narratiōnis
illius seriem redi: cupiēs hoc etiā ab illis
duobz aliis p̄audire: ut testimoniō solidius
diceret: ita ut hī iamdicta reinciperēt.

Quibus dixi. Quāp̄ hec utilia sint: ne
tedeant inuacuū: sepius ip̄a fati. Eū
hīs que iam audiui obmissis. Queso ut
que vobis: post dissolutioēm corpis eueni
rūt: meo h̄yanti anio detegatis. Ad hec
ille. Qui michi. que audistis trāsacto nar
rauetat die. Quid Eicille inquit interto
gas. Non est possibile bene fati: quoniam
sp̄itualia nostris mīme sensibz cōprehē
dunt. Scimus nāqz non te exanimē fore

Et tamen quid aut qualis sit aīa non ag
noscis: deū certe cognoscis oim esse prin
cipiū et finem: a quo incipiunt omia atqz
tendūt: et tamen quid sit deus: aut quālis
dū carnis istius grauissime corruptibile
portas onus: nō intelligis: nisi per specu
lum et in enigmate. Sic etiā de angelis.
et de ceteris incorporeis idem liquet. Eū
enim multa que sūt notissima in natura
nostre p̄ue intelligētie defectu: intelligere
non possumus: supercelestia et sp̄itualia
omnino aliēa a nature cognitioe: quō in
telligemus: ut dicis, est inq̄m. Sed uti po
tes queso dicas.

Et ille. Circūloquat inquit illū quod
optas: et dicam paulominz quō non
possi. At illi qui mecum ea que ego pridie
sūt expti: si ita est testificabūt. Quia pri
die aīa a corpe: tot ut sup̄satus sū: p̄ssu
ris et doloribz dissoluta: subito ictu oculi
ineffabiliter fuit: ante dei iudicantis pre
sentiā deportata. s̄z a quibz: et quomō nō
agnosco. nec certe mirū. nā nunc carnis
mole aggrauor: tūc aut erat aīa sine car
ne. Fuit etiā ibidē, istoz aīe: in terroribz
in cogitatioibz quō index ageret: formidātes
Deū cur nesciūt mortales quibz: h̄ eueniet
.LXXII.

quod tunc nobis. Eerte si illis non foret eis ignorantia: toties non peccaret: nullos qui toto tempore gessimus peccatorum: iudicem latere potuit: immo cura que fecimus: tanquam si forent presentia cunctis astantibus clara erat: ita ut minimum nostrorum cogitaminum sicuti fuerat appateret.

Considera namque: quibus et quot agitabamur terroribus. Hinc demonum multitudo stabat: mala testificantem que fecimus: locum et modum et tempora declarando. Hinc nos metipsi nullatenus contradicere poteramus. Tum quia habebamus iudicem cuncta scientem. Tum quia ipsum quilibet nostrum: iustissimum cognoscebat. Hinc quid dicam: quam sententiam postulabor: ob eius memoriam nunc formido: hinc mala undique vindicte iusticia acclamabant: nec ullum pene apparebat bonum: quo quod misericordie sperarem. hic nos dignos supplicio omnes qui aderant exclamabant: cum iam nil deesset: nisi sententiam publicam: que peccatoribus digne datur. Ecce gloriosus Iheronimus: cunctis splendidior a beato Johanne baptista: summoque apostolorum principe Petro: necnon et angelorum ingenti multitudine comitatus: ad presidentis iudicis thronum veniens nostram sententiam

suspensi modico tempore: nosque sibi dari: ob necessitatem et deuotionem: quam sibi contuleramus et propter erosiois destruendi necessitatem ut voluit impetrauit: deinde nos secum ducens: omni illa beata vallatus societate: ubi fidelium sic ineffabili gloria perpetuo perseverant: que sibi gerebat: ut redderemus testimonium declarauit. Post hec ad purgatorium: et infernum nos deducens: non solum que sibi erat indicauit. Sed voluit ut penarum experientiam probarem.

His ergo omnibus sic pactis: hora quam nostra cadavera sacco: quo beatus fuit usus Iheronimus tetigit: venerabilis Eusebius. idem gloriosus Iheronimus nobis impauit: ut ad corpora rediremus: mandans ut de his que vidimus testaremur: promittensque nobis: vicesimo die: si de perpetratis peccatis: nos contingeret: debitam penitentiam exercere: cum beato Eusebio qui tunc erat: ex hoc migraturus seculo: gloriam finis nesciam adipisci. Et ob hoc corporibus nostre anime sine coniuncte.

His siquidem Augustie carissime formidanda: que mortaliu[m] impressa membris: ab eisdem labentiu[m] omnium terrenorum amore: et cura pugilum: qua tot aberrat homini

nes: ut puto funditis extirparent patēter
didici: que si hiis cartis imprimere: plus
cogitato opus procederet nec compos fore
scribere iam promissa. Itaq; cū de proxio
te expectē visitaturā gloriōsi Thezonimi reli
quias: ut tue quas pridie recepi littere sa
tebant. Hec oia sine claudā: tāgēs venēa
billis Eusebii sepulturā: ut ad miracula te
deā enarzāda: q̄ sup̄is sū pollicit9 enarzaze

Aditus namq; Eusebii venerabilis et
tertiū hoim p̄dicatōz seriem in p̄cedētī
bus: q̄ breuis potui inserui. Quedā tibi
ut puto affectuosa interponens, sed nūc p̄
dicatōz sepulture series ita patet. mortuo
nāq; venerabili viro Eusebio hora tertia
plura sūt miracula cūctis visa, que p̄cedē
tis vite sc̄itatē testata sūt, quoz ad p̄sens
duo solū dicā. Monach9 quidā eiusdē ceno
bii p̄ lacrimis et vigiliis priuatus corporali
lumie oculoꝝ. Statim ut Eusebii corpus
venerādū facie tetigit: pristīne lucis gra
tīā est adeptus. Demoniacus autē quidā
dum sacrū corpus ad ecclesiā ducetemus
eīdem obuiam est protinus liberat9. Iux
ta ecclesiā in qua gloriōsi Thezonimi cada
uer sanctissimū est huātū: venerabilis Eu
sebii corpus: adinstar magistri: honorifice

sepeliuimus. In cuius etiā ecclesie cimi
terio: hoim illoꝝ terū: qui eadē hora sunt
mortui: fuerūt corpa tumultata. Hic et
go venerabilis Eusebii fata sileāt: ut pre
grandia et ineffabilia locū teneāt prodigia
eximii Thezonimi iam promissa.

In ameno et iocūdissimo siquidē mi
rabiliū gestoz sc̄issimi Thezonimi pra
to posit9 uti fertū faciēs. p̄cipuos et deco
ros miraculoꝝ flozes: ad hui9 opusculi ve
nustatē: et n̄tam posterorūq; utilitatē: ta
les p̄posse legā: quotū oīm quid etga pri
die subhumanū heresiarchā pestifex: que
agnoscis pactū est. primo dicā. Subhuma
nus nāq; hereticoꝝ fantor: duas asserens
volūtates in deo: et qd̄ peius est inter se
q̄nq; discordes. Ad cuiusdā inopinabil fal
sitatis p̄batōz: introducebat illud: qd̄ in
euuangelio xp̄us dixit. Pater si fieri pōt
trāseat a me calix iste. eliciēs ex hoc: rati
ones grauissimas: et pene inextricabiles
q̄ passioꝝ voluerit vna fugere volūtate: et
altera eandē coacte subite oportuēt passi
onez: et ex hiis dicebat qd̄ multa xp̄us vo
luit: que obtinere nō potuit: tantum in
nos dolēs exercuit: qd̄ magnitudinē expli
.LXXIII.

cate nequim9: peruectebat nāq̄ idem pe
stifer: agnus et lup9 rapax: se vestimēto
ouū induēs nobis cōmissū gregē: ⁊ ut se
uitiam dīci pectoris efficacius exercezet.
Opusculū ut fidē ei darem9: glosō Ihero
nimo: totius veritatis speculo imputa
bat: Eius falsitatis noticiam compeziēs
⁊ sciens beatus Iheronimus: epistolam
super huius erroris destructione: nō mul
tū ante sui obitū edidit: predictum heresi
archam: suos discipulos: ⁊ eiusdem nequi
cie ministros inuitans: quodam domini
co die in ecclesiam Ierosolomitānā: ad dis
putandum: et suum errorē nequissimuz
comprobandum. Quo namq̄ die vnīuer
sis meis suffraganeis episcopis: et aliis q̄
plurimis orthodoxis: necnon et ipso here
siarcha: cum suis nephandis discipulis: in
p̄dicta ecclesia adunatis: disputatio a no
na incepta: ad vesp̄as usq̄ tenditue.

Quam autem idem heresiarchia con
positū: quod gloriose intitulabat Ieronio
allegaret: has tātas beatitudines beati Je
ronimi iniurias ferre non volēs bone me
morie Siluan9 scē nazaret ecclie archieps
q̄ tāta beatū Iheronimū affectiōe animi

et deuotiōe colebat: ut si q̄o faceret: dīni
nū nomē: et beati Iheronimi p̄mittebat
vnde q̄si ab oib9 Iheronim9 dicebat p̄dco
heresiarche p̄tins assurrexit: dice eū incre
pans: q̄ tot ⁊ tātas exerceisset neq̄cias.
Dum aut̄ inter eos: lōga orizet cōtentio
et vterq̄ obprobriis sibi p̄posse dicerēt: in
fine se ambo statuerēt: q̄ si in sequētis di
ei horā nonā: beatus Iheronimus hoc opus
falso cōpositū euidenter ostēderet p̄dictus
heresiarcha capite puniret. Sin aut̄ archi
episcopus: quib9 finit̄is: singuli ad p̄p̄tia
remearūt. Per totā aut̄ notē q̄sq̄ n̄m:
ocōib9 vaccauit: vt nobis in oportunitatē
bus auxiliū eueniret a dño: q̄ neminē in
se speratiū spernit.

Agnus dñs et laudabilis nimis: cu
ius certe sapiētie: nō est numerus:
Statuta aut̄ die: hora ⁊ loco: heresiarcha
in ecclesiā cū suis nequicie filiis veniens:
huc illucq̄ discurrens: quezebat dei filiū et
filiū: tanq̄ leo rugiēs deuorare: veluti si
foret deus: nō intelligēs: nec suoz suoz
p̄ces exaudies. sed tñ cū solidius si facin9
crederet: miserabilis cecidit. Stabat aut̄
omniū fidelium contio in ecclesia: quilibz
scūz Iheronimi clamās nomē clauzeat si
.LXXIII.

quidem gloriosus Iheronimus aures: surgens se dormire: orationi supplicium non intendens: ut mirabilior appareret. At ego totus passus lacrimis: stupens et admirans cum Iheronimus sic abisset: Quid deinceps accideret expectabam. Denique cum nihil miraculi appareret. Senite cepit heresiarcha: canina rabie: ut Silvanus quod promiserat: iam explezet.

Ad locum autem quo decollandus erat: Silvanus sanctissimus: gaudens et intrepidus: tamquam ad nuptias veniens: lacrimantes episcopos et alios omnes catholicos: qui ad hoc concurerant: hijs confortabat verbis. Exultate mecum carissimi: gaudete et nolite contristari. Quonia non derelinquit deus sperantes in se. Si non exaudiat: plus magis iam perpetratis nequitiis merui. Post decemna flectens. Ecce inquit Iheronime adesto michi si placet: quamquam hoc et maiore tibi digno supplicio. Tamene ne falsitas locum teneat veritati succurre: quod si falsitas non est ut adiuues: propicius esto in hora mortis: ut glorie finis nescire non sis expertus. Hoc dicens spiculatori collum prebuit ut feriat. Ipsi rogat elevat autem spiculator ense: atque istis venerandi caput uno ictu: cupiens amputare

Adest subito Iheronis gloriosus cunctis contentibus: manu extensa tenet enses. Silvano Imperatoris ut exurgat. Deinde heresiarcham increpans scripturas falso compositas innuens: atque pestifero heresiarche cominas: ab hominum evanuit oculis: quod huic: et eius similibus utinam eveniret. Eodem scilicet ut gloriosus Iheronimus disputavit heresiarche caput terra petiit a corpore detrita: tamquam si ense spiculatoris manus, illud amputasset ictu uno: quod tam mirabile videtes: qui aderant illico stupefacti: deo gratias egerunt: et Iheronimo glorioso: et ad veritatis tramitem heresiarche discipuli accedere. Ecce quod venerabilis antistitis fiducia in domino: et beato Iheronio fuit efficax qui pro veritate mori minime formidavit: exemplat certe hic factus est venerandus antistes ceteris christianis. Non enim christianus ille est: qui pro veritate timet. Si enim christus pro nobis animam suam posuit: ut ab omni nos redimeret servitute: et nos pro ipso cum tempus est: animas ponere minime timeamus: quia nemo nisi legitime certans: potest coronam glorie obtinere.

Actius: quia Silvano aliquid dictum non est. Aliud quoddam in minus utputo.
.LXXV.

misabile erga eum factum nazabo: cuius
tot foret testes: quot et nazareth vobis et
bethleem tenet, qui propriis oculis hoc vi-
derit. Serpens ille antiquus dyabolus: ob su-
am delectationem superbia in inferni profundis: ve-
nerandi antistitis Silvani: nimium inuidens
scienti: in eum ut callidior cunctis animati-
bus, grauiter est commotus: qui ut vix dei
infamem redderet: quantum suo scientis exem-
plo releuabant: adiuti sue conuersationis se-
mita suo casu decideret ad peiora. Nocte
quodam forma sancti viri sumens: cuiusdam mulie-
ri nobilissime: iam in stratu quiescenti ap-
paruit: et se ad eam accedere fingens: consen-
sum sui corporis inquebat: ad quod terrore per-
territa mulier viri ignorans specie: dum se
cum homine, sola in thalamo cerneret: nec quod
facere sciuit: diras voces cepit emittere: ita
ut clamoribus assiduus omnes excitarent dor-
mientes: et non solum de illa domo: sed etiam
conuicini: qui omnes ad predictae mulieris thala-
mum accurrerent quod haberet esset interrogare:
pauidam mulierem. inter ea callidus serpens: sub
thoro se ponens cepit latere. qui autem accurrerant
hoc audientes: quos hic homo fuerit ubique in-
quire perpeperunt. verum illi diu perscrutantes.
tandem ad locum venientes, ubi pestifer late-

bat anguis: aliena specie: occultatum ho-
minem inuenerunt. Qui eundem accensis
candelis intuentes: archiepiscopum crederunt.
Ad quod omnes qui aderant stupefacti: et
veluti amentes effecti quasi quid agerent
quidne diceret ignorabant. Scientes eius-
dem scientis nomen: atque hoc tam detestabile
inopinabileque crimine cernentes interrogaue-
runt. Erunt tantas nequitias perpetrasset. At
ille. quod inquit malum feci. Si mulier hec me
ad huiusmodi negotium inuictauit. quod mulier
et audies eum fore mendacem lacrimas cor-
respondit. Tunc ille ut homines illos erga vix
dei ad manus obium incitaret quantum illi ci-
tius diffamaret: talia cepit et tam horren-
da verba facere. quod perurbatione auribus pote-
rat sustinere: quo eum contumeliosus: et
perbris exacerbatos coacte extra domicilium expu-
lerunt.

Ane autem facta: que gesta fuerant enar-
tantes Silvanum archiepiscopum propositam
et dignum incendio acclamabat. Qua de re
tota est nazareth commota versus archiepiscopum
ita ut audiendo eius nomen quilibet blasphemaret.
Dira huius viri patientia et mag-
ne sanctitatis indicium. Volat ad innoxiam
antistitis aures tantum fama discriminis.

os tamen non mouetur ad iniurias. In
ter tot aduersa: cor manet immobile: ad
nullam se vertens impatiētia: grās semp
agēs diuino nomini sua hoc cōfitef noxa
meruisse. Hæc qđ dicā Augustine: nō so
lū obprobria ⁊ iniurias ferre: ut possū fu
gio. sed etiā qbuscūq; verbulis frāgor pec
mia opto: nec de laborib; curo. quāq; sci
am ad celoz regna: nō aliter quēpiā: nisi
laborū et afflictionum cumulo puenire.
Quid enim aliud debeo iudicare: cū me a
scīs in vita ⁊ moribus discordē inuenio.
nisi ⁊ discordē in morte in p̄mio reperiri
flebilis ⁊ grauis michi assunt: si sanctorū
vitam et meam reor. Ad hoc quippe: qđ
auditu sanctorum: gesta reuoluunt homi
nes uti ego. et tamen nil ut ipsi volunt
peragere. Porro hec ad meam detegendā
insipientiā est, quod dicam: pluries ab eis
dem Siluani ore audisse me scio: nūquā
tantum se felicem fore: q̄ cum se ab om
nibus despici: ⁊ conculcari ceznebat. Ere
uit intantum eius infamia: qđ eis opinio
vsq; ad alexandriam, cypren, et per ciui
tates affines pene ore omnium est relata
ut cuiuslib; innoxii antistitis domū calx
tangere non audebat. manēs vō in super

nis dominus spectator oīm sinit suos labi
sanctos in tribulationū erūpnas: ut tunc
fideles paciētia eos reddat. Sz eos exigē
te necessitate: in p̄suris mime detelinq̄t
Reuoluto itaq; anno: quo diaboli astu
tia: talia erga dei hominē perpetra
uerat: ciuitatē nazareth: ut illaz gentiū
aliq̄litez scādaliū mitigaret: vīc dei occul
te deserēs: ad ecclesiā in q̄ glosi Jherōimi
humatū quiescit corpus: tanq̄ ad refugii
portū veniens se in sepulture loco posuit
otaturus: quo per duaz horaz spaciū sic
manēte. vīc quidā nequicie spiritu inflā
matus: in p̄dictā ecclesiā intrās sanctorū
vitem repiens sup sepultura in oratiōe
positum ad eum velut draco cucurrit ei
impans. qđ mulierum mentes ad libidō
nias voluptates cōtinne incitaret. Cui
agnus inocens Siluanus se despici gaudēs
hūilitate solita ut ista ei sepe diceret blan
dis colloq̄is inuitabat. Quō pessims ille la
tzo audiens gladius ex vagina suo pēden
tem lateze: ipudica trahens dextra ipsum
ut Siluani gutturi immergeret eleuauit.
Cui cum hoc verbum Succutze Jheroni
me glotiose venerāds antistes opponeret
In guttue pptium eleuatum gladius im
.LXXVII.

mezit vici illis dextra retrouersa. Et sic
ut decebat se vic nequissimus interemit
ut in lacum caderet quem effodebat.

Admirabile est: sed non minus est mi-
rabile: id quod restat: casu itaque aliis su-
pveniens viz nequissimus hoc quod ultioe di-
na perpetratum fuerat uti vidit: prius gladi-
um accipiens a dei vico. hodie istum estimis
interemptum: Silvanum interficere conaba-
tur: ne nimis verba loquat id quod primo
acciderat huic euenit cui nodum vic iste
secundus in terza ceciderat. duo vici alii ec-
clesiam intrare: qui videtes diuini ignari
iudicii: hoc tantum fore perpetratum scelus, a
dei hodie putauerunt. quorum unus id pro alio
grauiter fecerit: furia vesanie undique inflama-
tus. Ille cepit quod potest exclama-
re. usque quo tua fiet malicia. tu mulieres
ad libidinosas cogis voluptates: et homines
interficis in occulto. Ecce tunc hodie neque
cui finis erit: et subito pro posse cucurrit: ut
eum extingueret, vibrato et denudato ense
At ut Silvanus more solito. Succurre
glose Iheronime exclamauit. vic ille ut
duo primi se manu et ense propriis interse-
cit. Sic autem alii qui cum ipso veniant, hoc
intuens: tremelutus ob visionem: ad eccle-

sie fores cucurrit. qui hoc maleficis facti
putatis, quantum poterat clamare cepit. Tunc
omnes accurrunt: ecce maleficus Silvanus ac-
chieps: non solum mulieres vitupabat. sed suis
incantationibus necat homines toto posse sit ni-
mis vico et mulierum concubis: ubi erat se-
vices cobruendi Silvanum archiepiscopum ac-
clamantes. Haec ad meas sonant aures: tri-
stis ego et lacrimas: ad tantum progo moerore
Stabat agnus inter lupos atrocissimos
seuientes: ut canes famelici canis non mi-
nima: mitissimus et letus tanquam fungens
prosperis: nihil dicens aliud nisi hec. Iuste
patior: quia in deum meum peccavi graviter
ubierat vic innocens: capitur ab hominibus
ut ad supplicia tanto letior: quanta pena
gravior deducatur.

Et dum ego manu silentium populo su-
per ore eius nimium mitigare optatis in
sinu: eo amplius iracundia et furor popu-
lus inflammat. Eius iam captus Silvanus
extra ecclesiam ducebatur. Subito gloriosus
Iheronimus: ut visum est: de loco in quo ia-
cebat surgens, tanto circumfusum lumine: quod
radis in eum intuentium oculi vibrarentur
cunctis apparuit: suo deuotissimo antistiti
primam donatus. qui sui dextera Silvanum
LXXVIII.

venerandi capies dexteram: his qui eundem
captum retinebant antistitem, voce terribili:
ut eundem dimitteret impanit. Tante
liquidem fuit virtutis hec visio: ut ante
quam finiretur vox talis: omnes repente:
parte tatus timor inuasit: quod omni vigoze
corpis destituti: in terram velut mortui
ecceidit. Ante hoc mulier quedam: a nepha
do spiritu obumbrata: cathenis vinculata: com
pedibus manicisque ferreis alligata: pluri
um hominum manibus liberationis obtinende causa:
ad ecclesiam deportata: at ubi mulieris pes
ecclesie tangit limen: vultus et voces ter
ribiles. Misereere misereere gloriolam Iheroie
Nam per te crucior ante tempus: diabo
lus emitteze non cessabat.

Qui glossus Iheronimus. Rephande
inquit spiritus ab hac exi dei famula: et
tuas detege quas erga Silvanum egisti fal
latias: in Silvani forma hominibus te demo
stras. Tunc diabolus ut glossus Iheronimus
sussurset: in Silvani forma: ita ut ab om
nibus Silvanus archiepiscopus crederetur apparet
et te quam fecerat: ut infame redderet dei
famulum enarrant. His dictis diuis clamoribus
et vultibus: nephadus spiritus: de tem
plo disparuit. Quid tam mirabile pactum

est: glossus Iheronimus sui antistitis dex
teram non relinquens. Quid optas inquam
voce leui. Siluane carissime tibi placitum
me fatum. At ille. Si domine inquam ut me
hic amplius: non relinquas. Ad quem glossus
Iheronimus correspondit: quod postulas ita
fiat: post me ergo velociter veni. Hec di
cens peritus cunctorum visui se negavit. In
teruallo autem horum unius sancto: Silvanus ar
chiepiscopus exiit. Fit ob hoc cunctis stupor
et admiratio inaudita: vndeque mulierum et vi
rorum: necnon et paucorum confluxit multitudo
lacrimarum effusione terra madet voces, la
mentationes, vultus, gemitus, et suspiria
in eam sonant. Quilibet se rem, eo quod in
Silvanum commisisset veniam petens clamat. per
totam sequentem noctem gentium multitudo,
ab ecclesia non recedit. Itaque mane facto:
cleto ad antistitis venerandi funera prepara
to: corpus eiusdem ad nazareth ecclesiam: ho
nore congruo deportata: tam illis civitatis
quam istius, scilicet bethleem populis multitudie
comitatum. in qua quidem ecclesia nazareth
corpus illud humanum ut decebat: longe
certe verba vix admiranda: Silvani vene
randi presulis mei merita plene premeret. sed
quia dicendorum pregrandis pateat series: eiusdem
.LXXIX.

venerabili p̄sulis actus finiam. Queda alia
no minus gradia breui vborum scemate
narratus.

Itaeandem puto quoddam satis
mirabile: qd̄ p̄tim relatōe v̄dicorū
testiū p̄tim oculorū visu didici. Duo v̄ci
nobilissimi et trāstoris locupletes: licet
catholice fidei v̄tatis inscii. Tamē ut in
gētliū citu geniti satis boni. glosi Jhero
nimi micabilia audiētes: ex ciuitate alex
andrina: multis adunatis opibus: deuoti
one clusoē feruidi ceperūt ire: ut eiusdem
glosi Jheronimi: reliquias visitatēt. Eūq̄
iam incepto itinere: quoddam a tramite
deui intrassent nemus: vbi nulla hoim,
aut equorū vestigia videbant beati Jheroni
mi inuocātes nomē, clusoē se custodie tra
didērūt in eodē siquidē nemore: qd̄a latro
nū habitabat princeps: habēs subse p̄les
quingētis latronib9: hos et illos ad aliq̄d
destinās iter: ut trāscūtes interficerent
ut ad eundē et ceteros spolia reportatēt.
Is itaq̄ princeps hos trāscūtes intuens:
tribus cōuocatis latronib9: ut ad eos in
terficiēdos accederet impauit: q̄ sui prin
cipis implere cupientes iussa: assūptis ac
mis illorum quo gratiebantur alexandri

ni cōcito cursu tendant.

Magna siquidem glosi Jheronimi mezi
ta magna et p̄digia, a scis modernis:
talīa nunq̄. Accesserūt latrones ut tran
seūtes mactent: Sed dū prope fiunt quos
p̄imum cernebāt duos, paulomin9 innu
merabiles esse vidēt. Inter quos v̄ci qui
dam p̄ibat, tāto lumine circūfus9: ut intu
endi in eū aliq̄liter phas nō esset app̄hen
dit timor et stupor et admiratio hos latro
nes quid aliud possint facere, nesciūt nisi
ad latrones alios remeare. At vbi iam fo
rēt a lōge redeūtes retrouersi, solū duos
ut p̄is hoies reuiderūt. Dicant nimis
latrones et se illusos arbitratēs ceperunt
ad trāscūtes hoies retrogredi. At vbi ap
ppiquauerūt, vti p̄is uiderāt nunc vide
rūt. Magis ac magis stupescit latrones
cernētes, inuacnū se redisse terga v̄terūt
et velociter ad suū qd̄ hī fecissēt expectatē
principē deuenerūt. Inccepabat eos prin
ceps qd̄ tam diu pegissēt: Sed cū rem ge
stā audit eos insipiētes et fatuos estimās
duodecim aliis latronib9 cōuocatis, cum
eisde versus transeūtes hoies mittit. Eū
tunt a longe, duos cernūt: Sed p̄p̄inqui
v̄ti p̄imi videtant, sic et isti. Tremūt eo
.LXXX.

rūbem p̄tinus bases, t̄repidat cor, sūt ve
lut amētes, omni vigore animi destituti
Bandē in se redeūtes eos latentes sequū
tue, cupiētes deinceps accideret edoceri.
T̄repidat vero horū nesciī t̄rāsēntes hos
vidētes hoīes ⁊ inter se qui hiī sint anidi
p̄cūtanē. Deniq; iā occasu solis inclinata
die, cū quid in nocte faciāt nesciūt. Illos
duodeci latrones viatores estimantes ad
eos consulendū statuūt declinare

Est ubi ad latrones veniēdi itet car
punt: hiī latrōes solūmodo duos cez
nūt. quō latrones vigore adepti t̄rāsēnti
bus: et ipsi p̄tinus obuiauerūt. qui omēs
simul iūcti se inuicē salutauerūt. Inter
interrogāt latrones: qui sint vnde veniāt
et quo p̄gāt. At illi vici inquit. Sumus
de alexandria veniētes bethleem petim⁹
ut glosi Iheronimi reliq̄as v̄sitem⁹. Ad
hec latronū princeps. Qui illi inquit fu
erūt vici: qui vsq; vobiscū tantūmō veni
ebāt. Mirantur hos talia faci viatores:
et se postq̄ nemo intrauerūt nemine nisi
ip̄os ⁊ tres alios vidisse vel audisse dicūt
q̄ gesta fuerāt. Tūc latronū nazrat prin
ceps illos obsecrās: ut ipsi ob quā causam
hoc acciderit: si noscāt debeant indicare.

Quibus illi ob aliā causam: nisi quia glo
riosi Iheronimi custodie se dederūt: hec e
uenisse se nescire dicūt. Ad hec latrones
spū scō qui ubi vult spirat subito inspirā
te omni q̄ p̄cis herēbāt ferocitate depōsi
ta in terram eorū pedib⁹ p̄uoluti pro ex
cogitatis flagitiis veniā postulantes illos:
ad latrones alios p̄duxerūt. Sed qd̄ dicaz
nō min⁹ patet ad cōtenuū. Hora noctis
prima ad latrones expectātes deueniunt.
Post hec quid eis acciderat declarāt eos
dem suppliciter exorātes, ut his flagitiis
solitis iā expulsis ad glosi Iheronimi v̄si
tandū cadauer secum irent

Sit his verbis ceteris latronib⁹ feri
ho. Promittūt siquidē suo p̄cipi ⁊
illis aliis durissimaz necē si audeat ampli
us ista faci. Non cessantib⁹ aut illis p̄cio
ca itez loqui verba, latronū q̄ pluzimi ca
nina tabie factib⁹, mox in eos insurgūt
ensibus denudatis. Potuerūt nepe cum
p̄has eleuare: sed ip̄is gloriosi Iheronimi
auxilia postulātib⁹ enses illos deponete:
donec illi qui fuerāt occidēdi: hoc a beato
Iheronimo glosi postularēt: nullatenus
valuerūt. **D** ineffabilis n̄ri clemētia sal
uatoris: quot mōis quos vult facit ad ag
.LXXXI.

nitiōz sui nominis deuenire repete. Hoc
tam insucta ois illa latronū vidēs cōtio:
altis deo et glosō beato Iheronīo vocibus
debitas agūt laudes eiusdē se vouētes re
liquas visitare. Facto igitur mane p̄s
trecentis hoib9 qui tūc tēpis ibi erāt talia
ppetrātes cū eisde alexādrinis: ex illo exe
untes nemoze: ad glosō Iheronīmī tuma
lū deuenērūt. Eūctis hec taz insucta p̄di
gia enarrātes. Baptisānt itaq̄ gētilēs a
lexandrinī: et cūctis mūdī vanitatibus cō
culcatis: religiosā in quodā cenobio vitaz
ducūt. Latrones aut̄ illi sicut ad lucez
vitatis: scēq̄ et laudabil vite: diuina grā
et glosō Iheronīmī meritīs puenerūt.

Sicuti cōstantinopolitānis lēis hac
de te michi dicētis spāliter trāsato
nō lōgo dicēz spacio intellexi: simile pene
miraculū illi qd̄ sup̄ fat9 sum: in vrb: con
stātinopolitana: duob9 accidisse romanis
iuuenibus a romana vebe: bethleem veni
entib9 p̄ glosō Iheronīmī corpe visitādo:
qd̄ tractabo sicuti breuīs potero. Cū igit̄
tue illi duo iuuenes cuidā appropinq̄rēt
tuzi a cōstātinopolī p̄ duodeci fore distāti
milliariū spacio antequam eus duobus
milliariis introitēt. Eadē fere hora in lo

co quorsū veniebāt duos cōtigerat hoies
interimī: quoz mortis timore p̄dicto re
sonāte ruzi, et loci eiusdē vizi insimul con
gregati, circūquaq̄ qd̄ hoz fuerit interfec
tor, ceperunt inq̄rere vehemētez. Cumq̄
diligētez p̄quizerēt adesse circū neminem
nisi p̄dictos iuuenes qui itaq̄ p̄pe venerāt
reipētes eosdē p̄tin9 teneerūt, ab eisde cre
dētes fore hoies interfectos. Mirantē itaq̄
hūis ignari iuuenes, hoz se nil scire, totis
vireb9 cōiurabāt. At illi eoz p̄ nichilo cō
putātes verba captos eosdē ad eus conan
tur cōducere festinātez. Post hoc de tuzē
quia ad eiusdē ruzis vicos iusticia nō spec
tabat, cū accusatorib9 ad Eōstātinopolita
num dominiū capti iuuenes destinātur.
Quib9 ne nimis long9 fiam v̄bis qd̄ non
fecerāt tormētoz rigore iuuenib9 iam cō
fessis adiciē more solito sentētia dcollābi.

Quāle cor audiendo tot lamēta
innocētū: quos et iuuentis et pul
critudinīs maxia venustas: et ort9 nobili
ssimus decorabat posset se a lacrimis con
tinere. Flētes itaq̄ iuuenes grauib9 palli
das fauces lacrimis rigātes: v̄lulatus ge
mitusq̄ et suspicia promere nō cessantes
gloriose dicebāt Iheronīme hoc tale non
.LXXXII.

premiū: qđ obsequentijs tibi prestat
et tale qđ labore tui meruimus itinere.
Hęc romana verba nři p̄cia ortus: nō sic
te credebam nesciā nři finis. Ad locum
namq; tantī supplicii ibidē gētū multitu
dine maxima expectante innoxii iuvenes
cōducūt. **Q** ineffabilis misericordia dei
nostrī: qua celū redūdat et terra. nec ulli
us ad se currentis: obliuiscitur misereri:
Flexis in loco: quo plectēdi erāt genibus
in celumq; utriq; iuvenes manibus eleua
tis: Gloriose Thezouime nře salutis auxi
liū cōfugii portus: nreque spei anchora sa
luberrima et vitalis: Hęc in hora inclina
nris indignis supplicatōib; pijs aures ut
si hoc quo punimur scelus nō gessim; tue
liberatōis opē pietate solita scētiam; qđ si
fecim; exigēte iusticia cōdempnemur.

Quę ubi dixerūt, colla extēdit carnifi
cib; feriēda: nil dicētes aliud q̄ Suc
curte succurre glōse Thezouime. Quid
mirū si tot lacrimis cūctoz ad se curzētī
um misericors opifex. Thezouim; se a mi
serādo non potuit abstinere: Eū circūstan
tiū omniū et carnificū corda etiā ad passio
nem vndiq; mouerent. Eleuatis siquidē
ensib; iuuenum carnifices colla feriunt.

et colla percussioſum signa: uti porphireici
lapides forent recipiūt. Mirantē carnifi
ces credentes se itus fefelliſſe. denno ele
uant ut plus possunt enses et feriūt. Sed
tamē uti prius insensibilia iuenuū colla
manēt. At illi iterum atq; iterū feriunt
sz enses uti essent palee iuvenes sentiūt.
ocitue ex hoc inter astantes admiratio.
et stupor vehemētissimus omnes capit.
Hincinde gentiū ad tam insueti visionē
miraculi cōfluit multitudo. Audit hec et
ipse sententię lator et currit: subetq; car
nificibus: ut se vidēte denno feriāt: et cū
omnimode illesa iuuenum colla manent
stupēs magis ac magis iudex tātiq; igna
tus miraculi nil scit aliud cur hec fiant:
q̄ veneficia cogitare. Precepit itaq; mi
nistris omni mora postposita nudos tra
di aſutos iuvenes viuacibus rogi flam
mis: Circa illos mox copioſus ignis accen
ditue: infunditur lignis oleum et pix ut
eorūdem vita citius destruatue.

Quid mirandū si copios p̄tegēdi ab
ensib; glorioſus Thezouim; a flāmis
etiā suos se inuocantes: seculis vocibus
iuvenes potuit liberare. Sursum ignis
.LXXXIII.

flāme in incensum scandunt: et iuvenes
sub alis consistentes Iheronimi gloriosi:
salubriter pmanēt velut in ameno si qui
escerent viciatio et iocundo. Prostramo
iudex utq; hoc sit ascribendum miraculis
an beneficiis: certius cupiēs expeiti. ut
si hiis diebus octo suspensi vincerent: quo
vellent abirent: soluti et liberi censuit.
Suspensis itaq; illis mox Iheronimi glo
si presentia minime defuit: Qui plātas
manib; tenēs pedū: illesos et viuaces: sta
tutis diebus mirabiliter cōseruauit. Eue
rūt igitur octauo die: totius ciuitatis et
circūiacentū villarū viri: currit et iudex
Euenunt clare gloriosum miraculū: pate
facientibus que viderūt: qui ad custodien
dos iuvenes fuerant deputati. Miratur
oēs vocibus inexcelsis laudes pagunt cre
atori et Iheronimo glorioso. mox de acu
leo innoxii iuvenes exponunt et maris ho
noz exeniis: ab omni poplo venerant: ve
ceū i vrbē cōstātinopolitanā capti et dolore
vehemētissimo grauati intrauerūt libere
honorifice et cū gaudio ineffabili exierūt et
tādē annuēte deo cū multis cōstātinopoli
tāe poplis ciuitatē bethleē attigētes vene
ratōe debita glori Iheronimi. reliq;as visitatē

Statimq; deposita secularium omnium
cura cenobiū in quo gloriosus vixit Iheroni
mus intrauerūt: et vacantes die noctuq;
penitētie et orōib; celebris vite scitate p
spicui in p̄dicto cenobio adhuc pmanēt.

Agne admiratiōis gaudii: deuotio
nisq; causa: precedēs iuuenū miracu
lū extitit. Sed multe formidinis constat
sequēs. In factis ordinibus monasteriū
apud supicem Thebayde quoddā dñatū
fuisse: ante duos annos dicit eximū. Et
dictū monasteriū omni pulchritudine et ex
cellentia decoratū. In quo pene. c. c. dñe
vita et honestate religiose: reclusionē con
tinua: decorisq; moribus pmanebant. Ad
hec que insinuo figāt aures: ne quod hau
setint vna auricula effundāt altera. Nā
quantumcūq; sana sit nauis et integra:
modicum: p̄mo quasi nichil prodeit: si
alta volens secare maria: paruum quod
fundo inest: foramen relinquit: ut dita
naufragia non amittat. Eue hec sim fa
tus: presentis narrationis historia rese
rabit. Multis itaq; pollēs p̄dictum mo
nasterium virtutibus: vnum pessimum
quo tuit: simonie riciū retinebat. Nā
instigante diabolo in eisdem dñabus hec
LXXXIII.

obseruabatur abufio: ut fi quam uellent
in moniales recipere: non tantū inuētu
caritatis ⁊ mifericordie recipiendos boni
tate quantū desiderio recipiebāt pecunie
Nulla enim in monasteriū intrare man
fua poterat: nifi certe pecunie: q̄ntitas
fecū izet. In hoc fiq̄dem erat monasterio
fimonialis quedā dñā: etate grādena: q̄
ab infantia fua: in ieiuniis, orōibus: om
ni terzeno foluta ceno deo uixēat. que uī
ciū illud q̄ plurimū abhorzebat. Eui noe
te quadam: ut erat folita in orōe poſte:
glofus Jheronimus appazens: locū illum
immēfo luſtrās lumine: p̄cepit eidē ut ab
batiffam ceteraſq̄ illis cenobii moniales
mane cōgregaret nunciās: q̄ nifi a pecca
to id inueterato manū extraherēt uiciorū
diuinam subito expectarent. Talis dictis
diſparuit. Pectezita uifione inſucta: ſcī
monialis dñā: quis hic fuerit inbens tali
a nunciari: in ſeipſa auidē pectezans to
tā illam noctem pegit inſompnem: crepu
ſculo diei adueniente omnes in capitulo
propulſato tintinabulo cōgregauit. Qui
b9 admicātib9: ad q̄ tāta loeēt ſeſtinatōe
i caplo cōuocate. ſimonial dñaz eaz af
furgēs medio: q̄ uiderat ⁊ audierat oibus

patefecit. Fitq̄ illius monialib9 euictis
ex hec irriſio. hanc exclamāt fatuā: mul
tiſq̄ garziūt de uifionibus: hanc forte illa
forte ebrietate nimia ſomniſſe.

Illa uero accepta cōtumelia: paciē
tie ſento ſe munies. De eadēdem ſi
quidē ptinacia nimirū dolēs: ſed de ſua de
ſpectiōe gaudēs: ad ſolitas rediit oratiōes
ſupplicās continuo: ne ſuis cōminationi
bus, quod audierat eueniret. Tranſactis
igitur diebus decem: nocte media p̄uide
ſandimōiali domine: hac pro te: deuotis
oratiōibus incubentī. Glorioſus itez ap
patuit Jheronim9 eidē: ut que prius nū
ciauerat monialibus denuo intrepide nū
ciaet: allocutōe mandauit: benigna. Ad
quē illa. Quis inquit es dñe: talia michi
mandās. Jheronim9 ille inquit ego ſū:
ab eiufdē euauit oculis. Illa uero ſciens
eazū duriciā: quid ageret: quidue diceret,
neſciens. Tandem malens a monialib9
infana et ebria reputari q̄ diuinis cōtra
ſe p̄ceptis. Cōgtegatis itez monialibus
que uiderat ⁊ audierat uoluit intimate.
Aſt ut eā aſſatgere peſtifeze cōſpexerūt:
diuini inſcie iudicii ſibi de prio aſſutuzi:
anteq̄ ōba inciperet: e caplo cū magnis
.LXXXV.

cachinationibus exierunt. Sed transactis diebus tribus dormienti p̄dicte sc̄imoniali dñe glosus Iheronimus: ineffabili quasi societate vallatus angelorum: nocte apparens media: eam excitauit. eamque iussit p̄tinus ut de illo exiret monasterio nec subito futuram sententiam expectaret. Eui illa v̄o multis lacrimis supplicaret: ne hoc fieret. Gloriosus inquit Iheronimus. Ad abbatissam et ceteras p̄gito omni mora postposita eisdem nuncians. quod nisi peniteant hac nocte diuinam sentiant ultionem. Si autem in sua permanebunt duricia: statim exiens amplius in monasterio ne moretis. His finitis abcessit.

Nec igitur audiens sc̄imonialis anxiam plenamque tristitiam: capitulum adiit: et campanam cepit vehementer: ut ad capitulum sc̄i moniales accederent resonare. Quo abbatissa: de sompno euigilans: cognoscensque ab hac fore pulsata campanam iracunda ad capitulum p̄perauit. At ubi illam vidit diris eam minus increpans: nullum voluit audire verbum. Promittens: quod nisi cessaret hec agere secum amplius in monasterio non maneret. Eui sc̄imonialis domina. Ne tardes inquit queso que promit

tis: profecto me noscas: hoc in loco amplius non mansuram. Gloriosus equidem Iheronimus apparet michi tantummodo: hoc statim monasterio futurum iudicium patefecit. Hec audiens abbatissa, decidere cepit hanc: estimans eam vesano capite ista facere: et hostiam conuocans: iussit ut hanc de monasterio p̄tinus effugaret. Mandans eidem ut aliquam hanc sic extra dimissam: post modum faceret introire: ut sic ab inceptis operibus iam cessaret. Hac de te leta sc̄imonialis domina: quam citius potuit: e monasterio est egressa: lacrimis confusa: doloribusque repleta: pro his que monasterio nouerat euentura.

Terribilis siquidem deus fortis atque potens: et quis resistet ei. Hæcui cum enim homines non formidant. Quis tantum irritant eis iram. Scientes nullatenus posse ab eius effugere manibus: ut eius eos magnum et inuitabile iudicium non comprehendat. saltem his miseris terzeantur exemplis. Audiant qui in suis confidunt diuitiis. Quisque in ira concitant excelsum cum sue auaricie feditate: quale huic monasterio: a deo propter pecunias. facie auertenti: de celo est iudicium iaculatum: pene .LXXXVI.

lumen ostii Sanctimontalis domina ex
cesserat: qđ subito totū cortait monaite
esum: omnes opprimens moniales: ita qđ
ex eis aliqua viua non remansit. Sancti
montalis vero illa in quodam venerabili
dominatum monasterio: qđ apud infecio
rem thebaydez situm est: hactenus lanxi
tate p̄cipua viua manet. ~~~~~

Signum censui premissis miraculis
saliqua: diuini contra peccantes ma
nifesti iudicii declaratiua aduicere. ut si
forte preiudicioꝝ multitudine peccatorū
corda tenacia: plus q̄ lapidea: in carnea
verterentur. quatenus cū se ob peccata
cernezēt belluas ratioe cognitōis sui: cona
rentur ut florent hoies adipisci. Abiecta
enim rōne qua sunt homies infra beuta
aialia redigūtur. Grecoꝝ quidā hereticus:
quodā die cū sacerdote quodā in Iheroso
lomitana ecclesia publice disputabat. Cūq̄
sacerdos ob sue ptis defensionē: auctori
tē quandā glosi Iheronimi allegaret: ut
greci destrueret rōnes: temerario pestifer
grecus ore: gloriosum fuisse Iheronimi
totis v̄itatis lumē, mentitū: nō erubuit
voce fari. At qđ voce talē neq̄tiā p̄petra
uit vocē deinceps nullatenus formauit.

Quidam insup alius hereticus pestifer
arziānoꝝ: in quadā disputatōe cuiusdā
Iheronimi glosi auctoritatē cōtra eū idu
cēti qđ metiretur sua temeritate respon
dit: subito fuit diuina ultioe p̄cussus. Nā
nondū v̄bū voce finiēns clamare p̄ totū
illū diem: sine aliqua cessatiōe nō desit.
Misereze: misereze glose Iheronice: quia
a te penis durissimis torqueor: Et hoc p̄
totū illū diem: q̄ntis vocibus poterat cla
mas hora cōpletorii miserabiliter: cūctis
qui ad hec concurrebant cernentibus ex
pirauit. ~~~~~

Hereticus quidā alius pestifer heres
arziānoꝝ: cui ante meū obitū pius
imponat dñs: In ecclesia spon glosi Ihe
ronimi imaginē cernēs: vtinā inq̄t sic te
cū r̄uebas meis manibꝯ tenuissem: qđ te
meo gladio iugulassem: hec ut dicta edidit
gladius euginas tota vi ipsum imaginis
gutturū infixit. qđ magnus iste Iheronis
tot faciēs mirabilia inaudita: cū scđm sua
opa similis nō apparet: Potuit equidem
in imaginis guttute gladiū figere dextera
Sed de imāgie gladiū ⁊ gladio manū quo
usq̄ innotuit res extrahere nullatenus fu
it cōpos. **Moꝝ** quoq̄ ex p̄cussōis gladio
.LXXXVII.

tanq̄ ex hominis corpore viui sanguinis
vnda fluxit. quousq̄ modo p̄ miraculo te
clarando: fluere nunq̄ cessat: Eadē insup
hora: qua res sic acta est iudici in atrio ex
stenti: idem glorios⁹ Iheronim⁹: cū gla
dio gutturi infixo appatēs: pro offensiōe
huiusmodi: uindictā fieri postulauit. Naz
cās equidē sibi fca: ⁊ hec dicēs abiit. Stu
pefact⁹ itaq̄ iudex: cū ceteris qui astabāt
ad ecclesiam propezsans: hereticum manu
gladii imaginis gutturi infixū tenentēz
cepit. qui p̄tinus ut hī viderūt manus
fuit cōpos a gladio remouēde. Capt⁹ itaq̄
heretic⁹ in sua p̄manēs duricia: ob aliud
nō se dolere: nisi q̄a viui nō tenezet Ihe
ronimū garris: a populī multitudinc: la
pidib⁹ lignis ⁊ ensibus ⁊ lāceis iugulat̄.

Nepos me⁹ Johānes quem agnoscis,
omni fulgēs pulchritudie, quē michi
in locū filii adoptauī: ut puto tibi pridie
q̄d ei euenerit enarrauit. Sed tñ ut p̄stā
tius memorie cōmendet: silētio nō transi
bo. Capt⁹ inquit Johānes ante duos an
nos a persis ⁊ persaz regis ministris vōdi
tus p̄pter eminentē suā pulchritudiez ad
regis exercenda deputat̄ obsequia. Eumq̄
p̄ annū in regis curia nō quo dolere et te

dio p̄māisset. Eodē reuolutiōis anno die
pendēte regi seruiēs, p̄e tristitia se a lacri
mis nō potuit obtinere. Hęc rex intues
lacrimaz ab eo auide querit causaz. Qua
compta, in quodā eū castro quibusdaz p̄ce
pit militib⁹ custodire. Sequētī nāq̄ nocte
in eodē castro existenti, dixit lacrimis vn
diq̄ madefacto, in sompnis eodē glosus Je
ronim⁹ veniēs, manūq̄ eis ut sibi videba
tur capiēs: ad ciuitatē Iherosolimā secuz
duxit. Exp̄fact⁹ mane putans in castro
se a militib⁹ retineri. In domo q̄ maneo
se inuenit. Qua admiratōe velut amēs,
quasi utrū in castro vel in domiciliō meo
staret nullaten⁹ deceznebat. In se postre
mo rediēs, emissa voce dormientē famili
am excitauit. Curūt igit̄ ad me famuli
adessē Johannē ineffabili gaudio nūciātes
Quare dubis accuzēs: Quē a p̄sis victū
putabā, p̄sentē cerno. Quo quidē quid ei
acciderat enarante: deo et glosō Iheroni
mo laudes maxie p̄soluuntur. *mm*

Sandimonialis quedam dñā: oim pe
ne pulcherrima feminatā: etate in
uencula. s̄ sapiētia valde cana. Beati Ihe
ronimi animo deuotissima: in quodā ceno
bio dñaz: multa sc̄itate: ut opinor adhuc
.LXXXVIII.

tanq̄ ex hominis corpore vni sanguinis
vnda fluxit. quousq̄ modo p̄ miraculo ce
clarando: fluere nunq̄ cessat: Eadē insup
hora: qua res sic acta est iudici in atrio ex
sistenti: idem glorios⁹ Iheronim⁹: cū gla
dio gutturi infixo apparēs: pro offensiōe
huiusmodi: uindictā fieri postulauit. Naz
tās equidē sibi sc̄a: ⁊ hec dicēs abiit. Stu
pefact⁹ itaq̄ iudex: cū ceteris qui astabāt
ad ecclesiam propeans: hereticum manu
gladiū imaginis gutturi infixū tenentē
cepit. qui p̄tinus ut hī viderūt manus
fuit cōpos a gladio remouēde. Capt⁹ itaq̄
heretic⁹ in sua p̄manēs duricia: ob aliud
nō se dolere: nisi q̄a vīuū nō tenezet Ihe
ronimū garrēs: a populi multitudine: la
pidib⁹ lignis ⁊ ensibus ⁊ lācis iugulat̄.

Nepos me⁹ Iohānes quem agnoscis,
omni fulgēs pulchritudinē, quē michi
in locū filii adoptauit: ut puto tibi p̄dic
q̄d ei euenerit enarrauit. Sed tñ ut p̄stā
tius memorie cōmendet: silētio nō transi
bo. Capt⁹ inquit Iohānes ante duos an
nos a persis ⁊ persarū regis ministris v̄di
tus p̄pter eminentē suā pulchritudinē ad
regis exercenda deputat̄ obsequia. Cumq̄
p̄ annū in regis curia nō p̄o dolore et te

dio p̄māisset. Eodē reuolutiōis anno die
pendēte regi seruiēs, p̄ tristitia se a lacri
mis nō potuit obtinere. Hōc rex intueēs
lacrimarū ab eo auidē querit causaz. Qua
compta, in quodā cū castro quibusdā p̄ce
pit militib⁹ custodire. Sequētī nāq̄ nocte
in eodē castro existenti, vixis lacrimis vn
dig madefacto, in sompnis eidē glosus Je
ronim⁹ veniēs, manūq̄ ei⁹ ut sibi videba
tur capiēs: ad ciuitatē Iherosolimā secuz
duxit. Exp̄fact⁹ mane putans in castro
se a militib⁹ retineri. In domo q̄ maneo
se inuenit. Qua admiratōe velut amēs,
quasi utrū in castro vel in domiciliō meo
staret nullaten⁹ decebatur. In se postre
mo rediēs, emissa voce dormientē famili
am excitauit. Currit igit̄ ad me famul⁹
adesse Iohannē ineffabili gaudio nūciātes
Quare dubis accutēs: Quē a p̄s victū
putabā, p̄sentē cerno. Quo quidē quid ei
acciderat enarrante: deo et glosō Iheroni
mo laudes maxie p̄soluuntur. *mm*

Sandimonialis quedam dñā: oim̄ pe
ne pulcherrima feminarū: etate in
uencula. s̄ sapiētia valde cana. Beat⁹ Ihe
ronimi animo deuotissima: in quodā ceno
bio dñaz: multa sc̄itate: ut opinor adhuc
.LXXXVIII.

viuit. Eui quod audies dicitur cōtigisse.
Sic mulier hec aliis in exemplū que huc
illucq; per plateas et vicōs discurrere nūq;
cessant. sui stultoz hoim illaqueātes aias
visione. Nullo tot diaboloz aias rethi ca
pit quot pessimo mulier: Scimonial hec
ut oim dñaz testimonio cōprobatut: nū
q; nisi maxia eam cōpellat necessitas: ex
tra suā cellulā gradū figit. neq; eni aliud
agit opus: qn aut oratōib; vacet: aut cor
pus reficiat: dormiendo: aut aliq; manib;
exerceat opa: semp tñ scripturā dñicam
ruminādo. Hōis dicitur serpens antiquus di
abolus opib; inuidēs: ut eā a scō pposito
reuocaret. Euisoā nobilissimi iuuenis a
nimū: i eiusdē scimonialis: intantū inci
tant cōcupiscētiam: q; nil potēat die noc
tuq; aliud: nisi quomō eā posset attingere
cogitare. Circa monasteriū veri luminis
obcecat; cōtinue p̄gens: nullū remediū
aliud cepire quibat. Tanta nāq; tristicie
nube caligat; extitit: ut mltoties se suis
pniciosis turbatū affectibus ceznens: vo
luerit se aquis trahere suffocandum:
S Multi amoris: stultū iuuenē cathe
na de die in diem stringit: ut hec ad
Scimonialis aures reserat ob suā non au

det pudiciā: qua de te omni penitus
adhuc auxilio destitutus. quēdā inueniēs
magū: veneficia et demonū incantatiōes
nephandis artibus exercentē. magnaz ei
pmittit si qd optat expt; fuerit: pecunie
q̄titate. Tūc veneficioz magus: suis caz
minib; cōuocatū demonē decipiēdi causa
nocte media: festine ad scām destinat mo
nialē: Ad cellulā itaq; accedēs demō: trā
sire ultra cellule Jheronimi glosi imagis
in cella picte timore nimio nequit limē.
Quia res Augustine: ut multiplicib; pa
tet exemplis Tanta; glosi Jheronimi dia
bolis timor inest: ut etiā sue picture non
audeant apparere. Nam si a demone eb
sesso corpori: illa p̄ciosa demonstraret ima
go: ab eodē cōtinuo diabolus effugāt. Igi
tur cōmissū expleze opus nequa; spūs ce
speras: admittentē reuertitē sibi; negari
ad monialē introitū pandit: ob glosi Jhe
ronimi imagine celle pictā. Quo eū veri
dēs magus dimisit. Quoz; mag; cōuoca
tum aliū demonē: q; pot; mittit cicis: ad
huiusmōi opa finiēda. Fit scōdo id qd p̄mo
At scōus p̄ horā forte manēs: coact; excel
sas cepit voces emittē. Sine me Jeronie
hic si vis recedē huc ulterio; nō reuertat.

Ad hec stupefacta mulier, que in o[mn]i-
nibus in cellula inhezebat: q[ui]s istas
fundat voces: nimio pauore p[er]territa p[er]-
cuciatut. Non cessante diabulo sic clama-
re, excitate illis cenobii moniales: timore
p[er]cussu grandi, tremule ad illam accurrunt
cellam: cruce d[omi]ni p[ro]cure. At ut illu[m] forte
sp[iritu] nequa[m] sciunt eundem c[on]suetat, ut debe-
at qua de causa uenerit itimare. Marz[us]
equidem diabulo sezie rei, seq[ue] gemitib[us] et ul-
lulatis miseru[m] pandes: et cathenis igneis
uinctu[m] a Thezonio retineat. Rogans eas
ut suis merent p[re]cib[us] abeundi sibi g[ra]m
inuenire. At ubi hec moniales audiunt de-
o et g[lo]so Thezonio laudes reddunt, suppli-
citez postulantes: ut demonem hunc nullate-
nus reuersuz de eodez cenobio effugaret.
Sic orationu[m] u[ost]ris finitis, diabulo mag-
nis stridorib[us] ex eodez loco recedens: magu[m]
adit. cu[m]q[ue] capiens, tantis u[er]berib[us] et crucia-
tib[us] flagellauit. ut p[er] multa horaz spacia
in eo aliquo uitale signu[m] paulomin[us] appare-
ret: diris clamans uocib[us], mei cruciatus
causa fuisti: ad illa[m] me destinans moniale[m].
Ecce in te hisdez u[er]berib[us] uindicabo.
Inter u[er]bera tam horrida, mag[is] cum se
pene p[er]niciet[is] p[ro]p[ri]u[m] cezneret: suas ui-

dens artes nullu[m] sibi auxilliu[m] adhibere. ad
totius refugii portu[m], g[lo]su[m] Thezoni[u]m ia[m]
naufrag[us] se dirigens. Glose inq[ui]t Thezonie
Huc ad tua[m] clemetia[m] subueni misero ac-
currēt: ei solita misericordie dona p[ro]gratia
non denegas. Promitto na[m]q[ue], si tuis hac
hora aditus auxiliis: p[ro]nicies tam horribi-
li no[n] succubam. Deinde cunctis ex[er]tis flagi-
tiis a tuis obsequiis non recedam.

Dis finitis uelut fum[us] ab eodez neq[ue]
p[ro]p[ri]s euanuit. Per annu[m] idez iacuit
u[er]berib[us] mag[is], in tantu[m] sui corporis im-
pos q[uo]d nisi alio auxilio potuit se mouere
Dox ide[m] accepta penitētia mag[is], anteq[ua]m
e lecto surgeret: cunctis cōbustis codicibus:
quib[us] artes illas neq[ue]ssimas exercebat. uē-
ditisq[ue] omnib[us] q[ue] habebat, et paup[er]ib[us] exoga-
tis: cōpleto illo anno: se ob penitentiā pa-
genda[m]: in quadā spelunca claudens in her-
mo: in qua p[er] quadriensu[m] g[lo]su[m] stetit The-
zoni[us]: multa s[an]ctitate et penitētie aspe-
ritate pollet. Hac q[ui]so iuuenes omēs cur-
zant, et insani iuuenis exemplo discāt: ne
q[uo]d illi cōtigit: sibi postmodu[m] doleāt conti-
gisse. Insanus itaq[ue] iuuenis tantis circuli-
gatis luxurie laqueis, se uidens omnino de
sue mis[er]ime voluptatis desiderio nephan

dissimo defraudari: quadam nocte laqueo se
suspedit. Et sic infelix temporalis vita potius et
perpetua se priuauit. Et quot malorum causa
turpissimum luxurie uicium forte liquet. Nil
tam ruine ante pariter et corporis promptum quantum
istud nequissimum arbitror scelus. Ex ipso namque
homicidia, ebrietates, inuidie, detractiones
contentiones et pene uniuersa oriuntur mala.
veteris et noui testamenti infinitis patet
exemplis. necnon et continuis manifestissi-
misque experientis declaratur. Ad hoc autem ut
maior iuuenibus deest astutia se tuendi, iam
statu nullis periculosior non est insipientis iuue-
nutis statu. Aliud ceteri exemplum mei ne-
potis Ruffi, etatis forte decem et octo anno-
rum: quomodo dolore nimio subrogare.

Quoniam est ambiguum ista quae incipio enar-
rare, magnis tribulationibus mee me-
morie reuocari. Sed sicut praemissum est, ut
omnibus, maxime iuuenibus, prouentur in exem-
plum: silentio illa nequeo praeterire. Ac post
equidem meum Ruffus nomine utroque priuatus
pariter, iuueniculus ad meas deuenit manus
Quis utinam ex matris visceribus non exisset,
ne illi quod sustinet contigisset: quae tanta dili-
gentia suo fortunio enutriti: ut a pluri-
bus a me genitus putaretur. Et ceteris itaque idem

puer etate et non sapientia, ingenti pulchri-
tudine corporis sed non sic: decoro itaque et
probis moribus, honestate, bonitate et virtu-
te: et multae sapientiae: elegantia quamquam uane
decoratus. A cunctis dilectione superflua coleba-
tur. Is namque in decimo octavo aetatis suae an-
no imbecillus et miserabilis experiauit.
Propterea quae tanta ab omnibus insonuit laetitia
ut uix per mensem finem potuerit inuenire.
Sed certe laetitia pro eo quod euenerat non sufficit
Ego enim nimis incubens dilectioni, pluries
glossam rogavi Iheronimum: ut michi quod ne-
poti meo acciderat reuelaret. Igitur meis
annuis Iheronis glossis precibus: obtinui quod
glorificabam. Deante enim me die quodam ho-
ra nona, tanta euenit fetor: quem in naribus
nullatenus poteram tollere. Haec dum
mecum tacitus reputas: unde hic tanta ad-
esset fetor admittatur. Supra meum verticem
elevantis oculis, infelicem nepotem meum vidi:
terribilem uisionem: ita quod in eum uisum impi-
metere non audebam. nam cathenis igneis cir-
cūligatus fornacis instar flamas fetidissi-
mas eruebat. Ad hanc itaque uisionem sub-
ito me tam uehemens timor arripuit: ut
dum pluries loqui uellem formandi uocem
nullatenus compos etiam.

disimo defraudari: quadā nocte laqueo se
 suspēdit. Et sic infelix t̄pali vita potis et
 ppetua se priuauit. Et quot maloz causa
 turpissimū luxurie viciū fore liquet. Nil
 tā ruine anie pariter et corpis ppmtū q̄tū
 istud neq̄ssimū arbitroz scel9. Ex ip̄o nāq̄
 homicidia, ebrietates, inuidie, detractiones
 cōtentioēs et pene vniuersa oriunt mala.
 veteris et noui testamenti infinitis patet
 exemplis. necnon et cōtinuis manifestissi
 misq̄ expiētis declaratur. Ad hoc aut̄ ut
 maior iuuenib9 deē astutia se tuēdi, iam
 stat9 null9 p̄culosior nō est insipietis iuue
 nutis statu. Aliud cē sui exemplū mei ne
 potis Ruffi, etatis forte decē et octo anno
 rum: q̄m̄q̄ dolore nimio subrogare.

Quoniam est ambigū ista q̄ incipio enar
 rare, magnis tribulatiōib9 mee me
 morie reuocari. Sed sicut p̄missū est, ut
 omib9, maxie iuuenib9, pueniāt in exem
 plū: silētio illa nequeo p̄terire. Ac pos
 equidē me9 Ruffus noie utroq̄ priuatus
 parēte, iuuecul9 ad meas deuenit manus
 Qui utinā ex m̄is viscerib9 non exisset,
 ne illi q̄ sustinet cōtigisset: quē tāta dili
 gētia suo fortunio enutriui: ut a plurib9
 a me genit9 putaret. Crescēs itaq̄ idem

puer etate et non sapiētia, ingēti pulchri
 tudine corpis sed non aie: decor9 itaq̄ et
 p̄bus morib9, honestate, bonitate et virtu
 te: et multe sapiētie: elegantia q̄m̄q̄ vane
 decorat9. A cūctis dilectiōe sup̄flua coleba
 tur. Is nāq̄ in decio octauo etatis sue an
 no imbecillis et miserimus expiraui.
 Propter quē tāt9 ab omib9 insonuit luct9
 ut vix p̄ mensem finē potuerit inuenire.
 Sed certe luct9 p̄ eo q̄ euenerat nō suffecit
 Ego eis nimie incūbens dilectiōi, pluries
 glōsi rogauī Thezonimū: ut michi q̄ ne
 poti meo acciderat reuelaret. Igitur meis
 annuēs Thezonis glōsi p̄cib9: obtinui q̄
 glisceram. Deante enī me die quodā ho
 ra nona, tant9 euenit fetoz: quem in nazi
 bus nullaten9 poterā tollere. Hęc dum
 meū tacitus reputās: vnde hic tant9 ad
 esset fetoz admiraret. Sup̄a meū verticē
 elenatis oculis, infelicē nepotē meū vidi:
 terribilez visione: ita q̄ in eū visū impi
 meze nō audebā. nam cathenis igneis cir
 cūligatus fornacis instar flāmas fetidissi
 mas erūpebat. Ad hęc itaq̄ visionez subī
 to me tam vehemens timor arripuit: ut
 dū pluries loqui vellem foemandi vocem
 nullatenus compos etiam.

Questremo aliquantulum in me rediens si meus erat nepos: voce cepi perquiteze tremebunda. Ad hec ille vllulatis et suspiciis. utinam inquit non fuisset: ne tam diris cruciatibus essem deputatus. Nam scias me thartateis mansionibus perpetuis tepibus mansurum. Hanc quid dicam: hiis dictis tantum michi dolor affuit: ut sim pluries admiratus: quomodo vita per tinus non discessi. Longis autem expletis colloquiis: ab eodem suscitatus fui. Eum diuine non fuisset misericordie sic exors: cum in mundo tot virtutibus sic polleat. Pro nulla inquit causa: scias me fore damnatum: nisi quia in ludis maxime delectabar. At quia in morte accepta penitentia: quasi stulta ignorantia: ut debebam postposui confiteri: diuinam non metui adipisci ventam. Et hec dices: a meis disparuit oculi. Talis autem abeunte remansit fetor: ut in locum illum hactenus nullus audeat introire. Ecce quantum turpissimi ludis scelus: diuine abhorret maiestatis oculi. Timeamus ergo ne nos bonorum metmes: capiat tanta repetens interitus: penitere nos vitiorum contingat: dum tempus inest: quia postmodum penitentia foret frustra. Ut igitur a christianis tate

ruine ludis procul effugiat nephas: immo ut omni detur memorie: exempla quedam aliis: quam breuius potero subrogabo. ~~~

In samaria quindecim nodum expletis diebus dum miser quidam ludens: quasi omnia que habere poterat, consumpsisset. Blosi cepit Jheronimi nomen ausu temerario blasphemare: que nebande blasphemie vix finiente verba: videtibus et stupentibus cunctis mox de celo fulmen veniens interemit. ~~~~~

Quibus aliis in typo ludetibus hoc accidit quod enatio. Eum enim illi suum vellent incipere ludum: ut qui se hec ab eisdem audisse: et totam rei seriem: etiam se vidisse fantur referunt: sic dixerunt. Quis cum vis exerce vim Jheronime: quia te invito: ludum istum alacriter finiemus. His itaque dictis: suum inceperunt ludum. Quo quidem primo diato: quasi uno elapso instanti se terra aperiens illos solum absorbit: ita ut ex eis amplius nil fuit visum. ~~~

Quod visu noscitur: vetissimo testimonio comprobatur. Idcirco quod dico: quamquam multis possem comprobare testibus cum meipso teste: qui ea visione propria didici comprobabo. Iuxta meam in qua iheru

salem habito etem. Nobilissimus quidam
fuit miles: transitorius nimium locuples: qui
unicum habens filium eiusdem stultissimi amo-
ris cecitate percussus: non solum a pravis
non eum corrigere: sed etiam eum ipsemet pra-
ua instruere conabatur: Patres fatui: et
isti similis mentis: queso oculos hic incli-
nent: ut quis finis eueniat non ignorent.
Multi enim homines: magnas anime
et corporis inciderunt ruinas: ob prauorum pa-
tentium insipientiam. Crescens namque illis mi-
litis filius: cunctis bonis moribus destitutus
de die in diem peiorando: totum suum tempus
amittens: in ludis et blasphemis: cunctisque
immundiciis: patre causante: annum attingit
duodecimum. Qui quidem aduesperante die:
solitis cum patre: ludis insistens: ludum eun-
dem ut gliscibat: non habens: ut primitus:
procurrit in hec verba. Si quid potest ille Ihe-
ronimus: qui ludos prohibet iam exerceat
Nam se inuito: hinc nisi victor non exue-
gam. Neque hec duxerat ipso persequente:
nequam spiritus: in detestabili hominis specie: cunctis
videntibus: locum in quo ludebat: veloci gradu
adiens: eundem puerum infelicem rapuit: sed
quo eum detulerit: nulli hactenus homini est
comptum. Neque utputo eum detulit in in-

fernum. Eadez namque hora casu ad quan-
dam mee domus fenestram: que loco in
quo debebant ludentes pater et filius ex-
opposito sita est me posueraz: quo me vi-
dere fuit necesse: veritate perspicua serie tam
formidabilis rei geste. Discant igitur iu-
venes in iuuentutis tempe: quod ceteris est
prestaturus: expetendis moribus se fulcite:
ne vilibus caducisque moribus iuuenilis ani-
mus informatus: statum in canicie neque
at permutare. Quod enim noue carae inseri-
bitur: de facili non deletur. Discant etiam
patres fatui: filios correctionibus et ver-
beribus erudire: ne viciorum cinant verpes
radices figere: non facilliter euellendas: ne
flendi hic: et in futuro eis succedat euen-
tus.

Quam si fallor ad eternorum gaudiorum
patriam deueniendi: arduissima et si-
ne ambiguitate aliqua: a paucissimis cet-
te cognita extat via. At vno habitu op-
positorum: alter per se patet: eundi ad perbi-
tios iter altissimum: et multis immo pene
infinitis limitibus plenum fore constat. quolibet
enim mortalium peccatorum: ad productionem tramitem
suum struit: quozulibet hominum: non solum paga-
noz: sed etiam illos quos sacri baptismatis
.XCIII.

vnda lauit. Nam te paganis nulla oritur
questio: cum amnetur. Maiore fore liq̄
numera multiplicibus insistentium flagi
ciis: quorum nulla pene inquam cognoscitur
emendatio. quinimo respectiue quide dico
pariter bonis et malis homibus considera
tis: Non est qui bonum faciat: non est usq̄
ad unum. Sed omnes post suas improbas
at pessimas ambulant voluptates. Conse
quenter concludi debet: quod ad eterne beati
tudinis gaudia: rarissimi gradientur: quod
infinita: quin etiam omnes pene sacre scrip
ture auctoritates attestantur. Infinita si
quidem etiam exempla: possemus perspicaci
ter intueri: ad huiusmodi veritatem: suf
ficientius demonstrandam. Hoc ex om
nibus unum censei debet: nec ob hoc dis
crepanti potest. Nullum scilicet ad eterna
modo aliquo peruenire posse gaudia: nisi
omnibus non particulariter. sed totali
ter viciis extirpatis: virtutum studeat iti
nere perpetare. His iam sine dato: exem
pla et prodigia modica: iam huius operis fi
ne propinquo: breuiter introducam: et duo
precipue admiranda: que venerabili viro Ni
colao cretense insule archiepiscopo referente didi
ci primo dicam. ~~~~~

Venerabilis idem archiepiscopus p̄
die glossi Iberonimi deuote nimia
bethleem veniens: ut eiusdem cunctis hono
ribus colendas reliquias visitaret: ut to
tus caritate seruidus redire noluit: donec
me gratissima sua visitatio: eximie le
ticiis adimplet: qui uti donorum precipuus:
ita gratissima michi donaria superaban
dantissime: more solito impactet: me
visitare minime contentus mecum digna
tus iam diebus plurimis comorari: et et
iam adhuc manet quod utina tempore lo
goret. In christo namque Augustine carissime
venerabilis idem pontifex te salutauit quod pluci
es. Igitur michi suorum verborum audio ve
nerabilis idem pontifex enarrauit: hoc ta
le in ciuitate cadia contigisse: sacerdos qui
dam suus: sue maioris ecclesie custos: im
pudicus: ebrietati et luxurie deditus. non
dum completo anno: miserrime de hoc seculo mi
grauit. Cuius corpus in ceterorum sepulto ba
tato sacerdotum: ut eius punitio: cunctis in
notesceret ad exemplum. Sequenti nocte: ta
tes in ecclesia eiusque cimiterio fuit strepitus:
quod tumore nimio: in illa comorantes: exci
tati pauore ingenti: velut amictus: ad eccle
sia cucurrerunt. Stetit itaque omnis circa ecclesi
am. XCIII.

am: strepitus vehemens: capannarum sonitus
audiētes. s; minie qđ videtes. diuinā qđē
exorāt clemēciā: q̄tens cur ista fiat, debe
at reuelare. S; nullū auditiōis sentiunt
adiunamē. Diluculo h° cessāte: cācta q̄ fue
rāt in ecclesia repiūt reuolata: et q̄si vn
dīq; flāmīs igniū violata. Ad hec memo
ratus pōtīfex: orōes indicēs poplo: qđ seq̄n
tī nocte eueniat: p̄cepit expectari. Ne nī
mis succūbā verbis. sequēti nocte duplex
strepitus: et panoris tribulatio est secuta.
Qua de ee: repletus populus amaritudine: et
dolore: cernēs nullū sibi a dño adiutoriu
euenire: sicut vulnerati qui in monumen
tis p̄lecti dormiūt existebant. Die autem
illucescente omnibus in ecclesia pro ora
tionibus congregatis. Gloriosus Ihero
nimus: subito septies sole splendidior:
in ecclesiam veniens: ad altareq; gradi
ens: cunctis videntibus et mirantibus: per
horam forte sub silencio permanens: ob
stupenti populo: hoc propter sacerdotis
illis miserimi caduere: sacris indigne lo
cis conditū: ad terrorē contigisse peccan
tiū intīmanit: eiq; mandans: ut caduere
miserū thartareis post resurrectionē oīm
mātionibus deputādū: dissepultū flāmīs

traderēt p̄tinus cōremādi. Alioquin in
cepta pestilētia nō abiret. et sic ab inuen
tū oculis est inuisus: qđ ut ordinaretur:
letabundus populus p̄tinus adimpleret: deo
et beato Iheronimo laudes p̄cipuas psol
uendo: et sic pestis illa cessauit. Quo dein
ceps bestissimū Iheronimū oēs vnanimi
ter deuotōe maxia colere inceperunt.

In eadem insuper ciuitate: quidā pul
cherimus extitit iuuenis: Vitus no
mine: honestus moribus, locuples: carnali
nō ignobiliori natus progenie: p̄dices valde
totā pene deuotōz et fiduciā habēs: in bea
to Iheronimo. Hic siquidē iuuenis: vir
gineo nitēs cadore: in eiusdē scē v̄ginita
tis p̄posito: usq; ad vicesimū annū p̄bis
vite moribus p̄durauit: quousq; ipse cuius
dā sui fratris nephando cōsilio mutatus
spectis tam nobilissimis v̄ginitatis gē
mis: autē p̄ciosissimum metallū calcans:
ad carnis spurcicias: et luti ac fetorē lux
urie vehemēter declinās: puellā quandā
omni pulchritudine corporis renitentez
sibi in matrimonio copulauit. In cuius
amoris retibus ita se captus: qđ aliud p̄ter
ipsam: poterat minime cogitare. De die
in diē cepit diuina obsequia obliuisci. Atq;
. XCV.

mis deliqt iusticia: et oblit9 fuit dei alere
se: oblit9 fuit dñs misereri sibi: completo
naq; anno quo cū puella inuenis infelato
steterat: nō tā in mñimonio: q̄ causa ex
plēde libidinis copulato. Suggeste diabo
lica astucia. Iuuenis featec: puella illaqa
e9 amore: auide dñi quezēs eiusdē amplex
ibus feni. Tandē que optantat: est adep
tus. Hūc accuzat iuuenes: et exēplo
uenis sint astuti. Fiūt nota iuueni pu
le vicia iā pata: tacēs idē cogitat auide:
quo valeat mō certitudinē tepite. Expec
tat dieb9 plurimis se simulās hec nesciee
Ast die quodā ordinat: vebē deserēs pere
gre pñfici: et latēs p die in ciuitate noc
te media: domū veniens: reseratis feris.
a puella fustice: clā ut siml pri9 ordina
uerat ambo usq; ad thalamū in quo eius
featec et vxor i lecto stabāt: pcedēs sibi po
stulat aperici. Dicantur illi: et timore
p̄teriti vebementer pulsanti negligunt
thalami ostiū reserare. Tandem cōfrec
tis feris thalami. Iuuenis ita et furore
nimio fornacis ardentis instar vndiq; in
flammatas: vxorē primo euaginato gla
dio interfecit. Weinde sub thoro p̄prium
latitantē featzem inueniens interemit.

His itaq; gestis: ex ciuitate exiens:
multo tēpe p mundū huc illucq; er
rans: cū quib9 aliis cepit quosdā trāseun
tes itinera depredati: ac etiam iugulare.
Permanētī itaq; eidē Bisto p decē annos
talibus negotiis implicato. Glorios9 Jhe
ronim9 salubre refugiu et vitale: die quo
dā aduespascēte luce: in modū mercato
ris demōstrauit: ne ille solimō habite de
uotōis p̄miis priuaretur. Nā ille quāq;
tot et tāta vicia abhorzēda: cōtinue exer
ceret: tamē in beato Jheronimo deuotio
nē aliquā retinebat: ita ut eidez cotidie
se cōmendās boni aliquid: diebus singulis
ad eius honorē facere nullatenus postpo
nebat. Eernēs igitur Bistus mercatorē:
nephandis sociis: ad solita nequiciē opeza
cōuocatis: Eocito cum eisdem p̄gens cū
su vibratis lāccis: Jheronimo mercatoris
instar obuiāt veniētī. Quozq; in eū insur
gens a sociis eundē p̄cipit retineri: donec
eius lateri: gladi9 infigatur. Weinde ma
nū eleuās interficiēdi causa, gladiū tenu
it ut scelus tantū valeat iā explete.

In hec Jheronimus glosus. Amore
inquit Jheronimi quē tu diligis lo
quendi aliqua breuis licēcia michi detur:

postmodum si volueris: facito id quod optas. Ad hec Titus. Amore inquit eius que nominasti: et loquedi et viuendi licetia tibi ut postulas concedatur. tamen que portas mercimoniam iam deponere. At Iheronimus. Ego ipse sum Iheronimus: huc propter tuam liberatorem veni: ne michi a te impensa obsequia in vacui preterierit: te tot quod gessisti peccaminum iam peniteat: ad te ipsum redeas, ne formides: hucusque me noueris propter tuam salutem: et anime et corporis supplicem: apud diuinam clementiam extitisse: ne in te dignas tibi seruicias exerceat. Ad penitentiam igitur quatenus prope calle: et peccatorum onera iam deponere: alioquin me tui custodere et supplicem non habebis. Huius dictis: Iheronimus glossis: ab illorum oculis dispuit. Ad hec stupefactus Titus: et qui cum illo erat timore et admiracione tam ingenti: ad terram proiciens: pro hora non potuit eleuari. Tunc subito in Titum: et qui cum illo erat spiritus sancti gratia est effusa: et lux eos celitus illustrauit: qui prius in viros alteros: iam mutati: spectis cunctis spurciciis viciorum: ad penitentiam tramitem redeunt. Deinde ad heremos antea: deuia et ignota perantes in magnis se corporum asperitatibus: et

vita sanctissima tradiderunt.

A Iheronimus illud: quod videlicet testimonio solidissime: in superioribus egypti partibus: in quodam monasterio fuisse: non multis diebus pactum intellexi: quatenus omnibus: et maxime iuuenibus quantumcumque castis proueniat in exemplum. Ad euitandum periculum mulierum: precedenti miraculo addere cogito: fore tantum. Monachus quidam iuuenis et decorus honestate precipuus: morum maturitate senex uirginalis pudicitie custos, cunctisque illius monasterii monachis: speculum scitatis: gloriosissimi Iheronimi: amator deuotissimus fuit: duodecim regibus annis: continuis omnibus vacans: et studio scripturarum. Huius amore castitatis timens: ne cor aliquoties violaret. Mulierum visus ineffabiliter abhorrebat: ita, ut eorum memoriam formidaret. Huius proposito diabolus antiquus serpens: et hominum inimicus inuidens: sue nequicie inuestigante: contra eum dolos et artes multiplices incitauit: continue cogitationum stimulis: iuuenem temptator pessimus affligens: die noctumque a temptatoribus duobus mensibus non cessauit. Iuuenis vero prouidens se dei: et beati Iheronimi: cuius dilectionis amore feruebat commendans custodie: uicticis dextera .XCVII.

temptamēta ieiuniis ⁊ orōib⁹ se munitis triumphabat.

Quoniam huc queso iuuenes atq; senes Et quāti sit cas⁹ mulierum fallax pulchritudo hic doceantur maxime per exemplum Ecernens se aspis perfidus diabolus a iuvene superati: tanq̄ leo rugiens subtiliores nocendi artes cepit querere: ut iuuenē deuoraret. Fuit itaq; inter eos pugna grauis hinc astutiis cōsuetis castra aduersus iuuenem struit pessim⁹ inimic⁹ hinc iuuenis oratiōes ⁊ gloriofissim⁹ Iheronimi p̄tectio castroz sternūt munitio nes: ⁊ vires eoz triūpho nobili vilipēdit. Interea genitoris ad mortē egrotantis visitationis causa: ingruente ex monasterio in ciuitatem ad paternam eidem venite iuuenis est cōpuls⁹. Nam se pater dolore nimio moriturum si visione filii frustraretur: crebris clamorib⁹ acclamabat: ob hoc dolens monachus: timēs ne mulierū visui: cor mūdum ⁊ virgineo cādore nitidū violaret: potius nisi scātū sui ce nobis fuisset supplicationibus inclinatus: erga patrem crudelitātē volebat p̄pter dominū exercere quā eidē infirmatī cōpati a monasterio recedēdo. Scierat enim nil

monacho tanz nocimū detestabile ⁊ mortale: q̄ vicos ⁊ ciuitates ⁊ gentiū multitudinem circūire. Nulla certe permanet in homine quies mentis: qui multoz verbo sitatib⁹ ⁊ vaniloquiis implicatur. Quod aqua piscib⁹: mōachis p̄cipue idem silētiū opatur In paterna itaq; manēs ede. In quibus dieb⁹ trib⁹ tedio tā vehemētī affect⁹ est: q̄ sibi videbatur certis se fore carceribus mancipatum

Quoniam die tercio: dū eū cū sorore sua quadā: pulchritudinis inaudite infirmitatis causa: patris cura simul cōtigeret cōficare. Casu sororis dextera eius deꝝ tangēte dextera tā dice libidinis: eiusdem sororis estibus: et abhominabili cōcupiscētia: fuit subito iaculata cor eiusdem monachi ⁊ instigāte diabolo vulneratum q̄ pene eam ad illicita: ⁊ omniō ab hoib⁹ aborrēda: nisi extitisset timor verecūdie, inuitabat. Neū quid dicā: Que mōachis illis inerte obseruātia castitatis: qui continue mulierū visib⁹ potiūc infimul colloquendo. Sic manet in castitate homo, faciem affione intuens mulierū: Sicut manet palea stans in igne. Fallax certe ⁊ cuius maxime propinquus casus: inueni

tabiles pericula est femine pulchritudo.
Timor certe monacho euenit quez time
bat: et sibi accidit qđ tūtope verebat. Ne
sine exemplo maxio alioz nō aliud iusti
est: penitibz obedite in quo anime picula
formidatur

Monasterio iuste monachus egre
dit. Sed ardore libidinis tam nephā
te continue inflāmate, nil aliud qđ soro
eis hoc nesciētis scelo: faciē ip̄bis oculoꝝ
visibz videre cogitans: pene nunqđ fuisse
monasteriū recordat. Vanat iterū patet
at monachus excusationibz adiuuentis
tetardat de die in diem ad monasterium
remere. manente autē eodem in paterna
domo tēbz mensibz: hic monachos, hic
patrem et omnem familiāz: maxima mo
uet admistio. Eue istum taz vehemens
accipūēt mutatio et altercatio inaudita.
Ignorabāt siquidem rei causam. locitico.
effectū eos contigit ignorare. Ad mona
steriū cū duobz, ad se ex monasterio desti
natis monachis tandē reuertit illud refe
rens tediū tēdendo qđ peis detulerat exe
undo. Cepit itaq; in monasterio corpz de
gere monachi cor vō a soroze aliquiditer
non recedit. hoc sibi sit studiū scripturaz

ut attingat pessima: que affectat hec con
templatio diuinorū ut peccatoꝝ modū in
ueniat esplendorum. pcutit aliens sui et
a veritatis cognitiōe denis: cōtinue a dia
bolo cuius iugo grauissimo imbecille collū
submitit Libidinis nouis telis sicut fuims
deficiūt dies eis. Eōzinguē sicut in feiro
tio ossa eis: et infirmat dolocibz vita eis
szationali sit similis animal. Obluisci
tut in toto clementiam diuinam exora
re. Tota die cogitans, quis modū appare
at abilis ut poculum mortis valeat de
gustare

Qui qđ sunt inopes et miseri et oibus
bonis egentes et exules: qui a dño se
elongant. Tāto sit peior beutis anima
libz vte i peccatis: qđnto aia a deo maiori
spacio elongatur. Et qđntū celuz a terra
distat, et oriens ab occasu: tantū eisdē pe
stat: dñi diuina gratia est fulcitur. Cogitāti
deniq; monacho, veritatis lumine nescio
et ignato nephandissime et auditiu boze ibi
lis voluptatis adipiscende: cepite moduz
Ali cōsiliū seminatore diaboli: hoc tale
sibi insinuat cōsiliū. occulto cogitamine
vani cordis: ut scilicet in tempeste noc
tis medio cunctis dormiētibz: veste depo
. XCIX.

sita monachali: sup̄toq̄ habitu laicali: ex
 monasterio exiens: paternas clam adeat
 mansiones. Et demuz crepusculo noctis
 latenter intrans sub thoro sororis lateat
 donec dormiente ipsa: ad eandem accedat
 sue voluptates libidinis expleturus. placet
 insane mentis impie cōsiliū erogatum
 Stupetq̄ ipsum toto posse q̄ potest breuis
 affectui mācipare. Sequētis igit̄ adueni
 ente noctis medio. sub silentio ad fores ce
 nobi claus getens manib9 p̄petat. Sed
 ad ostia veniens p̄ totā istā noctem: huc
 illucq̄ discurtens: quo sit in loco portam
 non inuenit. Stupore ⁊ admiratione p̄
 territus cur hoc sit nesciens intueti. Jam
 matutinali qua laudes debitas dominicas
 monachi excubabant: p̄pinquante hora
 cōpellit ille cellulam retrogradi. Manēs
 in cellula itē admittans p̄ diem illū p̄po
 nit sequēti nocte facere q̄ nūc fecit. Au
 det imbecillis t̄rteta que nō potest. Spe
 rat stultum pecus cōtra leonē pugnans
 triumphū gloriā adipisci

Quid insensate reris: putas agere vi
 le pecus q̄ leo fortissim9 Iheronim9
 cōtradicit. Cessa ymaginē gloriōsissimi Ihe
 ronimi genua flectere. ipsum vltetis nō

salutes: ⁊ tibi potestas p̄tin9 cōceterē ut
 dīza naufragia iam admittas. Nō possit
 impensa gloriōsissimo iheronimo fūcia
 quo modo fiāt a mercedib9 vacuari. Re
 tinebat siquidē in cellula monachus ille
 tenuis ⁊ et̄as: ⁊ diabolico dominio manci
 patus: ymaginē iheronimi gloriōsissimi tabule i
 signitām: cui dieb9 singulis antiqua con
 suetudine: flectēs genua se eidē plures cō
 mendabat. idcirco ut eis mīra clementia
 cūctis innotesceret illo cū die retinebat
 ne malū faceret q̄ volebat. Ignorans ve
 ro hec ille monachus: sequēti nocte ad ce
 nobi fores iterū p̄git. S3 q̄ p̄cedenti fece
 rat nocte: id hac fecit. Nō igit̄ nimis ihe
 ream verbis p̄ unū fecerit mensē singulis
 noctibus hoc euenit. Completo namq̄ ut
 puto mensis circulo in sompnis bt̄is ihe
 ronim9 scissimo cuidam filius monasterii
 monacho apparuit in stratu suo quiescētis
 nocte eidem reuelans: quid iste monach9
 faciebat mandās illi ut debeat eidē mona
 cho sic exanti declarare. Quomodo ip̄e
 cū ob sibi: impensam reuerentiā custo
 diuit ut ostia non videret: ad cogitatum
 perpetrandum scels9 Et q̄ nisi uelox dein
 cept̄ subsequat̄ emendatio se de ip̄is cūto

dia remouebit: discessitq; ptins ab eodez
mane sūt facto q̄ vidēat monach9: alteri
monacho enatauit. At ille se quid hic di
cat nō intelligere plurib9 testans sacra
mētis cepit dicere: sibi propter cerebri va
cūtatē hec sompnia euenisse. Tacet mo
nachus 1 recedit hic gaudēs pponit nocte
sequēti: nullā ampli9 exhibēs solitā iheroī
mo reuerētiā: ostia monasterii ad nequā
op9: qđ tādū affectauerat pagēdū: ad suū
libitū reserare. Et dicā breuiter qđ mis
dū hiantī sio cogitauerat mala opandī
a iheroīmo honore solito pūato: sibi tra
dita potestate: ut voluit sic effecit. Sed
tamen in fine glōssimī iheronimī non
refecit

Decedēs itaq; ille ex monasterio: noc
turna hora: alieno habitu oculat9
patris domū: adueniens per diem illum
vni9q; circumiuit. Eum9 noctis crepuscu
lo domum intrasset ad lectum in quo vir
go soroz quiescere tūc solebat: clam pce
dens tā diu sub eodē latitauit. qđ diu soroz
zē dormire potuit estimare. Tūc idē exi
ens spoliatis vestib9: sororis se dextro la
teri applicauit. Ad hec soroz leni sōpno
dozmēs excitatur: 1 vicum iuxta se ma

nerē sensit admodum expauescens: vicis
emissis clamoribus: ad se omnes pariter
cōnocauit. Eurunt ad puellē thalamum
cūcti cum lumine. 1 tandē in lecto inueni
unt hūc iacentē: Adicantē parētes 1 stu
pēt. Cernūt hoc cūcti: qui cōcurrerāt 1 cō
dolēt. Interrogat a filio pater discrimis
eanti causam. Reatū suū filius silētio cō
fiteatur: ut enim dixi: voluit glōssus Ihero
nimus hunc suā stulticiā experiri: ut im
postez humillior 1 astutior fieret, ad cauē
dum: 1 in plō se tuēdū. 1 ne ampli9 ex
emplo huius: quis de scītate sua cōfiteret
et speraret. Quāto enim maior inest ho
mini scītās: dū in mari mūdī huius pel
loso: 1 inimicōz agmīnib9 pleno: imbecil
lis carnis nauicula nauigat: tāto maior
instat timor: et astucia se tuendi. Insini
tas ille pessim9 temptator diaboli nocēdi
possidet artes. Qui incantus pgit: lenissi
me capietur. Ecce nil plus nocet: qđ spre
to aliorū cōsilio. ut pprīa volūtas p̄cipit
ābulare: q̄ sue tātū volūtatī credit in cūc
tis q̄ facit: finē odibilē adinuet. magn9
exēplo iam finito: cūctis timoz de fragili
tate nēa maxia et ex diabolica calliditate
et astucia demōstrat. Ecce nāq; se mo
.CI.

nach9 : sic a diabolo detuepatū, delusū, ac
etīā in tāta misia captinatū: p̄tins suffra
gīs glōsissimī Iheronimī cui9 semp deuo
tus extitēat: suā miseriā ⁊ culpā vehemē
tissimā recognoscēs: in seipsū rediit: et de
eadē paterna domo: omni retardatiōe ab
secta: lugēs ⁊ dolēs: ad fōtem penitētie p̄
parauit. Deinde vō in suo mōastēio p̄ du
os annos: in tāte abstiniētie se aspitate af
flixit: ut foret cor hoīs insufficiēs cogita
te. Et cōpleto duoz annoz spacio: ante
dies modicos ex hoc seculo feliciter expi
rauit.

Quēzabilis Damasc9 portuenf ep̄i:
p̄ridie receptis lēis: aliq̄ eis inscrip
ta corde auido intellexi: que ob eius reue
rētiā: dicere nō dimittam. Rome cardi
nalis quidā Elestins nomie: glōsissimī
Iheronimī emulus et detractor. Dū die
quodā: in cōuentu existēs cardinaliū mo
te solito: ore audaci et temeratio in eūdē
iniurie v̄bis p̄rūperet: dolore subito vis
cerū impellēte: ad occulta nature loca p̄
pezans viscera omnia p̄tinus emanauit:
et anteq̄ illinc recederet expiraui.

Alius quoq; p̄sbiter cardinal' Andreas
noīe isti nō simīl: s; glōsissimī Ihero⁹

deuotissim9 atq; cultor p̄ridie i eadez Ro
mana urbe: multis circūstantib9 explēa
uit Qui cū iā i eccia eēt: pactis exequiis
que solent fideliz tumulandis exhiberi
corpib9: assistente sumo pōtifice: cū pene
toto clero: ⁊ pplo romanoz: qui ad eūdez
Andreā cōuenecāt honozādi: dū emissis
ullulatiōib9: ⁊ crebris gemitib9: in feretro
cūctis stupētib9, ⁊ velut amentib9 effcis
tāq; si a somni dormitacōne excitaretur
mirabiliter exuerexit. Etq; atomāo pōti
fice: remoto de eccia maiori beati Petri
apostoli vniuerso populo clausisq; foribus
interrogaretur: intulit ista verba. Dum
statem diuino iudicio examinandus ⁊ iu
dicāndus ⁊ iam propter vestium et cibozū
quibus hactenus vsus etiam: nimiam su
perfluitatem tartareis cruciatibus con
demnaret. Subito adueniens quidam so
le splendidior: niueq; candidior: quem fuis
se glōsiosum Iheronimum: ad se inuicem
referentibus: qui astabant intellexi. Pre
sidenti iudici flexis genibus: animam me
o corpori: iterum iungi porrectis precib9
impetrauit. Quibus finitis verbis: in ic
tu oculi inde recedēs anima vti cernitis
corpori est coniuncta. Ad hoc miratur sū

mus pontifex: et ceteri audientes. Sunt
hec nota populo extra ecclesiam expecta-
ti. Confractis ecclesie foribus protinus ec-
clesiam intrent omnes magnis vocibus
deum et gloriosum Hieronimum collaudantes.

Alta mentis afflictio commouet et
conterit intellectum quod plurimi Episcoporum deum
et dominum Iesum Christum cuius vicem gerunt abnegantes:
terrenorum quorum deus veter est: vestigiis
inherentes. de stipendiis pauperum. de sangui-
ne Iesu Christi: delicatissimis ferculis: cum
histriionibus: et ceteris diuitiibus sua replet
ingluuiam: ad feuitatem luxurie incitanda. ve-
stimetorumque de die in diem supfluitatibus ab-
utuntur: de pauperibus quorum mercedem raptam
manu latrocinii deuorant: fame morientibus
et frigore non curantes. Hiis certe non episcopi
sed diabolici sunt: episcopus enim aut sanctissimus: aut
diabolicus. magni certe meriti: status episcopalis
sed periculi infiniti: leuissimum peccatum ali-
is imputandum: grauissimum episcopo imputat.
Pontificis enim vicium in subditos: diffundit per
exemplum: maiora recipiet: ratio magis cre-
scit. Quot enim ouium Christi vel negligentia episcopi
vel exemplo in peccata deueniant de tot tenebris
domino reddere rationem. Hec quod Augustine carissime
dicam graue nobis fessum pondus: grauis sarcina

Sed debiles ego habens humeros. Quis
portabo: sunt certe michi angustie vnde
quod me torquentes: ac tum graues michi
periculosos casus intueor: timore maximo
succescente: continue affligor: et contem-
ptor. Securius est episcopale statum fugere:
quam petere. Laudabo certe episcopatum tamquam
vicariatum domini Iesu Christi Sed in
illis qui in eo vitam agunt: militum ter-
renorum: qui mundi pompas et gloriam
appetunt non collaudo: immo eis consulo
ut cum fugiant quantum possunt. Melius
certe fuisset eis: cum terrenis vitam agere
terrenorum: quam in pontificali culmine: hec
agendo: ad infima et profundiora inferni
loca decidere. Tanto preter ceteris crucian-
di quanto preter ceteris plura donacia rece-
perunt. intelligens episcoporum plurimos
potius nomen gerere: quam essentiam: poti-
us lupos rapaces Christi ouium: quam pasto-
res: destructores magis esse Christi: quam ec-
clesie rectores: qui Christianorum ecclesias
depredantes mercedem pauperum: lupinis
faucibus: supfluitatibus ciborum et ve-
stium: deuorant et consumunt: quod absurdum est
ab hominibus et desolentibus. Hec ideo dixi-
m: ut talis abominatio: cuius geribus

innotescat. quatenus si deum non metuerit: saltem
homines vereantur: a suis aliquoties ab hostibus
retardetur. Audiatur quoque huiusmodi tales episcopi qui narra-
da proponimus et saltem aliorum calamitatibus
terreantur

In superioribus egypti partibus in deserto
quodam ab hominibus pro vite incommoda in-
habitabili. Quidam debebat monachus He-
lias nomine antiquissimus magna vite sci-
tate ceteris. Quia in vita sanctissimi Hieroni-
mi eiusdem familiarissimus valde fuit quem sanctus
beatus Hieronimus habuisse prophetie spiritus plu-
ries enarrauit hic die quodam ut plures
michi testificauerunt monachi vita veneta-
biles: fideque digni qui se dixerunt: ab eiusdem
sancti viri ore multoties audisse: solitis incu-
bens orationibus: sompno repente adueniente
aliquoties obdormiuit. et ecce in visione:
quod quidem michi multoties deus omnipotens: gratia
et occulta: suis fidelibus reserat sacramen-
ta: in quodam palatio: mirae et ineffabilis pul-
chritudinis: et a mortalibus nunquam visi: ut
sibi videbatur erat. Eumque per horam per pa-
lacium illud huc illucque gradiens: eius ad-
miraretur pulchritudinem tam uehementem:
uidit quoddam preparatum tribunal:
a quibusdam: nimie pulchritudinis iu-

uenibus: stratis, tapetis, et vestibus auro
gemis: et multa artificii varietate deco-
rati: circumque pietate inuoluto. in quo post
modum rex quidam maximus et decorus. Cuius
aspectus tante erat suauitatis: ut nil vel-
let aliud quis habere: magna uictorum sole
lucidiorum: comitatus societate: ueniens: e-
posuit: ut iudicia exerceat.

Iterum hec cuiusdam anima: que fuisse an-
thonitanum presulem ab aliquibus ibidem
constantibus: postmodum intellexit nequam spi-
rituum cathenis igneis uinculis uincta, in-
stat fornacis flammis erumpens, sustulit
as: deportata maiestati regie presentatur
que prius quam interrogaretur: cepit diuis
uocibus: se infernalibus mansionibus digni-
ssimam acclamare. hac inter ceteras maxi-
me: assignans principalem causam: quoniam
vanis mundi pompis intectus: in conuiuio
et uentibus et huiusmodi stulticiis delecta-
batur. Quibus finicis: lata per iudicem
sententia: ut penis infernalibus traderetur
donec corpori iuncta: duplices penas impetu-
tuam sustineret. Quod illi secum ferens om-
nis illa nequam spirituum turba inde cum di-
uis clamoribus recesserunt.

Onde cuiusdam alterius anima:
.CIII.

quaz fuisse Theodonii senatoris scatis
predicti venerabilis Damasi: supradicti
episcopi similiter intellexit: ante maiesta
te regiam astantibus multis: nequaz spi
ritibus eam grauissimis accusantibus pre
sentatur. Cuius a diabolis in longum accu
satio traheretur: et nullus ex aduerso ali
qua respondeat. Sic quidam septies sole
splendidior: et ut sibi videbatur: pene cete
ris astantibus eminentior: ad regis sedes tex
tera: in pedibus se cecidit. Quo quidem sur
gente. Rex manu propria silentium a cunctis
fieri imperavit. Tunc qui steterat: omnibus
se opponens accusantibus: hunc suum fide
lissimum: et deuotum: et ei continue exhibuisse
reuerentiam specialem. eisdem mox
loquendi audaciam abstulit: et in taciturni
tatem omnimode renocauit. Postmo
dum is flectens ante regis genua: huic suo
fidelissimo veniam: et eternam requiem
solita pietate et misericordia infinita: cle
mentissime elargiri: ita tamen: quod pro com
missis in mundo flagitiis: in purgatorio
purgaretur: suis precibus ut voluit est ad
eptus. Tunc omnis illa nephandorum spi
rituum multitudo gemens et ululatus:
de illo loco perpetuus se remouit.

Interuallo facto unius hore. iunior
quidam pulcherimus: cuncto gradu per
palatium ueniens ad hunc sic accedens: se forte
dixit a petro patricio romanorum eius deuo
tissimo missum. quatinus eiusdem preces exaudi
ens sibi impetrare a domino filium dignaretur
Ad hec rex. Quod iquit a filio meo. Iero
nimo petrus postulat: certe fiat: hiis omni
bus finitis sic: a somno illo: mox ille mo
nachus excitatur: laudes immensas red
dens: deo et Iheronimo glorioso: quod illum diem
in quo tam miranda uiderat: prenotas eo
dem postmodum intellexit die episcopi antho
nitani: et theodonium senatoris: ex hoc seculo
migeauisse. quo liquet patet hec uana
somnia non fuisse

Agnam putabas Augustine carissi
me aliquibus admirationibus adducere
ueluti si quod nouum et inauditum eis pro
neces dum in tuis pristinis litteris quas
reperi Johani bapte et ceteris apostolis Ihe
ronimum scissimum equalem in scitate et gla
riosis sine dubio efficacibus et uisionibus
mirificis comprobaret certe non est aliqua
ambiguitas: uerissima res et omni fidei et
deuotione dignissima ista fore. Et puto ali
quibus eius uitam scissimam et: eius tanta ho
.
C.V.

minibus poigia insueta ignoratib9 admi-
rationis aliquid euenire. Sed quonia tue
tales fuerit tones ad veritate huiusmodi
declarandam: q9 meas leuissimas 1 iperi-
tas: nuc illic apponere no deceret. Obmi-
ssis omib9 visionē mirabilez. qm veneta-
bilis viz Cirillus ep9 alexandrinus. se vi-
disse suis ad me dieb9 plurimis iam elap-
sis: destinatis leis: affirmabat. breuiter
introducā.

Odit bti iherosimi obitu gloriosissimi an-
no cōpleto. in die natiuitatis gloriosi-
mi iohānis dñi p̄cesoris: expletis laudi-
bus matutinis. dum memorat9 p̄t̄fex.
more solito in ecclesia solus ante altare
eiusdē p̄cesoris dñi glori: flexis genib9:
ip̄s glaz 1 excellētis: multa sp̄s dulcedie
cōtemplaret. Repentino somno ibidem
aliquātulā obdormiret. Et ecce in eccle-
siam vt sibi clarissime videbat: binatim
quorūdam speciosissimoz hoim: ultra hu-
manā estimatiōez cāt9 alternatim sua-
uissimos cōcīnētū: turba vehemētissima
mirādo ordine veniebat. Deinde binatiz
ad omnes ad altare p̄cidentes ibidem flec-
tentes genua: ad sedendū singuli in eccle-
sia se ponebant. Eumq9 illoz hominū isz

esset ecclesia valde plena. post omnes duo
viri eminentiores ceteris: in toto similis
atq9 pares: infinite sole lucidiores: stolis
induti candidissimis: auro et gemis vndiq9
ineffabiliter rutilantes: venientes: eccle-
siam pariter intrauerūt. Ad quoz intro-
itū omnes in ecclesia residentes: p̄t̄ns fle-
xis genib9: eisdem sumaz reuerentiam p̄-
soluerūt. Tūc illi duo viri alterna ab eis-
dem reuerentia exhibita in duab9 cathe-
dris aureis: mira lapidū p̄ciosoz varietate
1 pulchritudine decoratis sibi a quibusdā
pulcherrimis iuuenib9 p̄paratis ambo pa-
ziter cōsederūt. Et sic silentes aliquantu-
lum p̄manebant

Iteriz scō inter illos silentio cepit
alter duoz eoz alterū ipelleze ad lo-
quēdū cui9 lōga ad inuicē altercatio oriret
vt q̄s primo inciperet dicere ceperūt sin-
guli vt Iherosim9 Iohānes eius die illa so-
lētitas laudes et magnificēcia explicaret
magnis vocib9 acclamare. Quo vno vno
illoz s̄monez incipiēs laudes beatissimi p̄-
cesoris dñi. Tāta loq̄le dulcedie. Tāto
q9 vboz ornatu necnō 1 sentētie grauita-
te cōtexuit q9 phas nō esset ligna hoim de-
clarare. Finitio itaq9 sermone illo: alter

que Johanne baptista cuncti qui aderat no-
minabat eide grates multiples hec alia
tibus ad eius honorem et gloriam est lo-
cutus.

Socius iste meus carissimus Iheronis
equalis michi in gloria equalis etiam
in scitatis morum laudum est hactenus se-
cum persecutus Iocirco dignum est ut eius lau-
dibus nunc insistam. Hic vere lux est ecclesie
tenebras effugans et cunctos illuminans
homines a vitatis claritate cecos hic fons est
aque sapientie salutaris ad quem scientes dum
accedunt largissime faciantur Hic arbor
altissima cuius cacumen eelum ascendit:
sub cuius doctrine frondibus de suavitatis eiusdem
oris fructu aves celi scilicet homines inge-
nio subtiliores. Et universa pecora scilicet
homines parum intelligentes uberrime sa-
ciantur. hic mecum fuit in seculo heremita. et
certe non minus me carne abstinens ma-
ceavit Hic mecum virgo nitida atque pura
Hic mecum prophetico fuit spiritu illustratus.
Hic mecum doctor extitit vitatis Ego pro-
pter iustitiam et veritatem vitam corpoream dereliqui
Hic et si sic vitam non amisit tepalez propter
iustitiam et doctrine sue perspicacissime tempus ta-
men suum totum gessit in seculo in martirio

afflictionibus et dolore Ego christiane fidei seculi
cueri nuncius et gentium imitator Hic post
modum veniens eiusdem extitit sustentator: et
ab hereticis eandem lacerantibus defensor
Ego semel in baptismo manibus propriis
christum dominum tetigi in iordane Hic christum non
olum sinitibus propriis habuit multoties
in altari: sed in ore proprio manducavit.
Hic michi: in sanctitate per omnia est equa-
lis Nunc enim ambo equali eterne vite pre-
mio insimul cogaudemus. hec et alia multa
persequente beato Johanne: que idem episcopus E-
rillus: non potuit memorie totaliter com-
date Ja hora diei prima adveniente eccle-
siaz custos intrans Episcopum intuitus dor-
mientem: eundem manibus excitavit. Exp-
gefatus itaque pontifex stupore admiratio-
ne et gaudio magno admodum: quem viderat:
custodi cum lacrimis enarrauit. Deinde illo
die missam solemnissime celebrans: visio-
nez mirabilem omni populo enarrauit

Nunc infinito plura que dici possent
miracula vetissima utilia et narranda
quae ea que breui: et hoc opusculo sunt inscripta
Sed ne prolixitate operis aliquid legentibus
tedium oriat uno solo miraculo: quod non dum
expleto mense: in Bethleem partum est: profecto

huic op̄i finis erit. Die dñico tráfacto post
octauas penthecostes: omnib9 meis suffra
ganeis: episcopis: ⁊ multitudine maxia:
tam viroz q̄z muliez: in ecclia in qua sci
ssimū quiescit Jeronimi cadauer insimul
cógregatis. honore ⁊ reuerentia tam de
bita: q̄ deuota: Primo egomet sacris in
duts vestib9: ad locū fouee: in qua corpus
venerandū iacet: accedens tertaz incepti
effodere sepulture: Quatenus sacratissi
mū corp9 inde ablatū: in tumulo memo
reo: mira pulchritudine vndiq̄ decorato
q̄d hac de causa fuerat fabricatū: postmo
dū poneret. Cūq̄ ita foret fouea vacuata: cū
tis cernentib9: corp9 sacratissimū in me
dio fouee tanq̄ in atie: a nulla pte terra
tangente: p̄manebat integrū nec corrup
tione aliqua violatū. Cū inde eleuantes
cū odore vehemētissime ⁊ suauī q̄ talem
olfactus hominū nūq̄ sēsit: collocauim9
in altari. Quatm9 a populo reliquie sātī
ssime viderent

Quod aut̄ illo die me cunctisq̄ q̄ ade
rant astātib9 sunt pacta miracula
gloriosa: explicādi ea nullaten9 cōpos es
sem. Eeci sedecim illas reliquias tāgētes
vīsum p̄totinus receperunt. Tres preci

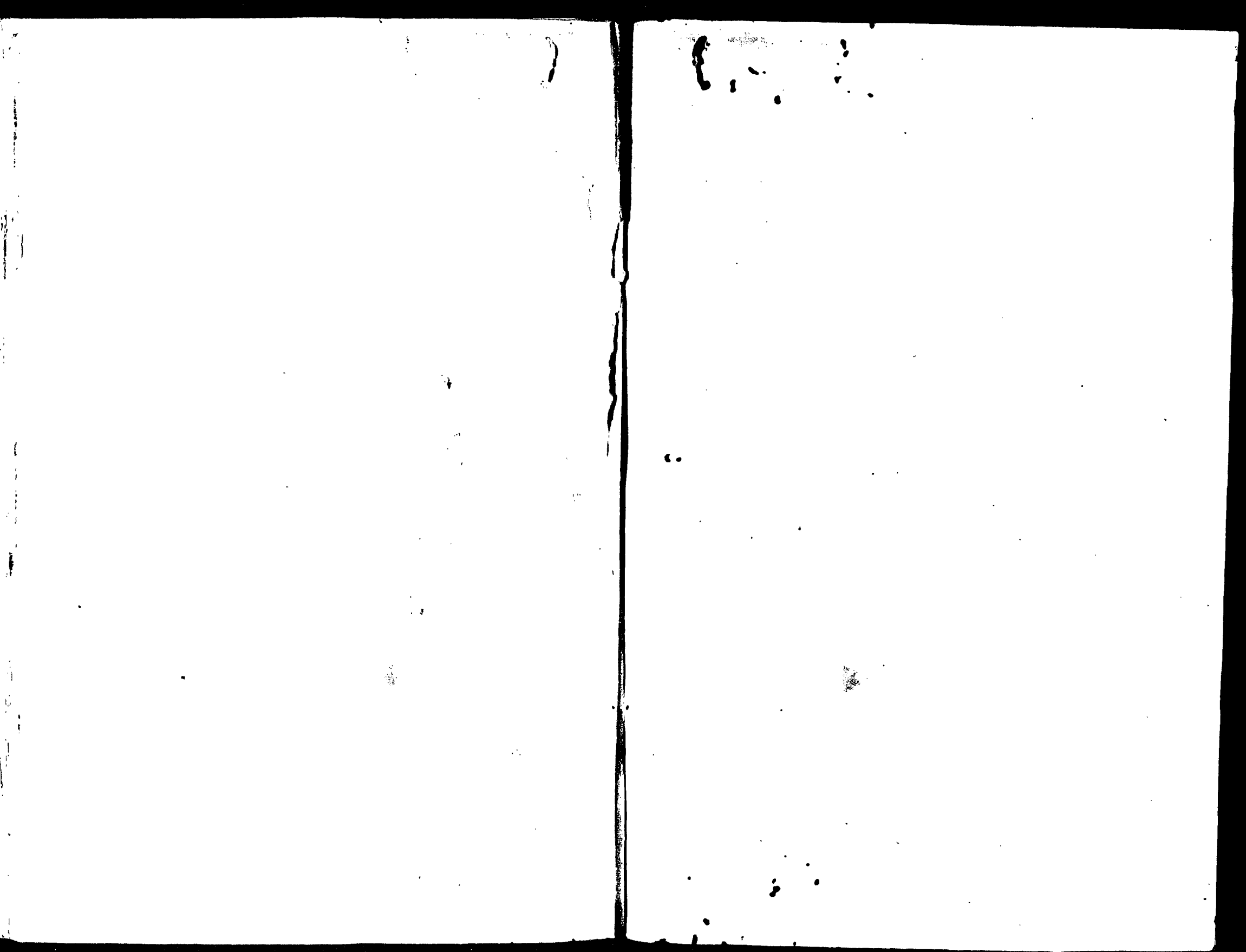
pue demoniaci cathenis vincti in illam
ecclesiā plurimoz hominū manib9 depoc
tati: sunt p̄tin9 libezati. Mulieris cui9
dam vidue paupcule puerulo eis vnico fi
li9: in ecclia fuit p̄te gentiū multitudie
suffocatus: quem mater inueniēs dolens
⁊ gemens ac lugens: mox in vlnis pueru
li cadauer: ad foueam: in qua sepultū fue
rat corp9 Jeronimi glosi: deserēs. cū in
foueam p̄iecit dicens hec verba. Ecē Jhe
ronime glose hinc non recedam donec re
si t̄nas michi vniciū filiū meum: quē amī
si. **A**. tabilis certe des in sanctis suis: fa
ciens p̄digia insueta. Statim vt terram
extincti pueruli corp9 tetigit: eidem aia
est cōiuncta. Quidaz vī corp9 cui9dā sui
filii: de sepulcra i qua p̄ tridū steterat
extractaz: mox ad foueam illam currens
detulit: ⁊ illud in foueam sic p̄iecit. qui.
iuuenis illico fuit p̄ritine vite restituz

T Numerabilia pene forent miracu
la, que pacta iūt a mane vsq̄ ad ves
pas. Quo quidem tēpe glosi Jeronimi
cadauer de fouea dissepultū: in altari exti
tit collocatū. Sed cū hui9modi miraculis
vlteri9 nō p̄cedam. Vnū quod nocte se
quenti accidit: nō silebo. In hora siquidē
. CVIII.

vespertina: corpus illud sacratissimum. in
monumento quod parauimus posuimus. Sed
mane monumentum vacuum est inuentum: et
corpus scissimum fouee pristinae inuenimus re
stitutum. Quod dum ego et plerique admira
ter: nocte sequenti michi dormienti: beatus
Iheronimus apparet in visione plurima
michi grandia patefecit. Sed iter cetera
verba talia michi dixit. Moueris cizille
quod corpus meum de fouea in qua iacet nulla
tenus extrahet: quousque ciuitas Iherusa
lem ab infidelibus capiet. Quo quidem tempore
rome delatum, Ibi de multo tempore requiescet
Ad haec expectatus quod videram: cunctis episcopis
et aliis viris catholicis enarraui. Quid
aut quando haec aduenient aliis non agnos
co. Si quid utile aut bonum in hac epistola di
xi. non meis: sed gloriosissimi Iheronimi me
ritis imputet. Siquid vero superfluum inti
le et non bonum solum mee insipientie et negli
gentie causa haec accidisse: ab omnibus iudicet
Dei augustine carissime in tuis orationibus
memor esto

Epistola beati Cirilli secundi Iherosolimitani
Episcopi: ad Augustinum auzelium doctorem
proponem. Epistola: de miraculis beati Ihero
nimi doctoris eximii Finis feliciter.

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a note, located in the lower-left corner of the page.

